

ECHO TYGODNIA

ECHO
WEEKLY

Niezależny magazyn dla każdego

Nr 105 Toronto 11 - 17 października 1984

Cena \$1.00

WALKA TRWA

JAN KASZUBA PONOWNIE PREZESEM KPK

W dniach od 5 do 8 października w Hotelu Holiday Inn w centrum Toronto obradował 28 Walny Zjazd KPK. W Zjeździe wzięło udział 126 delegatów reprezentujących 188 głosów na ogólną ilość 196. W tajnych wyborach na prezesa KPK JAN KASZUBA uzyskał 103 głosy, a JERZY BURSKI 82 głosy.

Szczegółowe sprawozdanie ze Zjazdu oraz skład Zarządu zamieszczamy na str. 104. W kolejnym numerze sprawozdanie prezesa KPK oraz niektóre wypowiedzi delegatów.

W poniedziałek 8 października przypadła druga rocznica zdelegalizowania Solidarności przez władze PRL. W związku z tym, korespondent amerykańskiej agencji prasowej Associated Press połączył się telefonicznie z mieszkaniem Lecha Wałęsy w Gdansk. Okazało się jednak, że tym razem nie może przeprowadzić wywiadu z przywódcą Solidarności. Wałęsa miał anginę i wysoką gorączkę.

Natomiast rzecznik prasowy Wałęsy odczytał zagranicznemu korespondentowi przygotowane już wcześniej oświadczenie.

"W dalszym ciągu nie przestaliśmy być członkami Solidarności. Wciąż trzymamy się razem i to stanowi naszą siłę".

W oświadczeniu Wałęsa domaga się, aby władze PRL przestrzegały konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy, która stwierdza, że robotnicy mają prawo do tworzenia swoich związków zawodowych bez ingerencji ze strony władz państwowych.

Oświadczenie głosi: "Domagamy się prawa do prowadzenia działalności, zgodnej z życzeniami związkowców, tak jak to określa ratyfikowana przez rząd PRL konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 87. Chcemy odzyskać możliwość prowadzenia normalnej, zgodnej z literą prawa działalności związkowej, bez narazania się na represje".

"Od trzech lat, władze uniemożliwiają to milionom Polaków. Stosują w tym celu demagogię, używają siły".

"Członkowie Solidarności zdecydowali się dalej walczyć o odzyskanie niezależnych im praw".

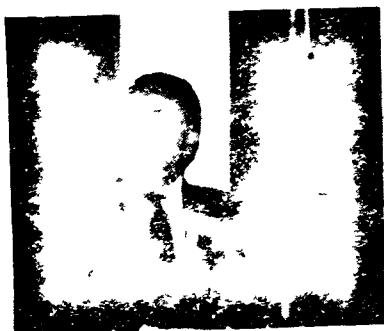
GDANSK, 6 X Lech Wałęsa, który ma ostrą anginę i leży w łóżku, ogłosił oświadczenie, z okazji pierwszej rocznicy przyznania mu nagrody Nobla.

Przewodniczący Solidarności stwierdził, że nagroda stanowiła uznanie i poparcie dla pokojowych metod działania Solidarności oraz zachęcała do kontynuowania działalności NSZZ Solidarność metodami pokojowymi, a nie przemocą.

UCIEKLI JACHEM

6 października cztery osoby uciekły z PRL jachtem do Szwecji.

Uciekinierzy nawiązali na morzu kontakt radiowy ze szwedzkim kutrem, który skierował ich do portu. Według wiadomości otrzymanej we wtorek 9 bm, uciekinierów przesłuchiwały jeszcze władze szwedzkie w Sztokholmie.

Jan Kaszuba - prezes KPK

SPRAWOZDANIE Z PRZEBIEGU ZJAZDU KPK OTWARCIE ZJAZDU

Oficjalne rozpoczęcie Zjazdu miało miejsce w sobotę 6 października o godzinie 10:00. Otwarcia Zjazdu dokonał Jan Kaszuba. Oficjalną uroczystość otwarcia Zjazdu uszczelniało uroczyste wprowadzenie pocztów sztandarowych oraz odśpiewanie hymnów państwowych - polskiego i kanadyjskiego. Następnie odprawiono modły.

MODLITWA

W modlitwie otwierającej Zjazd, ksiądz prowincjał Antoni Mendrela powiedział między innymi: "łączy nas pragnienie służyć rodakom, a nie pogon za uznaniem, zyskiem czy prywatą. Boże, który obdarzyłeś nas wolnością i wszelkim dobrem w dniu wyborów, daj nam zrozumienie, że wybranym ktoś inny zawierzył i obdarzył ich kredytem zaufania. Bo zawierzyć drugiemu to wyrazic przekonanie, że można spodziewać się od niego dobra. Wielokrotnie w historii byliśmy świadkami przemienienia zaufania i prywaty. Świadomości tego prosimy Cię Boże, przyjmując w duchu Solidarności wybranych i tych którzy im zawierzyli. *Dokonczenie na str. 10*

WEZWANIE DO OPORU

Podziemny Krajowy Komitet Solidarności Wiejska wydał ostatnio oświadczenie w którym zwraca uwagę na los więźniów politycznych, pozostających nadal w więzieniach.

Niezdrowienie z nieudolnej, totalitarnej władzy oraz opór wobec niej społeczeństwa polskiego, przyczyniły się do uwolnienia z więzień ponad 600 działaczy związkowych i politycznych.

Nadal jednak przetrzymywani są w więzieniach Bogdan Lis i Piotr Mierzewski z Gdanska, oskarżeni o zdradę ojczyzny, kilku górników ze Śląska — o sabotaż gospodarczy, ks. Zych — o przynależność do organizacji terrorystycznej, i inni. Podtrzymywanie postawionych im zarzutów i nieobjęcie ustawą amnestijną, jest nie do zaakceptowania.

Działalność Bogdana Lisa i Piotra Mierzewskiego była zgodna ze statutem Solidarności. Działania pozostałych uwięzionych osób spowodowane zostały zbrodnictwem zamachem stanu wojennego. Były zwykłą ludzką reakcją na bezprawie władz, to jest bicie, mordowanie, strzelanie do niewinnych i bezbronnnych związkowców i obywateli, przez uzbrojonych w broni palną i środki terroru, dobrze płatnych funkcjonariuszy aparatu terroru policyjnego.

Podziemny Krajowy Komitet Solidarności Wiejska wzywa wszystkich rolników i mieszkańców wsi do kontynuowania walki o uwolnienie wszystkich bez wyjątku skazanych i aresztowanych, za działalność związkową i z pobudek politycznych.

Prawa pracownicze i obywatelskie, niezależny ruch związkowy, likwidację represyjnego ustawodawstwa, ukrocenie bezkarności i zredukowanie aparatu policyjnego i prawno-administracyjnego, powrót do wiarygodnej realizacji Porozumienia Sierpniowych.

Wzywamy do wypróbowanych już i do nowych form oporu społecznego, jak boj-

kot wszelkich narzuconych nam organizacji społecznych i gospodarczych oraz inicjatyw i decyzji nakazowych w tym zakresie.

niepodejmowanie umów kontraktacyjnych, a w szczególności skupu zbóż i zwierząt rzeźnych,

społeczne eliminowanie i izolowanie kolaborantów,

tworzenie duszpasterstwa rolników, działającego legalnie i niezależnie, przelamywanie monopolu propagandy, przez tworzenie bibliotek parafialnych, z przeznaczeniem dla młodzieży, kolportaż prasy niezależnej,

powszechny udział w okolicznościowych nabożeństwach i uroczystościach kościelnych, o charakterze narodowym i stanowym.

Podziemny Krajowy Komitet
Solidarność Wiejska

WIADOMO...

Rzecznik rządu Urban, na konferencji prasowej, zarzucił Rozgłosni Polskiej Radia Wolna Europa uprawianie agresji przeciw narodowi polskiemu.

APARAT TERRORU

Władze PRL szumnie obchodzą czterdziestolecie komunistycznego aparatu terroru. Z tej okazji telewizja PRL nadała ostatnio szczególny program.

W odcinku, oznaczonym w gazetach kryptonimem „publicystyka”, zaprezentowano film, związany tematycznie z obchodzącą czterdziestolecie Milicją Obywatelską. Tego rodzaju programy dotychczas telewizja podawała zwykle w formie laurki Krecono funkcjonariuszy, przeprowadzających przez jezdnię staruszeki, albo objaśniających dzieciom szkolnym zasady ruchu drogowego. W happy endzie, dziewczęta wręczały milicjantom kwiatki. Celem takiej prezentacji było wz-

Dokonczenie str. 4

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF

GRAZYNA FARMUS

Współpracują

Zofia Boncza, Bohdan Ejbich,
Magdalena i Marek Czyżycy,
Zbigniew Farmus,
Karolina Jankowska, Olimpia Orlewicz,
Ewa i Michał Rejkowscy,
Janusz Pietrus i inni.

ADRES ECHA TYGODNIA

Tylko dla korespondencji
393 SHAW St
M6J 2X4 TORONTO, Ontario

TELEFON 531-5523

UWAGA! dzwony przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5	Stale ogłoszenia w kąciku handlowym
2 kolumny x 1 cal - \$ 10	3 miesiące \$ 42
1 kolumna x 2 cale - \$ 10	Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy
1/2 strony - \$ 175	i jej poszukiwaniu - bezpłatnie
1 strona - \$ 350	

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów
w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata: półroczna \$ 25, roczna \$ 50

40 LAT MO i SB

Władza w PRL szumnie obchodzi czterdziestolecie swego aparatu terroru

Nie wspomina oczywiście o podstawowym fakcie historycznym - że aparat ten ma na swoim koncie około pół miliona ofiar represji politycznych (patrz str. 4 w tym numerze *Echa Tygodnia*) Zamordowanych, okaleczonych, sturtowanych, o zniszczonym zdrowiu, złamanym życiu

Natomiast władza zaczyna niedwuznacznie dawać do zrozumienia, że podstawą "porządku" w Polsce jest ten właśnie aparat. Na czterdziestolecie MO i SB nie kaze się już narodowi kochać tych instytucji, lecz daje się do zrozumienia, że należy się ich bać. Telewizja pokazuje kamery telewizyjne obserwujące 24 godziny na dobę kluczowe punkty na ulicach Warszawy, do punktów tych zalicza się też kościoły. Pokazuje smutnych panów, wpatrujących się w telewizyjne monitory, śledząc miasto.

"My wszystko wiemy. Widzimy wszystko." Wielki Brat czuwa.

Ostatnio zniknęły z prasy zachodniej zdjęcia palowania w Polsce. W znacznej mierze jest to skutek zmiany taktyki podziemia. Nie zmienia to jednak faktu, że pała jest nadal podstawą systemu. Nie zmienia faktu, że kat - choćby chwilowo łagodniejszy - pozostaje katem.

Jacek Adolf

BARDZO SMUTNY DZIEŃ

Swietlana Ogorodnikowa, sowiecka Mata Hari

FBI aresztowało w ubiegłym tygodniu w San Diego i Los Angeles pod zarzutem szpiegostwa swego pracow-

nika 47 letniego Richarda Millera oraz dwóch sowieckich emigrantów. 51 letniego rzeźnika Mikołaja Ogorodnikowa oraz 34 letnią pielęgniarkę Swietlanę Ogorodnikową.

Po raz pierwszy w dziejach FBI jej agent znalazł się pod zarzutem działalności szpiegowskiej na rzecz obcego państwa. Dyrektor FBI William H. Webster powiedział, że dla FBI jest to "bardzo smutny dzień". Co prawda 20 letni weteran FBI nie został jeszcze skazany, ale jego pracodawcy mają niezbite dowody i nie ryzykują wiele, gdy powiem, że sowieckie KGB przerwało jednak nienaruszalną do tej pory sieć FBI.

FBI twierdzi, że Miller przekazał majorowi KGB S. Ogorodnikowej wysoce tajne dokumenty zawierające szczegóły obrazu działalności FBI i wywiadu amerykańskiego oraz technik ich działania i rekrutacji. Za złoto i gotówkę wysokości 65 000 dolarów planował przekazać jej więcej tajnych ma-

● **Dowódca NATO domaga się produkcji gazu nerwowego** Bernard Rogers, amerykański generał i dowódca NATO powiedział, że USA powinny podjąć produkcję bomb zawierających gaz nerwowy oraz schronień antygazowych oraz udostępnić jej efekty zachodnioeuropejskim sojusznikom. Zdaniem Rogersa jedynie posiadanie odpowiedniej ilości gazu nerwowego zapobiegnie użyciu tej broni przez wojska Układu Warszawskiego w wypadku wojny, a w chwili obecnej zwiększa szanse na podjęcie negocjacji w sprawie ich zakazu. Rogers podkreślił, że armia amerykańska zaprojektowała już odpowiednie pociski z gazem nerwowym i dostosowała je do 70% armat będących na wyposażeniu NATO. Produkcja tych pocisków nie została jednak podjęta, bo nie ma w tej kwestii koniecznej zgody amerykańskiego Kongresu.

● **Amerykanscy astronauta szkółą się do wojny w Kosmosie** Traktowana w kołach militarne establishmentu za wiarygodną firma wydawnicza James Publishing Co opublikowała 311-stronicowy przegląd ostatnich osiągnięć i tendencji w zakresie Kosmosu (Jane's Spaceflight Directory), w którym stwierdza, że w armii amerykańskiej szkoli się specjalne oddziały astronautów wojskowych, ponieważ najwyższe dowództwo armii uważa, że wojna kosmiczna jest prawie nieunikniona w ciągu najbliższych 25 lat. Zdaniem edytora "Jane's Spaceflight Directory" Amerykanie są w porównaniu z Sowietami mocno w przodzie w technologii kosmicznej, ale zdają się przegrywać drugi szczebel batalii kosmicznej - wysięg o zbudowanie w Kosmosie zamieszkałej przez ludzi bazy kosmicznej. Baza taka uzbrojona w broń laserową będzie wielkim atutem w konflikcie zbrojnym. Według edytora Turnilla powołującego się na amerykański wywiad ZSRR będzie w stanie umieścić broń laserową na orbicie już w roku 1986, podczas gdy USA dopiero w roku 1989. Według Turnilla więcej niż 70% sowieckich statków kosmicznych ma charakter czysto wojskowy, a dalsze 15% paramili-

tarny. Zdaniem Turnilla ZSRR wydaje przeciętnie 18 miliardów dolarów rocznie na swój program kosmiczny, tj. o 3 miliardy więcej niż USA.

● **Brytyjska Partia Pracy na szlaku pacyfizmu** Na corocznym zjeździe w Blackpool opozycyjna Partia Pracy głosowała przytłaczającą większością za programem pacyfistycznym, który głosi, że w momencie zdobycia władzy partia ta jednostronnie usunie broń nuklearną z terytorium Wielkiej Brytanii, wycofa amerykańskie pociski cruise oraz zamknie amerykańskie bazy nuklearne.

Rzecznik partii w sprawach obrony powiedział wzywającym delegatom, że jednostronna polityka rozbrojeniowa jest jednocześnie słuszną moralnie i rozsądną militarnie. W ubiegłym roku Partia Pracy poniosła największą klęskę wyborczą od 50 lat, głosząc podobne pacyfistyczne poglądy. Delegaci na zjazd zignorowali wystąpienie byłego premiera J. Callaghana, który podkreślił, że jednostronne rozbrojenie miałoby destabilizujący wpływ na NATO i Układ Warszawski i nie zrobiłoby niczego dobrego dla nuklearnego rozbrojenia na całym świecie. Callaghan ostrzegł, że przy jednostronnym rozbrojeniu nuklearnym Wielkiej Brytanii USA przeniosłoby swe bazy brytyjskie do Niemiec Zachodnich bądź wycofałoby wszystkie swe wojska z Europy.

● **Pierwszy minister płci żeńskiej w historii Szwajcarii** 48-letnia E. Kopp, wiceprzewodnicząca Partii Radykalnej została wybrana w głosowaniu parlamentu członkiem 7-osobowej Rady Federalnej obejmującej stanowisko ministra sprawiedliwości. E. Kopp została pierwszą kobietą - ministrem w dziejach Szwajcarii. Feministki szwajcarskie określiły zwycięstwo Kopp "zwycięstwem wszystkich kobiet szwajcarskich" i podkreśliły, że Kopp będzie reprezentowała olbrzymią grupę ludności Szwajcarii, gdzie kobiety stanowią 52%. Według gazet szwajcarskich małżonek E. Kopp Hans na tydzień przed wyborami w parlamencie starał się zapobiec jej zwycięstwu.

● **10 000 żołnierzy wietnamskich zabitych w Kambodży** Podziemna radiostacja ugrupowania partyzanckiego Czerwonych Khmerów podała, że w ciągu 5 monsunowych miesięcy br. zginęło w walkach z Czerwonymi Khmerami ponad 10 000 żołnierzy z okupującej Kambodżę armii wietnamskiej.

Jednakże w tym samym okresie, jak podała radiostacja Wietnam, zwiększył liczbę swego wojska w Kambodży o 24 400 żołnierzy. Ponad 200 000 wietnamską armię okupacyjną w Kambodży zwalczają obok Czerwonych Khmerów jeszcze dwa inne ugrupowania partyzanckie.

● **Nikaragua i Kuba oskarżają USA o planowanie inwazji** Przywódca nikaraguńskiej junty komunistycznej D. Ortega występując na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ oskarżył USA o zaplanowanie na dzień 15 października inwazji Nikaragui a la Grenada w celu niedopuszczenia do wyborów powszechnych w dniu 4 listopada br. i w celu zainstalowania na stanowisku prezydenta Nikaragui waszyngtonską kukłę a la Paul Scoon, który objął urząd gubernatora Grenady po amerykańskiej inwazji Grenady.

Według Ortegi najemnicy CIA oraz Pentagonu są skoncentrowani wzdłuż granic z Nikaraguą w Hondurasie i Kostaryce. W wyborach 4 listopada nie weźmie udziału główna grupa opozycyjna (The Democratic Coordinating Council), która utrzymuje, że nie istnieją warunki by wybory 4 listopada mogły być demokratyczne i wolne.

Z silnym atakiem na USA wystąpił także na forum Zgromadzenia Ogólnego NZ kubanski minister spraw zagranicznych I. Malmierca, który ostrzegł USA przed podjęciem interwencyjnej awantury w Ameryce Środkowej. Zdaniem Malmiercy interwencja USA spowodowałaby wojnę totalną w regionie, a naród kubanski walczyłby do ostatniego człowieka.

teriałów. Smaku dodaje sprawie fakt, że Ogorodnikowa uwiodła Millera i ko-

chankowie planowali wspólną podróż do Warszawy w tym miesiącu. Małżeństwo Ogorodnikowów będąc agentami KGB przyjechało do USA na stałe w 1973, gdzie osiadło w Los Angeles. M. Ogorodnikow podjął pracę jako rzeźnik. Swietlana jako pielęgniarka Ogorodnikow była agentem odpowiedzialnym za przekaz pieniędzy z KGB do informatorów. Od samego początku zachowywali się jak nieagenci, zwracając bez przerwy na siebie uwagę wychwalaniem Związku Sowieckiego. Z tego powodu mieli mało przyjaciół. W emigranckim środowisku uchodzili za dziwnych. Mikołaj O. przy całym swym prosowiectwie utrzymywał ze spędził z powodów politycznych 13 lat w sowieckich łagrach i więzieniach i był nawet oskarżony o szpiegowanie na rzecz USA, ale zarzut ten wycofano. Nie ukrywali ze utrzymują stały kontakt z konsulem sowieckim w San Francisco i od czasu do czasu wypożyczali z konsulatu filmy, które po wy-

najęciu kina wyświetlali emigrantom rosyjskim tęskniącym za ojczyzną. W ostatnim czasie małżeństwo Ogorodnikowych znajdowało się w stanie rozkładu i oboje walczyli o 12 letniego syna. Oboje również zwracali się do rządu o finansową zżywnościową i odziewają pomoc. W chwili aresztowania Swietlana znajdowała się na welfare. Z powodu dziwnego zachowania Ogorodnikowych byli oni śledzeni przez FBI i często indagowani przez jej agentów.

R. Miller był jednym z agentów FBI, który otrzymał zadanie utrzymania bliskich stosunków z sowieckim środowiskiem emigracyjnym w Los Angeles ze szczególnym zwróceniem uwagi na Ogorodnikowych. Jak się okazało, nie wytrzymał i wszedł niestety w stosunki nazbyt bliskie. Miejsce jego schadzki ze Swietlaną znalazło się wkrótce na podsłuchu. On i Ogorodnikowowie pod stałą obserwacją.

Rzecznik FBI powiedział, że Miller stał się szpiegiem KGB bardziej dla pieniędzy niż z miłości. Według rzeźnika Millera, który był ojcem 8 dzieci

miał od pewnego czasu kłopoty finansowe. Na około trzy miesiące przed aresztowaniem Miller, który jest Mormonem, został ekskomunikowany i kościół mormoński ale zapytani o to dostojnicy tego kościoła odmówili podania szczegółów.

... Kto wątpił w powiedzenie, że głota ludzka nie zna granic, po przeczytaniu powyższej sensacji szpiegowskiej zgodzi się z opinią, że w każdym razie sięga tak daleko jak FBI, ale na poziomie tak daleko jak KGB. Cała trojka agentów odbiega od filmowego Jamesa Bonda w sposób nieskonczony. Był to więc nie tylko smutny dzień dla FBI, ale także dla KGB, nie tyle ze utraciło trzech agentów, ale dlatego, że świat mógł się przekonać, że nawet nieomylna i wszechpotężna organizacja szpiegowska zatrudnia patałachy. Ale jeśli tak mało w stosunku do z trudnych wpaść to czy aby gdzieś i dziej nie zazywają rozkoszy pracy szpiegowskiej, inne brakorobry?

SWIATOWI

KROLOWA ELZBIETA II ZAKONCZYŁA WIZYTĘ W KANADZIE

✓ Krolowa Elzbieta II zakonczyła w Winniepiegu swą 14-dniową wizytę w trzech prowincjach kanadyjskich Żegnana przez premiera Kanady B Mulroney wraz z małżonką odleciała do USA z 5-dniową wizytą prywatną

MULRONEY ZAPOWIEDZIAŁ ROZPRAWĘ Z RZĄDOWYMI BIUROKRATAMI

✓ Premier Mulroney oświadczył, że w ciągu kilku tygodni nastąpią główne zmiany na wysokich stanowiskach w urzędach publicznych oraz będzie miało miejsce zwolnienie wielu osób mianowanych przez Partię Liberalną do rządowych rad nadzorczych Według pogłoszek w pierwszej linii do zwolnienia znajdują się prezydent CBC P Juneau, przewodniczący Rady Transportu Zboża J Horner oraz prezydent Korporacji Rozwoju Inwestycyjnego w Kanadzie J Bell Premier Mulroney oświadczył także, że we właściwym czasie zostanie podjęta decyzja w sprawie wielce kontrowersyjnego mianowania B MacKaseya ambasadorem Kanady w Portugalii

TRUDEAU PONOWNIE KANDYDATEM DO POKOJOWEGO NOBLA

✓ Były premier Kanady P Trudeau jest jednym z 89 kandydatów do tegorocznej Pokojowej Nagrody Nobla Parlament norweski wybrał już tegorocznego zdobywcę, ale oficjalnie jego nazwisko zostanie podane 16 października Faworytem jest biskup z RPA Desmond Tutu Trudeau został zgłoszony za swą pokojową inicjatywę podobnie jak w ubiegłym roku, gdy nagrodę zdobył Lech Wałęsa W 1957 roku laureatem Pokojowej Nagrody Nobla ogłoszono ówczesnego premiera Kanady Lestera B Pearsona za jego udział w pokojowym zakończeniu wojny sueskiej w 1956 roku

PREMIER DAVIS REZYGNUJE

✓ Premier prowincji Ontario William Davis oświadczył, że postanowił wycofać się z polityki i pozostaje na stanowisku premiera prowincji Ontario jedynie do chwili gdy konwencja przywódcza Partii Postępowo-Konserwatywnej wybierze nowego przywódcę torysów w prowincji Premier Davis, który pełnił funkcję premiera prowincji bez przerwy od 13 lat oświadczył, że chciałby więcej czasu poświęcić rodzinie Dodał także, że składając rezygnację teraz daje wystarczająco wiele czasu na przygotowanie konwencji przywódczej, a jego nowemu następcy wystarczająco wiele czasu na przygotowanie wyborów do parlamentu prowincjonalnego, które muszą się odbyć najpóźniej na wiosnę roku 1986

PIERWSZY KANADYJCZYK W KOSMOSIE

✓ 35-letni dr Marc Garneau,

oficer kanadyjskiej marynarki wojennej stał się pierwszym astronautą kanadyjskim, gdy wyleciał 5 października w Kosmos na pokładzie wahadłowca "Challenger" Kanada jest 14 krajem, którego obywatel znalazł się w Kosmosie Na pokładzie "Challengera" znajduje się obok Garneau jeszcze 6 Amerykanów w tym dwie kobiety Planowane lądowanie "Challengera" - 13 października w Ośrodku Kosmicznym im Kennedy'ego

STEPHEN LEWIS AMBASADOREM KANADY W ONZ

✓ Premier B Mulroney wyznaczył ambasadorem Kanady w ONZ 47-letniego Stephena Lewisa, syna D Lewisa - byłego federalnego przywódcy NDP Lewis był przez wiele lat działaczem NDP w prowincji Saskatchewan a później Ontario, gdzie w roku 1963 został wybrany posłem prowincjonalnym z ramienia NDP S Lewis porzucił politykę na rzecz dziennikarstwa w roku 1978, ale do dzisiaj określa siebie jako socjalistę bądź socjaldemokratę utrzymując, że całkowicie podziela główną linię NDP Znany jest jednocześnie z umiejętności dialogu i kompromisu oraz zawieszania ideologii gdy to jest konieczne na rzecz pragmatyzmu Jest zwolennikiem rozbrojenia i przeciwnikiem doświadczeń z rakietą cruise na terenie Kanady Na krótko przed nominacją Lewis zaatakował w tygodniku Maclean's premiera Mulroney za zbyt usłużną postawę wobec Waszyngtonu Zapytany czy nadal - po otrzymaniu z rąk Mulroney - tękę ambasadora Kanady w ONZ obstaje przy swoim stanowisku odpowiedział "Nie jestem kameleone" Nominacja S Lewisa wzbudziła kontrowersje Obok głosów, że będzie on głównie z powodu znajomości problemów III Świata główną postacią ONZ pojawiły się również uwagi, że Lewis jest nazbyt lewicowy by reprezentować Kanadę w tej najważniejszej światowej organizacji 6 września stacja radiowa CBC przedstawiła sylwetkę nowego ambasadora Kanady w ONZ i przeprowadziła z nim wywiad Na pytanie czym się zamierza zajmować w ONZ Lewis odpowiedział, że leżą mu na sercu między innymi problemy przestrzegania praw człowieka i obywatela na świecie Gdy poproszono go o uszczegółowienie wymienił Amerykę Środkową oraz Filipiny Nie wymienił bloku komunistycznego z ZSRR na czele budzi olbrzymi niepokój Czy Mulroney dokonał rzeczywiście dobrego wyboru okaze już wkrótce działalność Lewisa w ONZ

26 GORNIKÓW ZAKONCZYŁO PODZIEMNY STRAJK GŁODOWY

✓ Po 5 dniach podziemnego strajku głodowego w kopalni Rouyn w Quebec 26 gorników wyjechało na powierzchnię ogłaszając koniec strajku i częściowe zwycięstwo Firma Falconbridge Mining zgodziła się na poprawę warunków ich pracy, ale nie ustąpiła przed żądaniem zwolnienia ze stanowiska

dyrektora kopalni R Gaetana za niewłaściwe traktowanie pracowników i rozbudzenie złych stosunków międzyludzkich w kopalni

KANADA ZWIĘKSZY WYDATKI NA OBRONĘ

✓ W Waszyngtonie doszło do spotkania kanadyjskiego ministra obrony R Coatesa z amerykańskim ministrem obrony C Weinbergerem Po spotkaniu z Weinbergerem Coates oświadczył, że zapewnił USA iż Kanada będzie spełniać swe obowiązki wynikające z przynależności do NATO i NORAD i że jeśli będzie to wymagać dodatkowych funduszy to muszą się one znaleźć We wspólnym komunikacie z rozmów Weinberger i Coates oświadczyli, że nie ma na najbliższe lata innej drogi jak kontynuowanie wysokich wydatków na obronę Obydwaj ministrowie doszli także do porozumienia w sprawie dostępu przedsiębiorstw kanadyjskich do amerykańskiego rynku zbrojeniowego

ZNOWU ZABÓJSTWO POLICJANTA

✓ 56-letni Jack Ross, weteran Policji Prowincji Ontario został zastrzelony w Woodstock przez młodego mężczyznę z Montrealu poszukiwanego w związku z zabójstwem policjanta montrealskiego Morderca postrzelił także w rękę 52-letniego policjanta Rona Thompsona Po swych zbrodniczych czynach przestępca został zastrzelony na miejscu przez innych policjantów z Policji Prowincji Ontario J Ross był żonaty i miał czworo dorosłych dzieci Jest on 6 zabitym przez kryminalistów policjantem kanadyjskim od sierpnia br Wspólnik zabitego przestępcy oddał się po 20 godzinach okrażenia przez policję domu w Woodstock, w którym się ukrywał

ZAFUNDUJEMY PACYFISTOM PODRÓŻ DO WOŁGOGRADU?

✓ Radny Toronto Bill Boyt-

chuk oznajmił, że będzie walczył do ostatniej kropli krwi o to by miasto Toronto nie przyznało komitetowi pacyfistycznemu Toronto-Wołgograd złożonemu z osób prywatnych 7 000 dolarów wsparcia w ich zaplanowanej podróży do Wołgogradu w celu poprawy stosunków Wschód-Zachód i rozmawiania na ulicy z napotkanymi obywatelami o sprawie pokoju światowego Według Boytchuka wizyta nie ma sensu, ale radny podkreślił, że nie zajmuje się problemem czy grupa ma prawo udac się do Wołgogradu tylko uważa, że nie warto w nią inwestować publicznych pieniędzy Jednym z organizatorów grupy i wyjazdu jest były burmistrz Toronto Sewell Prasa milczy o stanowisku radnych polskiego pochodzenia w tej sprawie Czyżby trzymali się od niej z dala?

PETER WORTHINGTON WYLANY Z 'TORONTO SUN'

✓ Znany dziennikarz i pisarz oraz polityk 57-letni P Worthington został wyrzucony z "Toronto Sun" - gazety, którą współzałożył i której był redaktorem naczelnym przez pierwsze 11 lat, za publiczne oświadczenia krytyczne pod jej adresem Edmonton Journal opublikował wywiad z Worthingtonem rozpowszechniony przez Canada Press w Kanadzie, w którym stwierdził, że gazety "Sun" w Toronto, Calgary i Edmonton nie informują tak dobrze czytelników jak gazety konkurencyjne typu "The Edmonton Journal", "Calgary Herald", "The Toronto Star" oraz "The Globe and Mail" Jednakże sam Worthington powiedział, że ponad 2-godzinny wywiad z dziennikarzem "Edmonton Journal" poświęcił w większości obronie "Suna" W roku 1982 Worthington zrezygnował ze stanowiska redaktora naczelnego "Suna" pozostał nadal jednak jego dziennikarzem mając dwa razy w tygodniu swą kolumnę i pisząc wiele jego edytoriali We wrześniu br

Worthington jako kandydat PC przegrał wybory federalne w okręgu Broadview-Greenwood z kandydatem NDP Worthington dał się poznać jako zajadły przeciwnik totalitaryzmów

10 TYSIĘCY KARIBU UTONĘŁO W PÓŁNOCNYM QUEBECU

✓ W trakcie sezonowej przeprawy przez rzekę Caniapiscou utonęło w niej 10 000 karibu Karibu, które nie były w stanie pokonać wzburzonych wód Caniapiscou zostały z prądem znesione na wodospady Limestone, gdzie utonęły bądź rozstrzaśkały się Ich ciała zostały wyrzucone wzdłuż brzegów Caniapiscou na przestrzeni wielu kilometrów Według ludności tubylczej opierającej w znacznym stopniu swą egzystencję o mięso i skóry karibu wody Caniapiscou podniosły się do niespotykanego poziomu z powodu długich opadów i spuszczenia zbyt wielkiej ilości wody do rzeki przez jedną z elektrowni Quebecu Około 60 tubylców rozpoczęło w pośpiechu wyciąganie karibu z rzeki by uniknąć zanieczyszczenia środowiska z powodu rozkładu ich ciał Praca odbywa się w pośpiechu, gdyż powinna być zakończona najpóźniej około 15 października w związku z nadciągającymi mrozami, które skują rzekę lodem Wyciągnięte z wody karibu są transportowane przez 3 helikoptery na odległość około 500 metrów od zachodniego brzegu rzeki Caniapiscou i zrzucone do lasu w którym helikopter zabiera jednorazowo od 10 do 15 karibu Według organizatorów akcji przy tak przyjętych parametrach (500 m, 40 km i las) rozkładające się naturalnie karibu nie będą stanowiły zagrożenia środowiskowego Wzdłuż najbardziej niebezpiecznych miejsc rzeki Caniapiscou rozpoczęto budowę na jej brzegach płotu, który ma zapobiec przeprowianiu w tych odcinkach pozostałym karibu z liczącego 360 sztuk stada

KUP NA CAŁY ROK POLSKĄ GAZETĘ "ECHO TYGODNIA"

POŚPIESZ SIĘ
WYSYLAJĄC KUPON DO KOŃCA PAŹDZIERNIKA
OSZCZĘDZASZ 25% CENY GAZETY PŁACĄC

\$ 39.00

W zamian otrzymasz najnowsze wiadomości z Polski, Europy Wschodniej, świata i Kanady Artykuły, komentarze, felietony, sport, rozrywkę, porady prawne, finansowe

WYPEŁNIJ KUPON WYSLIJ NA ADRES ECHA TYGODNIA

ZAMAWIAM ROCZNĄ PRENUMERATĘ ECHA TYGODNIA

Imię, nazwisko
Nr domu Ulica
Miejscowość
Dołączam czek (Money Order) na sumę \$ 39 00

Nr apartamentu
Kod pocztowy

Specjalna prenumerata poza Kanadę kosztuje \$ 42 00

PÓŁ MILIONA OFIAR

Spółeczeństwo nie ma dostępu do informacji o rzeczywistej liczbie ofiar esbecji. Nie mówi się o tym otwarcie nawet z pracownikami MSW. Na przykład, milicjanci służby porządkowej i kryminalnej oraz zomowcy, nie orientują się bliżej, jakie są skutki zwalczania tak zwanych przeciwników ustroju.

Na ogół wiadomo milicjantom tylko o tym, co sami mogli widzieć na własne oczy. Krytyczne uwagi, spostrzeżenia, każdy chowa dla siebie. Rzadko wypływają one przy wódce.

Ocenia się jednak, że w okresie czterdziestolecia, najpierw z rąk ubecji a następnie esbecji, wszelkiego rodzaju represji politycznych było w Polsce około pół miliona. Tajemnicą otoczona jest sprawa zabitych przez te służby Częściej wspomina się, tu i ówdzie, o poszkodowanych na zdrowiu. W tej kategorii trafiają się także zbuntowani, dawni komunisty, a zwłaszcza ostatnio, dzieci wpływowych dygnitarzy.

Zamordowani zamilki na zawsze, a ci którzy zostali kalekami, mierzą dorobek czterdziestolecia SB swoją osobistą tragedią.

Jak liczni są obecnie, tylko trzy lata po wypowiedzeniu wojny społeczeństwu, służby MO i SB i ile te służby naprawdę społeczeństwu kosztują? Dziennikarze zachodni szacują, a milicjanci znajdujący się na Zachodzie potwierdzają, że w województwie przeciętnej wielkości jest do 3200 milicjantów i esbeków oraz ZOMO. Przy liczbie 45 województw, stanowi to armię policyjną około 150 tys. funkcjonariuszy.

APARAT TERRORU

Dokonczenie ze str. 1

budzenie w społeczeństwie miłości do milicji.

Komendant główny MO przysłał kierownikowi telewizji serdeczne podziękowania, autor dzieła szedł do kasy po premię.

Nadany ostatnio program jest sygnałem, że milicji nie zależy już wcale na tym, żeby się społeczeństwu podobać i być przez nie lubianą. Milicji trzeba się obecnie tylko baczyć. Trzeba mieć poczucie, że jest wszędzie, wszystko wie i wszystko widzi.

Opinia milicji o społeczeństwie polskim zaprezentowana przez jednego z zasłużonych, emerytowanych już obecnie funkcjonariuszy, jest jak najgorsza. Zrekonstruowany przed kamerami telewizji przez owego milicjanta, dzień powszedni Polaka, jest dniem godnym zainteresowania prokuratora. Po libacji alkoholowej w miejscu pracy, przeciętny Polak wraca do domu, morduje z premedytacją żonę i dzieci, kroi zwłoki w kawałki i pod osłoną nocy, wrzuca do pobliskiego zbiornika wodnego.

Towarzyszka funkcjonariuszom kamera TV pokazywała obrazy, jakie TV w PRL umieszczała w slumsach gnijącego Zachodu.

Funkcjonariusz-emeryt dał zdegenerowanemu społeczeństwu jasno do zrozumienia, że zdrowa moralnie część obywateli jest po drugiej stronie barykady — w milicji i że skoro w ciężkich czasach wojennych, kiedy środkiem lokomocji był

Do tego należy dodać około 15 tys. nowego narybku w szkołach policyjnych i około 50 tys. żołnierzy ROMO. Łącznie — ponad 215 tys. funkcjonariuszy. Jeden funkcjonariusz przypada na około 170 obywateli.

Ponieważ przeciętna płaca funkcjonariusza waha się obecnie w granicach od 20 do 30 tys. zł miesięcznie, a oficera — w zależności o tego, czy jest to pion MO czy SB — od 30 do 40 tys. na miesiąc, roczny fundusz płac MSW, razem z funkcjonariuszami zajmującymi stanowiska kierownicze a wynagradzanymi na poziomie około 60 tys. zł miesięcznie, wynosić musi nie mniej niż 55 miliardów zł. Dochodzą do tego koszty umundurowania, wyżywienia, taboru samochodowego, sprzętu bojowego, broni i sprowadzonego z Japonii sprzętu ochronnego, oraz budowa coraz to nowych i konserwacja starych gmachów, fundusz premiowy za specjalne osiągnięcia, koszty utrzymania sieci płatnych informatorów czyli tzw. fundusz operacyjny, jak też koszty utrzymania samego ministerstwa i wojewódzkich urzędów.

Rzeczywiste koszty resortu MSW wynoszą około 250 miliardów zł. W przeliczeniu na pojedynczego obywatela PRL daje to ok. 4 tys. zł rocznie. A ponieważ osób czynnych zawodowo, odliczając milicję, wojsko i ogromnie rozbudowany aparat propagandy i dezinformacji, jest nie więcej, niż 11 milionów, to faktyczne obciążenie pracujących na rzecz służb MSW jest znacznie wyższe.

Mozna sądzić, że koszt utrzymania tego aparatu przemocy wynosi, na jednego pracującego, ok. tysiąc zł miesięcznie.

rower, a w wyposażeniu MO nie było jeszcze nawet pałek, funkcjonariusze dawali sobie jakos radę ze zwyrodniałą większością, to i teraz też sobie poradzą.

Ze smieci, brudu i ruder zamieszkiwanych przez lud polski, przeniesliśmy się w tym momencie filmu do jednego z najbardziej popularnych gmachów Warszawy, do pałacu Mostowskich. Pałacowe życie znane jest dobrze mieszkańcom stolicy — ale, nigdy dosyć odświeżania pamięci.

Przed gmachem czekające na klientów „dyskoteki”, wewnątrz — Francja, elegancja. Przestronne sale, przesuwane się po wyfroterowanych posadzkach smutni panowie, monitory, kamery, palmy, dyskretny urok czerwonej burżuazji. W komentarzu tajniak, pseudonim „redaktor” zaimponował obecnym wyposażeniem technicznego grupy zawodowej, stanowiącej podstawę PRL. Zadnych kłopotów ze sprzętem, przy pomocy którego można inwigilować tysiące osób, nie ruszając się z krzesła w siedzibie komendy stołecznej MO. Pokazano system kamer telewizyjnej, obejmujący ulice Warszawy.

Film na rocznicę MO i SB, pokazany w telewizji, przedstawił panów, którzy w miękkich fotelach w pałacu Mostowskich oglądają na telewizyjnych monitorach centralne, strategiczne punkty stolicy, a zwłaszcza te, gdzie mogliby gromadzić się burzyciele porządku publicznego. Na liście tych punktów, poddawanych ciągłej obserwacji esbeckich kamer telewizyjnych znajdują się też kościoły.

ZA KULISAMI MO

ZOMO stwarza możliwość odsłużenia wojska w milicji, ze znacznymi korzyściami materialnymi.

Do szczególnych uprawnień zomowców zalicza się możliwość ukonczenia, na dogodnych warunkach, liceum dla pracujących. Wymagania wobec uczniów tej kategorii są minimalne. A żeby uczyć się zomowcy nie kompromitowali się w oczach uczęszczających na te same kursy, troskliwa o swoich chłopców władza zadbała, by jej nietypowi uczniowie pobierali naukę w odrębnych klasach.

Postępy zomowców w liceach sprawdza w swoisty sposób ich komenda. Przeważnie odzywa się przez telefon jakiś pułkownik i wypytuje nauczycieli, czy są z jego pupilów zadowoleni. A gdy nauczyciel wyraża najmniejsze chociaż wątpliwości co do czynionych postępów, komenda SB informuje, że „chłopcy byli ostatnio bardzo zajęci”. Następnie pada stanowcze polecenie, żeby wszystkim dwojrozom stawiać trzy z minusem Oto cała tajemnica zomowskich matur.

Najcięższym grzechem potencjalnego milicjanta jest posiadanie rodziny na Zachodzie. Obywatel z taką skazą może natomiast pozostawać na usługach esbecji jako informator. Zdarzają się jednak wypadki ułaskawienia niektórych kandydatów, gdy wydają się szczególnie przydatni do służby. Ale zatajenie tego, że ma się krewnych za granicą z zasady powoduje zwolnienie milicjanta ze służby, kiedy władze się o tym dowiedzą.

Milicjant ma obowiązek stosowania się do regulaminu, a czego w regulaminie nie przewidziano, tego wiedzieć nie powinien. Za próby rozmowy na własną rękę czekają milicjanta upomnienia a nawet kary.

Milicjant, który dowiaduje się o nadużyciach, popełnionych przez wpływowego członka PZPR, nie ma prawa o tym meldować. Przewinienia działaczy partyjnych podlegają ściganiu dopiero wówczas, gdy tego zażąda właściwa komórka partyjna, która uprzednio pozbawia danego osobnika legitymacji PZPR.

GENERAL I PRASA

Sądząc z tego, co podało *Polskie Radio* 5 października, gen. Jaruzelski mówił na spotkaniu z dziennikarzami *Życia Warszawy* jak w bajce — nie długo, nie krótko, a w sam raz. „Komiczne jest piętnowanie wszystkiego, co narusza zasady sprawiedliwości społecznej, obraża socjalistyczną moralność, boli ludzi żyjących w niedostatku”.

Starym partyjnym zwyczajem, premier-generał zrównał uprawianie zawodu dziennikarza z uprawianiem propagandy, wytyczył — zgodnie ze starym wojskowym zwyczajem — linie frontu, czyli okopy walki o odnowę. Ale by nadac temu lekkosc, dodał: „Właściwie każdy te-

mat jest do podjęcia. Spełnione muszą być jednak dwa warunki — po pierwsze, pozytywna intencja autorska oraz umiejętnosc celnego wyrażania się. Po drugie, każda publikacja musi być skierowana do ludzi, do czytelnika, a nie pod specyficzny gust pod chorobliwy nastrój, by isc z tak zwanym prądem, czyli donikąd. Stoimy na stanowisku, że jeśli publikacje korespondują z rzeczywistymi urazami i rozterkami, to ujawnić je, przekazywać, jest znacznie lepiej niż miałyby pozostawać w cieniu, jątzyć, frustrować”.

Generał dodał, że rząd nie będzie tolerował głupoty.

NOWOŚCI PRASY PODZIEMNEJ

Na Zachód dotarły egzemplarze najnowszych wydań prasy podziemnej: pisma zakładowe, pisma regionalnych struktur Solidarności i organizacji Solidarności Walcząca, niezależne pisma literackie, a także publikacje książkowe podziemnych oficyn.

Jest wśród nich zakładowa gazetka Fabryki Lamp Elektronowych we Wrocławiu pt. „Solidarnosc Elwro” — jubileuszowy, setny numer z 3 września br. Ukazuje się ona już ponad dwa lata i cieszy się popularnością wśród załogi.

W redakcyjnym wstępie czytamy: „Stan wojenny formalnie zniesiono, ale słowo dalej nie korzysta z wolności, dlatego próbujemy wydawać tę gazetkę, by paru słowem i kilku myślom zapewnić

wolność. Zapraszamy serdecznie do współpracy z piśmie. Prosimy o informacje, artykuły i listy, co pozwoli na pełniejsze zespolenie załogi i będzie służyło pokrzepieniu naszych serc”.

„Z okazji setnego numeru, życzymy Czytelnikom i sobie, aby władze PRL zaczęły wreszcie stosować zasady zawarte w konstytucji. Życzymy również Czytelnikom nadziei i wytrwałości. W górę serca!”

Z pism regionalnych dotarł m.in. 58 numer z 12 września, *Biuletynu Łódzkiego*, redagowanego przez Robotniczy Komitet Oporu NSZZ Solidarnosc. W numerze tym opublikowano bardzo ciekawy artykuł, podpisany przez Marka Wypycha, pt. *Klasowka z reformy*, odsłaniający nieznaną szerszej opinii kulisy zaproponowanej przez władze reformy gospodarczej.

Jest też kolejny numer, z 9 września, *Głosu Łodzi*, pisma Regionalnej Komisji Wykonawczej Łódzkiej Solidarności, oraz 30 numer także wydawanego w Łodzi, niezależnego miesięcznika *Przeswit*, z omówieniem aktualnej sytuacji w Afganistanie i kontrowersyjnym artykułem pt. „Kulturalne manowce Łodzi”.

Dotarły także pisma szczecińskie. *Jednostka* z 17 września i sierpniowy, ósmy numer, redagowanego przez Niezależny Zespół Solidarnościowy w Szczecinie miesięcznika społecznego *Odra*.

Z Warszawy nadszedł numer pisma *Wola*, z 24 września. Zawiera m.in. rozważania Tomasza Litwina na temat formuły tego własnie pisma.

Z Wrocławia — szósty już, tegoroczny numer niezależnego pisma literackiego *Obecność*. Zawiera m.in. opracowanie Cyryla Iwanskiego „Wrocławska

bibuła”, omawiające dzieje wrocławskiej prasy konspiracyjnej, od czasu zaborów do dnia dzisiejszego. Do artykułu dołączono bibliografię niezależnych pism wydawanych w tym mieście w okresie od 15 grudnia 1981 do 15 maja 1984, z pełnym opisem, dotyczącym ich charakteru, nakładu, objętości, techniki druku.

Po Wrocławiu krąży liczne ulotki, sygnowane przez Solidarnosc Walcząca zawierające protest przeciw aresztowaniu w dniu 31 sierpnia Władysława Frasyniuka i Józefa Pinióra.

Ulotki zawierają m.in. propozycje składania, w każdy piątek o godz. 14, kwiatów pod tablicą Solidarności przy ul. Grabiszyńskiej, uczestniczenie w każdy czwartek o godzinie 20 w mszy, w kościele przy ul. Bujwida, zwiększenie składek na rzecz rodzin przesładowanych

ZACOFANIE PRL

Po kraju krąży opracowane w podziemiu opracowanie na temat zacofania technologicznego PRL w porównaniu z Zachodem. Przedstawiamy omówienie fragmentów opracowania

Szukające porównania

Porównania są szokujące

Wyłania się z nich obraz zacofania technologicznego Polski w stosunku do krajów uprzemysłowionych, zwłaszcza do Europy Zachodniej. Dane na ten temat uświadomiamy, że po czterdziestu latach ciężkiego wysiłku społeczeństwa, gdy już wreszcie mieliśmy za sobą stalinowskie lata tępienia inteligencji i późniejszy okres hamowania postępu cywilizacyjnego przez dyktaturę ciemniaków, wtedy właśnie zostaliśmy przez ekipę hochsztaplerów z nieprawymi dyplomami wyższych uczelni, zadłużeni na dziesiątki miliardów dolarów, a aparat wytwórczy, który powstał tym kosztem, zamiast służyć produkcją wychodzeniu z kryzysu, dziś często bezproduktywnie starzeje się i niszczy. Tylko dlatego że władze w tym kraju zagarnęły teraz generałowie, skłóceniu z własnym społeczeństwem i gotowym mu pomoc Zachodem

Na czterdziestolecie PRL propaganda partyjna znów zadęła na nutę „ileż to za rządów komunistów zrobiono”
Jak to naprawdę wygląda?

Energochłonność dwukrotnie wyższa

Każde tysiąc dolarów wytworzonego dochodu narodowego, jest w Polsce okupione 1290 kilogramami tak zwanego paliwa umownego, a odpowiedni wskaźnik zużycia dla Austrii wynosi 634 kg, dla Francji — 576 kg, dla Szwecji — 806 kg

Oblicza się, że przeciętnie, w porównaniu z krajami Wspólnoty Europejskiej, energochłonność dochodu narodowego jest w Polsce prawie dwukrotnie wyższa i nie widać perspektywy poprawy w latach najbliższych. Jest to bowiem rezultat przede wszystkim nadmiernej energochłonności i materiałochłonności naszego przemysłu, który na jednostkę wartości produkcji zużywa od półtora do trzech razy więcej energii niż zagraniczni wytwórcy. Średnie zużycie ciepła na wyprodukowanie jednej tony cementu jest w polskim przemyśle równo dwa razy większe niż przeciętnie na Zachodzie. Na ogrzewanie mieszkań trzeba przeznaczyć prawie o połowę więcej ciepła niż w zachodnich krajach o zbliżonym klimacie, po peerelowskie budownictwo jest nadzbyt podszyte wiatrem, wskutek dwu-trzykrotnie gorszego współczynnika izolacyjności cieplnej

Gdy sprawdzimy jednak, jak wygląda porównanie jednostkowego zużycia różnych postaci energii, w tak zwanym sektorze komunalno-bytowym, to stwierdzimy, że w krajach zachodnioeuropejskich o podobnym klimacie, jest ono od półtora do dwu razy wyższe

Pracochłonność budownictwa oblicza się w Polsce przeciętnie na 18 roboczogodzin na metr kwadratowy, gdy w krajach zachodnich wynosi najwyżej od 8 do 12 roboczogodzin. Ciężar budowanych w Polsce konstrukcji, maszyn i urządzeń, jest przeciętnie od półtora do dwu i pół razy większy niż takich samych wytworów zagranicznych

Jak łatwo wywnioskować z przykładów, każdy wzrost produkcji tych nadmiernie materiałochłonnych i energochłonnych wytworów, musi prowadzić ostentacyjnie do mnożenia strat

Udział elektroniki w dochodzie narodowym mamy kilkakrotnie mniejszy a zużycie półprzewodników na jednego mieszkańca kilkadziesiąt razy mniejsze niż w krajach przodujących pod tym względem

Zużycie środków ochrony roślin na hektar użytków rolnych wynosi w Polsce pół kilo, w krajach rozwiniętych — 5 kilo. Dziesięć razy więcej

Zużycie energii na sto hektarów wynosi w Polsce 38 kilowatogodzin — kilkakrotnie mniej nawet niż w innych krajach „budujących socjalizm”

Przodujemy natomiast w Europie w liczbie koni zatrudnionych w rolnictwie. Oraz liczbą parowozów na kolei

Jaruzelski ma czelność urągać robotnikom, że za mało wykorzystują czas pracy. Dlaczego robotnik rzeczywiście coraz częściej musi w pracy marnować czas? Maszyny się sypią, brakuje części, coraz dłuższe są postoje na naprawy

Stopień zużycia maszyn i urządzeń ocenia się łącznie na 30 do 50 procent, a postępująca szybko ich dekapitalizacja uniemożliwia osiąganie produkcji należytej jakości i konkurowanie na rynkach zagranicznych

100 tys. samochodów stoi bo brak części

Podobnie, jak miewał sznurek do snopowiązałek, od lat problemem nie do rozwiązania są części zamienne. Z braku części stoi beczynnie 40 procent maszyn budowlanych, wyprodukowanych w ostatnich latach. W tak zwanym transporcie zorganizowanym, z braku części zamienianych beczynnie stoi przez cały rok 100 tys. samochodów, a na kolei — 80 tys. wagonów

Zniszczenie konstrukcji, instalacji, urządzeń i maszyn, spowodowane korozją w roku 1980 przyniosło straty ok. 60 miliardów zł. Oblicza się, że w 1990 straty te będą prawie dwukrotnie wyższe. Większość tych strat, w odniesieniu do dochodu narodowego, jest w Polsce znacznie wyższa niż w krajach bogatszych, które by te szkody mniej dotkliwie odczuwały

Kupowali za dolary sprzedawali za ruble

W latach 1971-80 zakupiono na Zachodzie przeszło 450 licencji, z czego około 80 procent dla przemysłu elektromaszynowego, hutniczego i chemicznego. Licząc razem, opłaty licencyjne, zakupy maszyn i urządzeń produkcyjnych, oraz tak zwany import zaopatrzeniowo-kooperacyjny, kosztowały około 6 miliardów dolarów. Ma to nie tylko duży udział w zadłużeniu na Zachodzie

Polityka importu, stosowana przez takich inżynierów, jak Gierek, Grudzien, i tej miary ekonomistów, co Jaroszewicz, Szydłak, Jagielski i Wrzaszczyk, nie mogła nie doprowadzić do katastrofy. Kupowano te licencje pod pretekstem tworzenia potężnego potencjału eksportowego, w którym wydatki szybko się wyrównały. Tymczasem, w miarę nowoczesne jeszcze wówczas licencyjne wyroby, produkowane często w ogromnym stopniu z części importowanych od licencjodawców miały ogromne powodzenie w eksporcie — do krajów socjalistycznych, zwłaszcza ZSRR, który płacił za nie rublami

Jedną trzecią całego eksportu koncowych wyrobów licencyjnych, nie licząc licencyjnych podzespołów i części w innych wyrobach eksportowych, została skierowana do bratnich krajów budujących socjalizm. Zasilili w ten sposób naszych sojuszników kwotą około dwu miliardów dolarów — płatną przez nich w rublach lub w eksportowanych do Polski towarach podrzędnej jakości i technologicznie prymitywnych

W handlu z Zachodem, główną branżą eksportową miał się stać przemysł motoryzacyjny. Nie bez wpływu na rozwój tego przemysłu był w pewnym okresie także inżynier Grudzien. To na jego życzenie, zrezygnowano w ostatniej chwili z zakupu

licencji dobrego Fiata 127, aby na jego miejsce robić Malucha

Rzucić Reagana na kolana

Kryzys stał się wreszcie widoczny też dla zagranicy. Nie zabrakło tam chętnych do pomocy polskiemu przemysłowi, unieruchomionemu, niemal z dnia na dzień, brakiem importu zaopatrzeniowo-kooperacyjnego, na co brakło dewiz. Największe zainteresowanie za granicą budził wtedy wciąż jeszcze w miarę nowoczesny przemysł oparty na licencjach. Podczas wizyty wicepremiera Madeja w USA, pod koniec 1981, Amerykanie przedstawili liczne propozycje współpracy z polskimi przedsiębiorstwami, w formie spółek kapitałowych, na bardzo korzystnych dla PRL warunkach

Nawet jeszcze po wprowadzeniu stanu wojennego napływało wiele takich ofert

RZĄD SIĘ I TAK WYŻYWI...

Poddajcie się — poddajcie, bo my się i tak wyżyjemy, a wy zginiecie z głodu i nędzy

Oto co ma władza do powiedzenia opinii publicznej. Na użytek zagranicy hasła są bardziej pragmatyczne. Nadszedł czas aby Polacy wzięli się do pracy — krajowi grozi zesłanie się do przyczółka trzeciego świata w Europie, władze widzą co prawda tę groźbę, ale nic nie mogą bez poparcia społeczeństwa

Wniosek społeczeństwo powinno odłożyć na później zasadnicze zadania polityczne i skupić się na gospodarce. Zachód zaś też powinien zrezygnować z żądań politycznych pod adresem PRL i ograniczyć się do nowych pożyczek

Ale wiemy, że społeczeństwo nigdy nie uzyskało od władzy ustępstw ekonomicznych, gdy milcząco godziło się z losem. Władze szły na ustępstwa tylko pod naciskiem społecznym na początku rządów Gomułki, gdy ograniczenie wyzysku przez ZSRR, zmniejszenie zbrojen i ograniczenie inwestycji produkcyjnych, pozwoliło przejściowo zwiększyć produkcję na rynek, ruszyć budownictwo mieszkaniowe i skonczyć ze stalinowską polityką wyniszczania rolnictwa. Po Grudniu, Gierek zgodził się na szybszy wzrost stopy życiowej, co prawda na zagraniczny kredyt, też tylko pod wrażeniem robotniczych protestów. Szesc lat później robotniczy protest przeciw podwyżkom cen, przyniósł manewr gospodarczy, znów zresztą nie udany

Po Sierpniu zmuszono biurokrację do reformy gospodarczej i do zmiany zasad dzielenia dochodu narodowego, zwiększenia środków na budownictwo mieszkaniowe i żywnosc

Po Grudniu społeczeństwo utraciło możliwość wywierania skutecznego nacisku i władze zaczęły się z ustępstw wycofywać. Władza zablokowała rzeczywistą reformę gospodarczą, nie mówiąc o politycznej. Wprowadza wybrane, lecz nie skoordynowane z sobą elementy reformy, które nie grożą kastowym interesom biurokracji

Kłeski gospodarczej nie zatrzymano. Nadal produkuje się nie te towary, których domaga się społeczeństwo, a ponad jedną trzecią produkowanych towarów to buble

Dowód kłeski tej „reformy” to także brak w Polsce siły roboczej. Gdyby biurokrację gospodarki uspołecznionej w PRL zredukować do poziomu Japonii, natychmiast znalazłoby się bez pracy około dwu milionów urzędników. Dalszych parę milionów trzeba by zwolnić z produkcji

Ale okazało się, że władza nie miała zamiaru iść na taką łatwinę, zresztą, co by na to powiedziała Moskwa? Jaruzelski, Rakowski i Urban postanowili pójść na całego i rzucić Reagana na kolana

Wyłączną troskę o postępowanie naukowo-techniczny w Polsce, powierzyli ministrowi nauki, szkolnictwa wyższego i techniki, prof. Zenonowi Miśkiewiczowi, który znaczną część swojej drogi naukowej odbył jako kierownik studium wojskowego na Uniwersytecie Poznańskim

Potrzeba generałów a nie uczonych

Dzisiaj nauka polska znajduje się w gorszej sytuacji materialnej niż kiedykolwiek w ostatnich trzydziestu latach. Obrażony na inteligencję, zwłaszcza na środowiska naukowe, rezim generałski ograniczył w budżecie państwa nakłady na badania do stanu o połowę niższego niż w latach siedemdziesiątych. Place naukowców zmalały od 40 do 60 procent

Tymczasem przedsiębiorstwa w PRL wołają nadal o siłę roboczą. Kilka milionów Polaków jest zatrudnionych nieproduktywnie

Pełną parą władza otwiera struktury zarządzania z okresu nakazowego. Biurokracja resortowa jest teraz silniejsza niż przed „reformą”

Dowodem siły przebiła biurokracja jest resortowy program rozbudowy hutnictwa i inne programy w przemyśle ciężkim

Inny przykład to zupełne niepowodzenie zmiany struktury inwestycji i ich ograniczenia. Dowodem dogmatycznego stanowiska władz wobec rolnictwa jest los fundacji rolniczej, zainicjowanej przez Episkopat. Minęło dwa lata — fundacja nie jest jeszcze zarejestrowana

Dogmatyczne jest nastawienie władzy do całej sfery działania obywateli na własny rachunek, z którą po Sierpniu wiązano duże nadzieje. Siwak, który przed Grudniem był symbolem partyjnego betonu, staje się obecnie reprezentantem umiarkowanego skrzydła w PZPR

Kamieniem probierczym jest stosunek władz do firm polonijnych. Własnie tu możliwe było rychłe osiągnięcie wzrostu produkcji i eksportu za twarde dewizy, bez wzrostu nakładów. Ale Jaruzelski skupił się nie na rozwijaniu firm polonijnych, a na ich ograniczaniu. Zmieniono sejmową ustawę o podatku i zmuszono firmy polonijne do sprzedaży państwu, po oficjalnym kursie, połowy wpływów dewizowych

To zerwanie danego przez władze słowa odstraszyło od inwestycji w Polsce wielkie firmy z Zachodu. Pozostały tylko małe. Szansę wielkich inwestycji zmarnowano

Nie dziwi więc polityka blokowania drobnej wytwórczości krajowej. Projekt odpowiedniej ustawy to przejaw tępoty i złej woli. Podobnie praktyki skarbowe wobec rzemiosła prywatnego

Mozna jednak tłumaczyć to prościej, ograniczając samodzielność grup i jednostek, władza broni swych interesów politycznych — kosztem interesów gospodarczych narodu

Czy więc rezygnacja społeczeństwa z oporu skłoni władze do ożywienia reformy gospodarczej, do zmiany polityki wobec chłopów i wobec działalności na własny rachunek, do produkowania na rynek — dla ludzi, do ograniczenia inflacji? (Prawdziwą przyczyną inflacji nie są wysokie świadczenia społeczne i pensje, głodowe z porównaniu z resztą Europy — a wadliwa struktura gospodarki, przewaga produkcji dla samej produkcji, zbrojenia)

Bez nacisku na władze nic się na lepsze nie zmieni

PLURALIZMU MA NIE BYĆ

W Polsce ma nie być pluralizmu, także w związkach zawodowych

Przedstawiciele partii i rządu dawali to już od pewnego czasu do zrozumienia, zaprzeczając tym samym swoim własnym zapewnieniom z pierwszego okresu stanu wojennego, że chcą pluralizmu związkowego jak najbardziej i że taki pluralizm najuroczystiej ludziom obiecują. Ale naturalnie, w tamtym okresie ekipa gen. Jaruzelskiego zapewniała o różnych rzeczach i nie chciała przedwcześnie swoich kart odkrywać. Powiadała samej sobie „działajmy powoli i po cichu” i nade wszystko głośno nie mówmy, co chcemy z tym krajem zrobić. Przyjdzie na to czas. Przyszł więc czas, że przeciwko pluralizmowi, także w związkach zawo-

wych, występują same związki zawodowe urzędowo w Polsce organizowane

Jak to ujął *Sztandar Młodych*, uczestnicy ostatniej odprawy dla związków „zgodni byli, iż podstawowym warunkiem przeobrażenia związków zawodowych i zdynamizowania ich działalności oraz podniesienia skuteczności przedsięwzięć, jest zniesienie dotychczasowego związkowego pluralizmu”

(Tak, jakby taki pluralizm dotychczas był)

Odsłaniają się więc prawdziwe zamiary rządzącej ekipy, sprzeczne z możliwościami, formalnie zawartymi w ustawodawstwie i postulatami przywódców Solidarności, związków branżowych i Episkopatu

TRAGEDIA INWALIDÓW

Tragiczna jest sytuacja ludzi niepełnosprawnych, pracujących w spółdzielniach inwalidów

Państwo eksploatuje niepełnosprawnych

Bezpieczeństwo i higiena pracy są na skandalicznym poziomie. Wielu inwalidów pracuje w systemie akordowym, zmuszającym ludzi niepełnosprawnych do wysiłku ponad możliwości. Wynikiem tego procederu jest dochód, odprowadzany do skarbu państwa, w wysokości prawie 6 miliardów zł rocznie, nie licząc sum na potrzeby inwalidzkiej służby zdrowia. Inwalidzi leczą się więc w dużej mierze za własne pieniądze, a państwo ściąga jeszcze z nich roczny haracz

Dwa miliony inwalidów

W Polsce żyje dwa miliony osób zakwalifikowanych do kategorii „inwalidzi”. Z tego tylko niecałe 25 procent, czyli mniej niż pół miliona, pracuje zawodowo. Nie pracujących, choć zdolnych do pracy, jest 70 procent inwalidów. Mimo posiadanego wykształcenia, nie są oni zatrudniani, z powodu niechętnego stosunku zakładów pracy. Dlatego, wśród nie-

pełnosprawnych od 35 do 50 lat, nie pracuje 80 procent inwalidów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i prawie 60 procent z ukończoną szkołą pomaturalną. Oznacza to, że ludzie ci skazani są na nędzę

Nędza

Renty inwalidzkie, według danych z roku 1976, wynoszą przeciętnie 35,3 procent średniej płacy w zakładzie społecznym. Ostatnio sytuacja uległa pogorszeniu. Po drugie, według ekspertyzy Polskiej Akademii Nauk, renty inwalidzkie nie otrzymuje 22,1 procent wszystkich niepełnosprawnych. Oznacza to, że ponad 300 tys. inwalidów skazanych jest jedynie na pomoc rodziny, Kościoła, lub za pomocą opieki społecznej. Z tych 300 tysięcy niepełnosprawnych, pozbawionych renty, 29 procent to inwalidzi pierwszej grupy

TRACĄ ZDROWIE

Kontrola, przeprowadzona ostatnio w hutnictwie wykazała, że dwie trzecie zatrudnionych pracuje w warunkach zagrożenia zawodowego. Min. na szkodliwe działanie pyłów - na pylicę - narazonych jest 52 proc. zatrudnionych. Na działanie substancji toksycznych - czyli na zatrucie - 31 proc., na działanie nadmiernego hałasu - 49 proc., na wpływ nieodpowiedniego mikroklimatu - 49 proc. zatrudnionych

WIZYTA PRYMASA W NRD

Prymas Polski Józef kardynał Glemp zamierza w tym miesiącu złożyć wizytę duszpasterską w Berlinie wschodnim

Kardynał Glemp został zaproszony przez przewodniczącą Konferencji Biskupów Niemiec Wschodnich, arcybiskupa Berlina kardynała Joachima Messnera. Według agencji AFP, wizyta prymasa

ma się odbyć w dniach od 18 do 22 października, a według agencji DPA - od 22 do 24 października

Będzie to pierwsza wizyta prymasa w NRD. Kardynał Messner złożył wizytę w Polsce przed dwoma laty. Arcybiskup Berlina rezyduje we wschodniej części miasta, ale diecezja obejmuje również część zachodnią

KI PAN TAKI KRAM

Na h prasy krajowej pojawiają się od ego czasu sygnały o objawach niewiar Jnego okrucieństwa wobec zwierzą Łodzi poruszenie wzbudziły drastyczn. opisy polewania benzyną i podpalania psów. Sprawcami byli kilkunastoletni chłopcy, ludzie przyglądali się z okien

Inna grupka kilkunastoletków wjeżdżała windą na dziesiąte piętro i wyrzucała kota na bruk. Nieprzytomny, oszołomiony, usiłował wstać za każdym razem. Widać było potrząskane kości, wykręcone łapy. W koncu dwaj uczniowie siódmej klasy przywiązali kota do poręczy schodów

Niedawno, w krakowskim ogrodzie zoologicznym zanotowano przypadki znęcania się nad zwierzętami przez publiczność

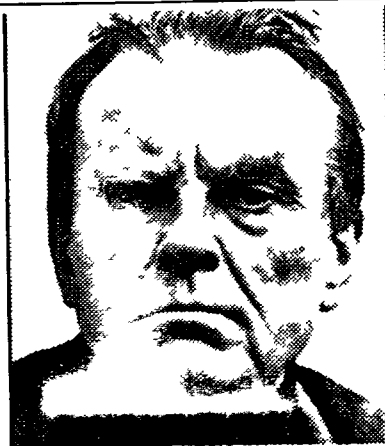
W jednym z kombinatów rolniczych, dwaj pracownicy wiali w zwierzę hodo-

wlane sto litrów wody, przez specjalny przewód, wprowadzony dla zabawy do zołądka

W PRL trwa właśnie miesiąc opieki nad zwierzętami

Mieszkańcy jednego z warszawskich osiedli napisali do *Życia Warszawy* o praktykach oslepienia i zabijania bezdomnych psów. Dr Robert Szander z Warszawy, napisał do *Polityki*, protestując przeciw bolesnym metodom, okaleczającym zwierzęta przy transportach do rzeźni, przeciw wyrzucaniu z domu psów przed wyjazdem na wakacje

Prawo PRL przewiduje kary za znęcanie się nad zwierzętami, ale nie słychać by milicja je egzekwowała. Resort spraw wewnętrznych jest, jak wiadomo, zajęty innymi sprawami. Min. w podduszaniu więźniów politycznych przy pomocy naciąganych na głowę worków plastikowych o czym pisaliśmy wiosną tego roku

Ukazało się ostatnio tłumaczenie Ziemi Ulro Czesława Miłosza pod tytułem *The Land of Ulro* w wydawnictwie amerykańskim Farrar Straus and Giroux. Tłumaczył torontowski polonista Louis Iribarne

**Złóż
dolara
na prasę
podziemia**

**POLIMEX
PACZKI DO POLSKI**

PACZKI MORSKIE DOSTAWA 5 - 8 TYGODNI
PACZKI LOTNICZE DOSTAWA DO 21 DNI

POLIMEX OFERUJE RÓWNIEŻ:

- ★ przesyłkę pieniędzy z dostawą do rąk odbiorców w Polsce
- ★ wysyłkę lekarstw
- ★ owoce cytrusowe
- ★ wysyłkę lodówek, zamrażalek, pralek i innych art. technicznych
- ★ szeroki wybór paczek żywnościowych: każda paczka jest ubezpieczona, wszystkie paczki dostarczane są do domu adresata

POLIMEX

2053 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONT. M6R 1W8
TEL. 537-7914

**KORZYSTAJCIE PAŃSTWO Z USŁUG
NAJSTARSZEJ WYSPECJALIZOWANEJ FIRMY WYSYŁKOWEJ
W TORONTO
Lokalni przedstawiciele w całej Kanadzie**

TORONTO BOARD OF EDUCATION HERITAGE LANGUAGES CLASSES NAUKA JĘZYKA POLSKIEGO

Runnymede, szkoła

Zajęcia odbywają się we wtorki i czwartki od 4 do 5 15
Nauczycielka p. Wiktoria Byczko, tel. 251 - 4679

Howard, szkoła

Zajęcia wtorki i czwartki od 4 do 5 15
Nauczycielka p. Michałina Wolnik, tel. 231 - 0607

Howard, szkoła

Zajęcia piątki od 6 do 8 30
Nauczycielka Małgorzata Jedlewska, tel. 249 - 1889

Fern, szkoła

Zajęcia wtorki 3 30 do 5 45
Nauczyciel Ryszard Sopala, tel. 365 - 0826

Garden, polskie przedszkole

Zajęcia wtorki i czwartki od 1 30 do 3 00
Nauczycielka Krystyna Klemensowicz, tel. 532 - 5901

Szkoła A Mickiewicza, 905 Queen W

Zajęcia od poniedziałku do piątku od 5 do 7 30
Nauczycielka Ludmiła Kowalska, tel. 537 - 5493

West Park, szkoła

Zajęcia sobota od 10 do 12 30
Nauczycielka Weronika Perkowska, tel. 967 - 0918

Blizszych informacji udziela P. A. ANIELEWICZ, tel. 535 - 3777

● **Nowe sygnały o złym stanie zdrowia Czernienki** Według zachodniemieckiego "Die Welt" życie przywódcy ZSRR K Czernienki znajduje się w poważnym niebezpieczeństwie. Do dalece zaawansowanej astmy dołączyło złe pracujące serce. Krótkie pojawienie się Czernienki na ekranie kolorowego telewizora nie pozostawiło żadnych wątpliwości, że jest bardzo słaby, a jego czarnogranatowe wargi, że jest ciężko chory. Większość obserwatorów sceny politycznej w bloku sowieckim trafnie przewidziała, że z powodu złego stanu zdrowia Czernienko nie przybędzie do Niemiec Wschodnich w związku z obchodami 35-lecia NRD. Zamiast niego do Berlina Wschodniego przyjechał sowiecki minister spraw zagranicznych A Gromyko. Ekspert d/s sowieckich twierdzą, że poważny stan zdrowia Czernienki spowodował ostrą walkę o władzę na Kremlu. Na ogół uważa się jednak, że Czernienko nie zrezygnuje dobrowolnie ze stanowiska sekretarza generalnego sowieckiej partii, a jego przeciwnicy nie będą odpowiednio silni by go usunąć.

● **Partyzanci afganscy zabili ponad 100 żołnierzy rządowych** Podczas tygodnia 24-30 września br., który uzyskał już opinię najostrzejszego ataku partyzantów afganskich na Kabul od początku sowieckiej okupacji (grudzień 1979) partyzanci zabili ponad 100 żołnierzy rządowych. Z innych doniesień po 16 września w miejscowości Jalez (40 km na zachód od Kabulu) partyzanci zestrzelili 7 sowieckich helikopterów, w miesiącu wrześniu wojska sowieckie i rządowe poszukujące partyzantów w regionie Haidan zabiły ponad 200 cywilów i zraniły 170 innych.

● **140 Niemców z NRD schroniło się w ambasadzie zachodniemieckiej w Pradze** W ubiegły czwartek około 80 obywateli NRD wkroczyło na teren ambasady RFN w Pradze odmawiając opuszczenia jej terenu i prosząc o azyl polityczny w RFN. Dołączyli oni do kilku Niemców z NRD, którzy schronili się w ambasadzie kilka dni wcześniej. Ambasada zachodniemiecka została zamknięta, ale w ciągu następnych kilku dni liczba Niemców z NRD szukających na jej terenie azylu

wzrosła do 140 w tym 30 dzieci. W sobotę (6 10) milicja i służba bezpieczeństwa otoczyły kordonem ambasadę nie dopuszczając nikogo bez specjalnej przepustki w jej pobliżu. Trwają intensywne negocjacje pomiędzy Berlinem i Bonn. Z przekazów wiadomo, że Berlin poinformował Bonn, że wszyscy obywatele wschodniemieccy znajdujący się na terenie ambasady pozostaną nieukarani po powrocie do NRD. Exodus 140 obywateli wschodniemieckich zbiegł się z 35-rocznicą Niemiec Wschodnich, i jest polichkiem dla władz komunistycznych propagujących rocznicowe hasło "Niemiecka Republika Demokratyczna jest moim domem".

● **ZSRR honoruje rekordzistów Kosmosu** Trzej kosmonauci sowieccy, 42-letni L Kizim, 37-letni W Sołowiow i 34-letni O Atkow zostali odznaczony tytułem "Bohatera Związku sowieckiego" oraz Orderem Lenina za ustanowienie rekordu pobytu w Kosmosie - 238 dni. W czasie misji przeprowadzili oni ponad 500 medycznych i technicznych eksperymentów oraz sfotografowali ponad 25 000 razy Ziemię.

● **Podziemny wybuch nuklearny w ChRL** miał miejsce w Lop Nor. Jego moc została oceniona przez stację sejsmiczną instytutu energii atomowej w Bombaju na 4-8 kiloton.

● **Szpieg wschodniemiecki aresztowany w USA** Obywatelka NRD, 67-letnia Alice Michelson pod zarzutem szpiegowania dla KGB została aresztowana przez FBI na lotnisku Kennedy'ego w Nowym Jorku w chwilę potem gdy weszła do samolotu odlotującego do Pragi i Berlina Wschodniego.

● **Chński "Dziennik Ludowy" swata 30-latków**

Oficjalny organ KPChRL "Dziennik Ludowy" prowadzi kampanię matrymonialną w celu połączenia węzłem małżeńskim kawalerów i panien liczących ponad 30 lat. Dziennik wzywa ich do zrezygnowania z wydumanych marzeń i mniejszego przebierania w kandydatkach do związku małżeńskiego. "Prawie wszyscy mężczyźni - pisze organ komunistów chińskich - nalegają by ich żony

miały twarz aktorki, figurę sportsmenki, postawę kelnerki, głos spikera i zdolności kulinarne szefa kuchni".

Podobnie kobiety chcą "wysokich, wykształconych i utalentowanych zawodowców" co w skali powszechnej jest marzeniem bez pokrycia. Według dziennika w samym Pekinie i przedmieściach liczących razem 9 milionów ludności znajduje się 74 600 osób obojga płci w wieku ponad 30 lat pragnących zawrzeć związek małżeński. "Dziennik Ludowy" konkluduje, że starsi kawalerowie i panny powinny się zniżyć do rzeczywistych Chin i wykazać się elastycznością.

● **Ponad miliard Chinczyków w ChRL** Władze chińskie podały, że na koniec roku 1983 ludność ChRL liczyła 1 miliard 24 miliony i wzrosła o 16 milionów w porównaniu z rokiem 1982. Wskaźnik urodzeń w roku ubiegłym wyniósł 18,6 na 1000 mieszkanców i był o wiele niższy niż w 1949 pierwszym roku komunistycznej władzy w Chinach kiedy wyniósł 36 na 1000.

Andreotti i pangermanizm

Odrzucenie teorii zjednoczenia Niemiec oraz ocena polityki niemieckiej jako pangermanizmu przez włoskiego ministra spraw zagranicznych Andreottiego nie wywiera najlepszego wpływu na stosunki RFN - Włochy.

Ambasador włoski, po wystąpieniu swojego ministra, został poproszony przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych w Bonn o skomentowanie tej wypowiedzi, sekretarza w Ministerstwa.

Po dwóch dniach zaproszenie zostało ponowione, ale teraz już sam minister Genscher chciał się z nim spotkać. Genscher wyraził dał do zrozumienia, że wypowiedź Andreottiego, szczególnie dotyczące zarzutu pangermanizmu pod adresem Bonn jest dużą obrazą dla rządu RFN. Przypomniał przy okazji, że rząd włoski oświadczył, że będzie popierał politykę Bonn dotyczącą podziału Niemiec. Jednocześnie minister oświadczył, że w związku z wypowiedzią Andreottiego istnieje obawa mogąca prowadzić do niedotrzymania podjętych zobowiązań.

Przypomniał on także, że nie dalej jak 31 05 rząd włoski na spotkaniu ministrów spraw zagranicznych państw NATO stwierdził, że jak do tej pory popiera teorię, "że doprowadzenie do pokoju w Europie może nastąpić tylko wtedy, kiedy naród niemiecki dobrowolnie dokona samookreślenia o swojej jedności, co jest celem RFN".

Premier Włoch Craxi wysłał natychmiast list do kanclerza Kohla, w którym zapewnia, że jego rząd "wyraża duże uznanie dla ideałów i założeń", któ-

rymi kieruje się rząd RFN oraz "potwierdza ważność zawartych układów i porozumień". Rząd Włoch ma nadzieję, że bezpośredni dialog pomiędzy obydwojma państwami niemieckimi pozwoli usunąć istniejące obecnie nieporozumienie. Mimo wielu zapewnień Craxiego o przyjacielskich stosunkach z RFN nie wspominał jednak ani słowa o wystąpieniu swojego ministra.

Jak donoszą agencje prasowe wystąpienie Andreottiego wywarło we Włoszech duże wrażenie i spotkało się z negatywnymi ocenami we włoskiej prasie. Lewicujące pismo "La Repubblica" pisze wręcz, że rząd włoski powinien usprawiedliwić się w Bonn, a konserwatywny "La Nazione", że wypowiedź była tak zaskakująca, że tylko może znaleźć poklask w Moskwie.

Jak wynika z informacji pochodzących z ministerstwa spraw zagranicznych w Bonn wypowiedź Andreottiego została uznana jako próba dotknięcia RFN, a zarzut pangermanizmu wręcz obraźliwy. Stałe wysiłki RFN prowadzenia takiej polityki między obydwojma państwami niemieckimi służy jedynemu celowi - staranie się o utrzymanie pokoju w Europie. Nikt nie jest upoważniony do wnoszenia wątpliwości o podważaniu dobrowolnie zawartych układów i zobowiązań w stosunkach RFN i NRD. Rząd RFN wyraża ubolewanie, że minister zaprzyjazznionego państwa mógł zająć stanowisko, które takie wątpliwości wnosi.

Podobnie wypowiedział się kanclerz Kohl, dla którego także jako przewodniczącego CDU wypowiedź działacza włoskiej chrześcijańskiej-demokracji, jest zupełnie niezrozumiała, "RFN jest godnym zaufania

członkiem zawartych układów. Na nas można polegać, tego samego domagamy się od współpartnerów. Świat ma wstęp do Konstytucji RFN, który brzmi: cały niemiecki naród ma prawo swobodnie wypowiedzieć się odnośnie jedności i niezależności Niemiec". Zającie takiego stanowiska przez Kohla i Genschera wynikało z nadziei, że rząd włoski zdystansuje się od wypowiedzi Andreottiego, lub że powie przynajmniej, że został on źle zrozumiany. Niestety, oficjalne koła włoskiego MSZ potwierdziły, że taka właśnie była wypowiedź ministra i nie zachodzi żadne nieporozumienie.

W dalszym ciągu w czasie dyskusji, Andreotti zapytany o konsekwencje odmowy Honeckera dotyczącej wizyty w RFN stwierdził między innymi "wszyscy jesteśmy przekonani o tym, że między obydwojma państwami niemieckimi muszą istnieć dobre układy, ale nie należy w tym kierunku przesadzać. Pangermanizm musi zostać pokonany istnieją dwa państwa niemieckie i dwa powinny istnieć". Andreotti wyraża przy tym zdumienie, że jego wypowiedź wywołała także emocje. Podkreślił przy tym, że nie jest pierwszym politykiem zachodnim, który w okresie ostatnich dwudziestu lat negował politykę zjednoczenia Niemiec. Zresztą, jak stwierdził, on sam już nieraz o tej sprawie mówił. Nie znaczy wcale, że twierdzenie o prowadzeniu polityki wschodniej równa się zjednoczeniu Niemiec.

W RFN rozpoczęła się cała kampania przeciwko wypowiedziom Andreottiego, niektórzy mówią o stanie zarzucania mu wręcz łamanie podstawowych postanowień NATO "ostateczne wprowadzenie stabilizacji w Europie jest niemożliwe bez

uregulowania sprawy Niemiec". Są i tacy, którzy zarzucają mu, że celem tych wypowiedzi jest własny interes, mający na celu ewentualne wystawienie swojej kandydatury na prezydenta, mimo iż sprawa godzi w najistotniejsze interesy swoich sojuszników. W nieco innym tonie została przyjęta wypowiedź Andreottiego przez SPD, nie-

którzy z polityków tej partii twierdzą wręcz, że miał on odwagę wypowiedzieć otwarcie to, co wielu zachodnich sojuszników myśli na temat dwóch państw niemieckich.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, 17.09.84

Tom. S. CECH

WYJĄTKOWA OKAZJA

PETER BURDON -- prezydent firmy,
Peter Burdon Pontiac Buick Ltd.

ma zaszczyt zawiadomić ze decyzją władz naczelných General Motors of Canada. Firma jego uzyskała prawo sprzedaży limitowanej ilości luksusowych samochodów będących w dyspozycji świty papieskiej podczas obecnej wizyty w Kanadzie. Jego Świątobliwości Jana Pawła II (marki Pontiac Parisienne, Brougham i Buick Lesabre Ltd.)

Dla Wszystkich zainteresowanych jest to wspaniała okazja zakupu jednego z tych wyjątkowych pojazdów, okazja która się nigdy nie powtórzy.

Głównym koordynatorem sprzedaży tych samochodów został mianowany Robert Mucha, do którego prosimy zgłaszać się bezpośrednio.

Z najlepszymi życzeniami dla Polonii w Kanadzie.

Peter Burdon, President

Peter Burdon
PONTIAC BUICK LIMITED
348 Danforth Ave.
Just east of Broadview
469-5531

Pierwsza Dywizja Pancerna była chyba największym zbiorowiskiem ideowców. Młodzi ludzie przedzierali się zewsząd pod znaki ojczyzny, nie bacząc co im to przyniesie.

Po przekroczeniu granic węgierskiej czy rumuńskiej młodzi ludzie rwali się do pomszczenia za krzywdy wrześniowe z tych ludzi składało się wojsko polskie we Francji, a później sam kwiat I Dywizji Pancernej.

W Boulogne, Francja szeroko otworzyła ramiona, 2 autobusy zawierające około 90 osób w tym kilka żon, z napisem "I Polish Arm Division's ze zdjęciem gen Maczka i ze skrzydłem husarskim".

Do Argeton, które jest ubrane odświętnie flagi narodowe aliantów - przechodzimy do ratusza w olbrzymiej sali roztawione stoły z kielichami szampana z biskotami przemówił mer miasta Virmal du Bouchet "Jak zauważyliście spotkaliście się jak wy zupełnie w nowym Argeton, nowe budynki, parki, boiska sportowe, powstała na gruzach minionej pożogi wojennej, do obecnego stanu przyczynili się armie alianckie wśród których niepoślednią rolę odegrała I Polska Dywizja Pancerna pod wodzą gen Maczka, a której weteranów mamy zaszczycić po 40 latach gościć "Przyjaciele Argeton pije wasze zdrowie" Gen K Rudnicki podziękował i w kilku słowach przedstawił naszą rzeczywistość.

"NA MACZUDZE"

Ruszamy przez Chambois do Mont Ormel na tak zwaną "Maczudę", miejsca na którym rozstrzygnęły się losy armii niemieckiej na Zachodzie. Jest tam pomnik poświęcony I Dywizji Pancernej, ściana udekorowana szczątkami straconych samolotów niemieckich, w środku przejście z frontu czołg z napisem "Gen Ma-

czek" po drugiej stronie "Maczuga" za ścianą duży wóz pancerny. Wmaszerowały liczne poczty sztandorowe, kompania honorowa wojska orkiestra, ołtarz polowy, dołączyli pancerni z Anglii, Beneluxu, USA, Kanady, Brazylii i innych stron świata oraz Polonia francuska. Weterani I Dywizji Pancernej są gośćmi rządu francuskiego. W dolinie olbrzymia szopa czeka z posiłkiem dla husarzy.

Mszę św. celebrował ks bp Szczepan Wesoły w asyście miejscowego biskupa ks Stopy i licznych duchowieństwa z mikrofonów rozlega się głos celebry.

Zebrałiśmy się tutaj w miejscu obfite zroszonym krwią polską. Każde zabija

nie jest straszne jednak chrześcijanin ma prawo bronić swojej ojczyzny, swojej wolności. Nie może być pokoju w świecie rządzonej przemocą, nie chcemy odbierać niczego, ale walczycy będziemy przeciw każdej tyranii. Ks Stapa odczytał telegram nadesłany przez Ojca Św. "W 40 rocznicę wyzwolenia Normandii, łącząc się duchem z żołnierzami I Dywizji Pancernej i przesyłam błogosławieństwo weteranom i ich rodzinom za poniesiony trud o wolność ojczyzny" - Jan Paweł II - papież. Następują tajemnicze mowy francuskie, wymieniają jakieś nazwiska i grają hymn narodowy wywołanego przedstawiciela. Padły wreszcie nazwiska naszych dowódców,

jednak orkiestra nie zagrała naszego hymnu.

Później dowiedzieliśmy się, że na skutek machlojek miejscowych komunistów z przedstawicielami PRL w ostatniej chwili zabroniono orkiestrze grać "Mazurka" chociaż go ćwiczyła i miała nuty. W niedzielę wyjazd na cmentarz w Langannerie, chodzimy wśród mnóstwa krzyży i odczytujemy nazwiska wiele z nich jest znajome, a niektóre bardzo bliskie.

W FALAISE

Formujemy pochód, poczty sztandorowe, orkiestra, kompania wojska. Roz-

legają się marsze wojskowe, starzy weterani równają szóstki, równy krok, całe miasto wyległo oglądać swoich byłych oswobodzicieli. W milczeniu, oklasków czy okrzyków nie było. Przed pomnikiem poległych składanie wieńców. Brzmiały hymny narodowe, kiedy przyszła kolej na Gen Rudnickiego, chwila ciszy i nagle z setek gardel obecnych Polaków wybuchnął spontaniczny śpiew "Jeszcze Polska nie zginęła". Wszyscy obecni znieruchomieli, jeszcze tak pięknie i z uczuciem śpiewanego "Mazurka" nie słyszeli.

Żarząd miejski zaprosił weteranów do pięknego hotelu na obiad wnosząc zas-

W 40-LECIE BOJÓW W NORMANDII

DO JORT

Miasto Jort jest udekorowane flagami i żywego ducha nie było widać. Bicia dzwonów ludzie zaczęli gnać ze wszystkich stron. Przed wielkim kościołem na murze umieszczona tablica głosi, że tu 15 sierpnia 1944 10 Pułk Strzelców Konnych stoczył bitwę, zdobył przeprawę na rzece Dives i wziął udział w dalszej operacji zamknięcia kotła pod Falaise. Ulica nosi obecnie nazwę I Polskiej Dywizji Pancernej. Przemówił mer Fernand Guillan - "Drodzy Przyjaciele, przemawiam w imieniu Jort i okolicznych miejscowości. Jesteśmy dumni, że gościmy naszych oswobodzicieli, o ile 15 sierpnia jest dla nas Świętem Żołnierza, o tyle dla nas jest Świętem wyzwolenia przyniesionego przez Was. Witamy Was, którzy przyniesliście nam naszą wolność. Vive la Pologne. Pochylają się sztandary, dzieci szkolne wywijają chorągiewkami, śpiewane są hymny narodowe. E.G.

Poruszona przy ważnych okazjach sprawa współpracy narodów ujarzmionych przez sowiecki totalitaryzm stopniowo zaczyna wychodzić poza zakres pobożnych życzeń. Zwiastunem pogłębiającej się współpracy jest wspólna inicjatywa Grupy Siedmiu skupiającej przedstawicieli siedmiu grup etnicznych (węgierskiej, czechosłowackiej, estońskiej, łotewskiej, litewskiej, polskiej i ukraińskiej).

NOWA INICJATYWA GRUPY SIĘDMIU

Grupa ta wysłała do premiera Kanady i przywódców partii politycznych list postulujący utworzenie stałej komisji parlamentarnej, która by miała na celu obserwowanie czy umowy Helsińskie dotyczące praw człowieka są przestrzegane w krajach bloku sowieckiego. Chodzi szczególnie o to, ażeby Ko-

misja taka miała oficjalne prawo do przedstawiania faktów i wniosków dotyczących przestrzegania praw ludzkich. W swoim liście Grupa Siedmiu podkreśla, że proponowana Komisja będzie mogła dostarczać materiałów do kanadyjskiej reprezentacji w konferencjach oceniających przebieg

Ciekawostka

MARYNARKA WOJENNA USA ZAPŁACIŁA 436\$ ZA MŁOTEK WARTOŚCI \$7

Wiadomość o kupnie młotka przez marynarkę USA za 436\$, który można kupić w każdym sklepie z narzędziami pojawiła się w czołówkach gazet. A oto wyjaśnienia jakie dają biurokraci na to niezwykle oszusteństwo podatnika amerykańskiego - \$7 - za "materiał" (sam młotek), - \$1 - za "materiał do pakowania" (papier i młotek), - \$2 - za przesłanie i opakowanie, - \$37 - za "wsparcie inżynierijne" z wydziału "części zamiennych", - \$41 - za "narzuty inżynierijne", - \$93 - za "złożenie młotka włączając w to 18 minut "mechanicznego składania", 4 godziny inżynierskiej pracy zaprogramowania procesu składania i 90 minut na "zarządzanie programem operacji" (składania), - \$102 - za "narzuty wydziału wsparcia produkcji".

realizacji Umów Helsińskich (podobnych do tej, która odbyła się niedawno w Madrycie) Nie ulega wątpliwości jest to przykład dobrze przemyślanej akcji politycznej, która ukazuje politykom kanadyjskim wspólną platformę działania grup etnicznych Europy Wschodniej, a także może mieć bezpośredni wpływ na polepszenie dołu przeludowanych działaczy w krajach bloku sowieckiego.

Marek CELINSKI

DOTACJE NA BUDOWĘ POMNIKA JANA PAWŁA II

Nazwiska osób, które złożyły dotacje w kwocie ponad \$500 00 umieszczone zostaną na specjalnej tablicy pamiątkowej. Wszyscy ofiarodawcy otrzymają zaświadczenie upoważniające ich do odliczenia dotacji od podatku dochodowego (Income Tax).

Lista # 10

Anna & Maria Stelmach	\$50 00
Bronisława Ignacionek	40 00
E & Fr Dragan	20 00
Zofia Jasińska	20 00
M & A Brzozowski	20 00
A & M Burdzy	20 00
F & S Czapan	20 00
Józef & Maria Palys	20 00
M Olsz	20 00
Maria Misiaszek	20 00
Stefan Straszewski	20 00
S & J Pochwalowski	20 00
M Sappkowski	20 00
Bronisław Sawicki	20 00
G Franczak	15 00
W G Surman	10 00
D & K Benda	10 00
Tadeusz Selwa	10 00
P & H Mazurkiewicz	10 00
H & J Purcelewski	10 00
Antoni Piotrowski	10 00
Jan Sadecki	10 00
Fred Myślicki	8 00
S Adamiec	6 00
Z & Z Rembalski	5 00
Emilia Ferus	5 00
Józef Hejmo	5 00
Franciszek Leśniewicz	5 00
E Kshanowski	5 00
A T Kalat	5 00
Maria Stupak	5 00
Rodzina Bednarz	5 00
F & M Sorokos	5 00
S Makowska	5 00
Jan Nowak	5 00
Emil Olszewski	4 00
Wojciech Pietras	2 00
K Maciukiewicz	2 00
K Mazurek	2 00
Z Bartnik	2 00
Victor Biernacki	2 00
T & Z Gierszewski	1 00
Zofia Braczek	1 00
Razem	\$500 00

OBCHÓD 45 ROCZNICY KAMPANII WRZEŚNIOWEJ W BUFFALO

Dnia 16 września br. odbyła się akademii z okazji 45 rocznicy niemiecko-sowieckiego najazdu na Polskę. Inicjatorem imprezy był śp. Ludwik Sorel który planował urządzenie wielkich rozmiarów obchodu rocznicy wrześniowej. Przynajmniej rok przed obecnym wydarzeniem czynił odpowiednie przygotowania. Został też prezesem komitetu obchodu który się zawiązał w październiku ub. roku. Niestety, miesiąc potem kol. Sorel odszedł od nas.

Po śmierci kol. Ludwika Sorela ustalił się nowy komitet w następującym składzie: kol. Mieczysław Lotys przewodniczący, kol. Zygmunt Łukasiewicz wiceprzewodniczący, kol. Stanisław Dąbrowski sekretarz i referent prasowy, kol. Alfons Klink - skarbnik, kol. Stanisław Czerwiec kierownik imprezy, kol. Jerzy Respondek łącznik organizacyjny, kol. Jan Zawadzki łącznik młodzieżowy, kol. Władysław Chrzanowski i Włodzimierz Drzewieniecki - członkowie.

Uroczystość odbyła się w Domu Weterana Polskiego przy ulicy Filmore w placówce nr 1 Stowarzyszenia Weteranów Armii Polskich. W uroczystości rocznicowej wzięło udział osiemdziesiąt kilka osób, gdyż tylko tyle mogła sala pomieścić.

Kierownictwo uroczystości spoczywało w rękach kol. Stanisława Czerwieca. Przebieg uroczystości przedsta-

wo zagajeniu kol. Czerwiec, wystąpił zespół w składzie Krystyna Nieduzak, Ludomila Skowronek i Eugeniusz Dobnar wykonując kilka pieśni ludowych i patriotycznych. Następnie kol. Czerwiec zadeklamował wiersz o "maszerującym wojsku". Okolicznościowe przemówienie wygłosił kol. Włodzimierz Drzewieniecki, emerytowany profesor historii na Buffalo State University. Jako zawodowy wojskowy i uczestnik kampanii kol. Drzewieniecki w kilku słowach nawiązał do ciężkich warunków walki jaką prowadził polski żołnierz.

Następnie niżej podpisany zadeklamował wiersz pt. "Ostatnia defilada w Modlinie" napisany właśnie w Modlinie przez kol. Drzewienieckiego podczas oblężenia. Wymowna treść wiersza została wzbogacona faktem że napisał go żołnierz podczas akcji bojowej.

Na zakończenie kol. Ludwik Distel poprowadził śpiew żołnierskich pieśni w wykonaniu wszystkich gości.

W Domu Weteranów w którym się odbyła rocznicowa uroczystość została urządzona Wystawa Wojska Polskiego składająca się z 22 fotograficznych plansz wypożyczonych od Buffalo and Erie County Historical Society.

Mozna stwierdzić że obchód rocznicy wrześniowej był udanym wydarzeniem pod każdym względem.

Stanisław Dąbrowski

Ksiądz Pralat Franciszek Pluta - gość honorowy Zjazdu

SKŁAD ZARZĄDU GŁÓWNEGO KPK

Prezes -	Jan KASZUBA	Główna Komisja Rewizyjna	
1 wiceprezes - inż	Stanisław Orłowski	Przewodnicząca -	Irena Fedorowicz
Wiceprezes -	mec Kazimierz Bielski	Członkowie -	Alina Zarembina
	Jessie Flis		Mieczysław Szczeciński
	Henryk Łopinski	Zastępcy -	Julian Borsuk
	Henryk Szymanski		Andrzej Poprawa
Sekretarz Generalny -	Rudolf Kogler		
Sekr Protokolarny -	Maria Dobrzanska		
Skarbnik P O -	Irena Kremblewska		
		Komisja Spraw Spornych	
Członkowie Zarządu	Andrzej Bujalski	Przewodnicząca -	Krystyna Burska
	Michał Hyszka	Kanada Zachodnia -	Piotr Czartoryski
	Piotr Korell		Edmonton
KS	Antoni Mendrela		Brunon Jaroszynski
	Jan Seropiatko		Vancouver
			Kasjan Koskowski
			Edmonton
			Józef Kaczmarek
			Edmonton
Komisja młodzieżowa		Kanada Centralna -	
	Władysław Perchał		Tadeusz Gardziejewski
	Krzysztof Goethel		Winnipeg
	Henryk Kuzia	Zastępcy -	Stanisław Kmiec
	Winnipeg		Winnipeg
	Ryszard Ozimkowski		Stanisław Tebinka
	Ottawa		Thunder Bay
Członkowie Zarządu z urzędu		Kanada Wschodnia -	Jan Basik
Wanda Bujalska - Zw Naucz Polskiego			Montreal
Paweł Kulesza - Komisja Inwalidzka			Stanisław Podkowiński
Anna Nowakowska - Kom Opieki Społ			Toronto
		Zastępcy -	Stanisław Błaszczyk
Wiceprezesi terenowi			Montreal
Ottawa -	Andrzej Garlicki		Teodor Barankiewicz
Kanada Zachodnia -	Dr Leszek Ignasiak		Toronto
Kanada Centralna -	Krzysztof Lorenc		

Uwagi wokół Zjazdu

Komentując 28 Walny Zjazd Kongresu Polonii Kanadyjskiej chciałabym opatrzyć swoją wypowiedź następującą uwagą. Byłam delegatem tego Zjazdu z Polish Canadian Action Group i w związku z tym muszę uczynić wysiłek by zbliżyć się do ideału dziennikarskiej bezstronności

Jakiegokolwiek są nasze sympatie czy antypatie osobiste, przekonania polityczne czy wiedza, musimy uznać że Kongres Polonii Kanadyjskiej jest oficjalną reprezentacją Kanadyjczyków polskiego pochodzenia i tych którzy czują się Polakami. Zarząd Główny ma obowiązek przemawiania w naszym imieniu wobec kanadyjskiego rządu, także wobec obecnego, nowego i silnego rządu konserwatywnego, z którym ten Zarząd będzie musiał wypracować najlepsze kontakty i wpływy

Mogą być z tym trudności gdy rozgorczył się pojazdowe przejeżdżanie w totalną niechęć bojkot czy poczucie bezsilności. Nie znaczy to, że nawołuję do tzw konstruktynego optymizmu, który głosi że wystarczy wyłącznie współpracować i popierać

Trzeba pogodzić się z faktem, iż w obecnej kadencji polityka Kongresu będzie nie tyle polityką Walnego Zjazdu lecz Zarządu i nie należy upatrywać w tym jedynie negatywów

Powiem jasniej - W sytuacji gdy ustępujący prezes miał spory czas na wypowiedzi, a czas dyskusji limitowały ograniczenia organizacyjne, gdy nawet ten czas nie wykorzystano najlepiej, bo wyborcza walka była w nim priorytetem, gdy wreszcie własnie z braku czasu nie przedstawiono, nie przedyskutowano i nie uchwalono wniosków i uchwał podstawowych dla polityki Walnego Zjazdu, komisji ideowej, krajowej czy spraw kanadyjskich trudno oczekiwać, że będzie inaczej. Wnioski te i projekty nie staną się uchwałami 28 Zjazdu, a będą jedynie podlegać obrobce przez Radę Kongresu złożoną z prezesów organizacji

Brak czasu na dyskusję i jego niewłaściwe wykorzystanie był im bolączką Zjazdu w Winnipegu, ale tam przynajmniej dyskutowano sprawy zasadnicze dla polityki Kongresu jak stosunek Kongresu do Rządu RP na Uchodźstwie reprezentacji krajowej Solidarności, czy koncepcji pomocy dla kraju i wreszcie forma w jakiej się ta dyskusja toczyła dała wówczas szansę merytoryczności

Muszę powiedzieć że smutkiem, że nie zwyję odczucia, że pod tym względem obrady 28 Walnego Zjazdu były równie owocne. Wydaje mi się, że byłoby bardzo złe gdyby ten model obrad wszedł w zwyczaj

Warto w tym miejscu wspomnieć o innym punkcie widzenia, który zakłada, że przebieg Zjazdu "uchronił" przed przejęciem władzy przez energiczny i może dla wielu zasłużonych działaczy zbyt dynamiczny Okręg Toronto. Jeżeli ten punkt widzenia zakładał więcej tego przejęcia władzy złych stron niż dobrych możemy zrozumieć, że intencje takiej dyskusji były szlachetne i trzeba próbować je zrozumieć

Przed ogromną większością uczestników dla których Walny Zjazd nie jest tylko towarzyskim spotkaniem stoi zadanie by w przyszłości uczynili wysiłek dzięki któremu branie udziału i przysłuchiwanie się dyskusji będzie przyjemnością. Nieprzyjemnie jest słyszeć w miejscach rzeczowych argumentów przekraczanie wypowiedzi, insynuacje, personalia, które już starożytni napiętnowali jako chwytły ad hominem

Z radością powitam fakt gdy kultura wypowiedzi da się usłyszeć zarówno z mikrofonów z sali jak i zza mównicy

Nie obniżajmy poziomu sporu do tych, którzy i tak zdecydowali z góry co wiedzą i kogo wybiorą i nie dają posłuchu żadnym argumentom. Wówczas bowiem pielęgnujemy jedynie pozor demokracji, "walkę na punkty" zdyscyplinowanych organizacji

Zaletą demokracji, którą tak wychwalamy jest nie tylko prawo do legalnej walki o władzę, opozycji i woli większości, lecz także szansa na funkcjonowanie kolektywnej świadomości - różniącej nas od różnych odmian żywych totalitaryzmów, w których wszak istnieją wielopartyjne systemy. Kolektywna świadomość rozważa argumenty za i przeciw i poszukuje tego co dla społeczności najlepsze

Walny Zjazd Kongresu jest kolektywną świadomością i jego uczestnicy mają obowiązek o tę godność dbać. Inaczej grozi nam wszystkim intelektualne wyjałowienie, znużenie i lenistwo polityczne umysłu - największe chyba niebezpieczeństwo cychające na emigranta z kraju

GRAŻYNA FARMUS

W najbliższych numerach postaram się przedstawić niektóre wypowiedzi i punkty widzenia tego Zjazdu. Zachęcam też członków i działaczy organizacji KPK oraz jego Zarząd Główny do wypowiedzi pokongresowych na łamach "Echa Tygodnia"

Ze swej strony pragnę zapewnić, że redakcja zadba o to by wypowiedzi te nie brzmiały napastliwie. Dobrze by było, by najlepsza część nowej emigracji z kraju poczuła, że ideały, które ją stamtąd wygnały zmaterializowały się tutaj

SZKICE Z HISTORII FILMU
POLSKIEGO (Część druga)

Okres powojenny

Stan wyjściowy, od którego rozpoczynała po wojnie swoją działalność kinematografia polska, był opłakany. Zniszczone zostały wszystkie ateliera i laboratoria, zniszczona lub poważnie uszkodzona większość kin.

Zaledwie kilkudziesięciu filmowców-specjalistów różnych dziedzin - przeżyło wojnę i mogło przystąpić do pracy. Przede wszystkim jednak, zmieniły się realia społeczno-polityczne, w których miano odbudowywać kinematografię. W tym nowym ładzie, który zaczęto nazywać socjalistycznym, nie mogło być mowy o wolnej i nieskrepowanej produkcji filmowej. Film bowiem, jako sztuka o niezwykle sugestywnym oddziaływaniu na wyobraźnię widza, a przy tym sztuka niezwykle popularna - miał dla nowo tworzącej się władzy totalitarnej ogromne, propagandowe znaczenie.

Już w listopadzie 1945 roku, ogłoszono dekretem prawnym, że nacjonalizuje się zarówno produkcję, jak i rozpowszechnianie filmów, i że instytucją jedynie uprawnioną do sterowania kinematografią, będzie od tego czasu Przedsiębiorstwo Państwowe "Film Polski". Z czasem, "Film Polski" przekształcono w Naczelny Zarząd Kinematografii i włączono do Ministerstwa Kultury i Sztuki. Nieco bardziej istotne, z punktu widzenia artystycznego, wydaje się być powołanie do życia zespołów realizatorów filmowych. W skład każdego zespołu wchodzi kierownik artystyczny (reżyser), kierownik literacki (pisarz), szef produkcji oraz reżyserzy i operatorzy, a całość jest pomyślana jako kolektywny producent odpowiedzialny za program (podejmowanie tematów i praca nad scenariuszem) i finanse. W praktyce, wszystkie te zmiany, reformy struktur, przeznaczenie nazw nie mają większego znaczenia, jako że produkcja filmowa była i nadal pozostaje w kręgu nieustannych wpływów ludzi władze.

Powojenna historia kinematografii polskiej miała jak dotąd kilka etapów, znaczących pewnymi przedziałami lat (wszystkie te przedziały mają tutaj charakter umowny).

ETAP PIERWSZY 1945 - 1956

Z wielu względów, trudno byłoby zaliczyć ten etap do rzędu najbardziej interesujących. Obiektywnych trudności związanych z brakiem fachowców, sprzętu i pieniędzy, nie można było, oczywiście, uniknąć.

Był to jednak także, okres wzmoczonego terroru politycznego, panowania potężnej cenzury i daleko posuniętej niekompetencji ludzi, którzy decydowali o charakterze realizowanych filmów.

Koncepcja sztuki mogła mieć wtedy tylko jedną postać - realizmu socjalistycznego. Andrzej A. Żdanow i inni, którzy tak ochoczo aplikowali myśl twórczej złotej pomysłi nieomylonego Stalina, ogłosili przede wszystkim, że funkcją sztuki, jedynie uzasadnioną, winno być nauczanie obywateli o dobrodziejstwach komunizmu. A zatem, jeden bohater rozprawiający się z oblesnymi kapitalistami, jedna wykładnia jego przynajmniej - leninizm-stalinizm i jedna rzeczywistość w której to wszystko się dzieje, rzeczywistość totalnie odbiegająca od tej prawdziwej. Z ekranów powiało schematyzmem i łopatologią. Na szczęście większość filmów, zwłaszcza produkcyjnych (niesmiertelny temat przodownicy pracy i ich osiągnięcia), była tak niedobra, że nie tylko publiczność nie chodziła na nie do kina, ale nie spełniały one także oczekiwań decydentów, którzy pewnie ku pocieszeniu

własnych dusz (być może, był to jedynie kaprys), przymknęli parę razy oczy na co nieco śmieszne próby opowiedzenia losów Polaków.

Wartościowy dorobek tego okresu ujmując zaledwie parę tytułów. Przede wszystkim był to pierwszy polski film fabularny, jaki powstał po wojnie, "Zakazane piosenki" (1947) Leonarda Buczkowskiego. Zrobiono go z dużym autentyzmem, przy zachowaniu wielu okupacyjnych realiów. Ten tragiczny przecież film, choć nie poruszył skomplikowanych problemów, ani też nie odznaczał się kunsztowną formą, z pewnością pomagał ludziom uwolnić się od koszmaru tamtych lat. Pomimo konwencji filmu popularnego z dużą ilością wątków sentymentalnych, "Zakazane piosenki" miały to jedno, niesłychanie ważne przesłanie o niezniszczalności takich wartości jak optymizm, nadzieja, duchowa niepodległość, których hitlerowcy nie potrafili odebrać Polakom nawet najstraszniejszymi terrorami.

Dwa lata później, Buczkowski zrealizował zabawną komedię "Skarb".

Pod względem artystycznym, donioslejszym zjawiskiem były "Ostatni etap" Wandy Jakubowskiej i "Ulica Graniczna" Aleksandra Forda.

Jakubowska, więziarka obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, stworzyła niemal dokumentalną rekonstrukcję obozowej rzeczywistości. Ta niezwykła retrospekcja, w sposób chyba zamierzony, szokowała widza, zmuszała go do refleksji nad przyczynami, które tak bardzo wynaturzają zachowanie się człowieka.

"Ulica Graniczna" opowiadała o niedoli polskich Żydów, na przykładzie kilku rodzin zamkniętych przez hitlerowców w getcie. Ford był bodaj pierwszym naszym reżyserem, który w sposób dość rzetelny (na tyle, na ile mu pozwolono) analizował usytuowanie Żydów w środowisku polskim, z całokształtem problemów, konfliktów, wzajemnych niedomówień. Wreszcie ostatni film warty tutaj przypomnienia, to "Piątka z ulicy Barskiej" Aleksandra Forda - obraz nagrodzony za reżyserię na festiwalu w Cannes w 1954 roku.

ETAP DRUGI - 1956 - 1962

W 1956 roku rozpoczęły się w kraju przemiany społeczno-polityczne, które w istotnym stopniu wpłynęły na życie kulturalne Polaków.

Przede wszystkim zwiększył się zakres podstawowych swobód, cenzura stała się jak gdyby bardziej tolerancyjna wobec wszelkich przejawów twórczości.

Odczuła to również kinematografia. W latach 1955 - 1961 dochodzi do niebywalej erupcji sił twórczych polskiego kina, które to zjawisko określono później mianem "Polskiej Szkoły Filmowej" (nota bene, termin wylansowany przez krytykę francuską).

Pojęcie "szkoły" w sztuce ma zazwyczaj dwa znaczenia. Jest to więc po pierwsze, zespół tworców należących do jednego pokolenia i mających podobne doświadczenia oraz cele. Po wtóre, jest to także zbiór dzieł, które łączą wspólną problematykę i zbliżoną stylistykę. Jak, wobec tego, mają się te cechy w stosunku do "Szkoły polskiej"? Na czym polegał jej fenomen i co ją charakteryzowało najlepiej?

Pokolenie twórców tamtego okresu, miało swój jeden, jakże brzemienny w skutkach bagaż doświadczeń: przycięcia wojenne i okupację.

Niewątpliwym doświadczeniem była również konfrontacja z nową, zupełnie nieznaną rzeczywistością (wojna domowa, okrucieństwa stalinizmu, itp.). Jest rzeczą naturalną, że reprezentanci tego pokolenia odczuwali olbrzymią potrzebę zajęcia jakiegoś postawy wobec tych wszystkich spraw, o których do tej pory nie można było wspominać. Kwestia wspólnoty tematycznej jako czynnika wyróżniającego "Szkołę polską" budzi mnóstwo kontrowersji. O to, nie ulega wątpliwości, że wspólnym mianownikiem dla większości dzieł tamtego okresu, był rozrachunek z wojenną przeszłością i problemem bohaterstwa. Tutaj bohater miał do wyboru walkę albo akceptację nowego, musiał też poradzić sobie z wewnętrznym rozdarciem między pragnieniem życia i koniecznością bohaterstwa śmierci. Nie było natomiast oczywiste, czy pozostałe dokonania Szkoły powstałe w owym nurcie rozrachunkowo-bohaterkim określają jej specyfikę, decydują o jej odrębności. Zdaniem wielu krytyków, dyskusja o ludzkiej samotności, o egzystencjalnych dylematach człowieka, wszelkie rozważania o realacji Historia - jednostka ludzka, słowem to wszystko co stanowiło tkankę treściową w wielu filmach Szkoły, nie jest niczym nowym, gdyż są to w gruncie rzeczy podstawowe tematy sztuki w ogóle. W moim przekonaniu, były to zarzuty bezzasadne. Spojrzenie na twórczość Wajdy, Munka, Hasy czy Kawalerowicza wymaga bowiem pewnego dystansu, który nie zawsze uwzględniano w swoich ocenach.

Charakter dzieł zrodzonych w tam-

tych latach okreslały, ujmując kwestię w dużym uproszczeniu, trzy zasadnicze czyniki, które w światowym kinie stanowiły absolutne novum.

Po pierwsze - klimat polityczny w którym powstawały filmy. A więc, olbrzymia presja tych, którzy decydowali o przydziale środków na produkcję filmu (rzecz niebagatelna w kinematografii) by uczynić zarówno z twórców, jak i ich narzędzie propagandy. Wkomponować w ten tak okrutny pejzaz cos wartościowego było z pewnością nie lada sztuką.

Po drugie - sama próba zaszczepienia czegoś takiego, jak psychologizm z refleksjami filozofii egzystencjalnej, była na gruncie ledwie opuszczonym przez wyznawców socrealizmu, przedsięwzięciem bardzo szokującym i wielce oryginalnym.

Po trzecie - wreszcie, "Szkoła polska" znalazła mocne oparcie w literaturze. I to w literaturze najwyższego lotu. Andrzejewski, Brandys, Bratny, Czeszko, Dygat, Hen, Hłasko, Iwaszkiewicz, Konwicki, Neverly, Tadeusz Rozewicz, Stawinski, Zawieyski - oto niepełna wcale lista pisarzy, którzy w tamtym okresie związani byli z filmem. Tworzona przez nich bogata literatura była wspieranym przez wyjątkowo filmowców, nie mającym swego odpowiednika nigdzie indziej na świecie, gdzie naturalnymi współpracownikami filmu byli przeważnie autorzy powieści sensacyjno-kryminalnych.

JANUSZ PIETRUS

(Za tydzień
Wajda, Munk i inni)

UWAGA FIRMY PACZKOWE

**NAJWIĘKSZA W RFN
CENTRALA WYSYŁKOWA
PACZEK NA ZLECENIA
(à la carte)**

DO POLSKI

poszukuje nowych punktów przyjęć zleceń (Dealers). Klientom oferujemy najniższe na kontynencie amerykańskim ceny i dobrze zorganizowany, rzetelny serwis.

Dealerom dajemy prowizję sięgającą 26 procent ceny sprzedaży. Zgłoszenia prosimy kierować na adres:

P O BOX 1064

Station B

MISSISSAUGA, ONT L4Y 3W4

IV 1940
Powstanie samodzielnej Brygady Strzelców Karpackich w Syrii. Brygada broniła Tobruku przed wojskami włoskimi i niemieckimi

IV - VI
Samodzielna Brygada Strzelców Podhalanskich walczy pod Narwikiem. Ciężka sytuacja na froncie belgijsko-francuskim zmusiła Aliantów do opuszczenia Norwegii. Brygada przewieziona do Francji została rozbita przez Niemców. Piątą jej część przewieziono do Szkocji, reszta trafiła do niewoli, lub rozproszyła się

1 V 1940
Likwidacja przez Niemców oddziału partyzanckiego mjr. Henryka Dobrzańskiego "Hubala". Oddział ten walczył na Kielecczyźnie od września 1939 r.

20 V 1940
Założenie przez Niemców obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu

19 VI 1940
Generał Władysław Sikorski i premier Wielkiej Brytanii Winston Churchill ustalają w Londynie, że rząd Polski przeniesie się z Francji do Londynu, a wojska polskie ewakuowane zostaną do Szkocji

21 VI 1940
Masowa egzekucja więźniów politycznych (360 osób) w Palmirach pod Warszawą. Zginęli wtedy m.in. działacz Ruchu Ludowego Maciej Rataj i działacz socjalistyczny Mieczysław Niedziałkowski

22 VI 1940
Kapitulacja Francji

Czerwiec, 1940
Armia sowiecka zajmuje Litwę, Łotwę, Estonię i Mołdawię

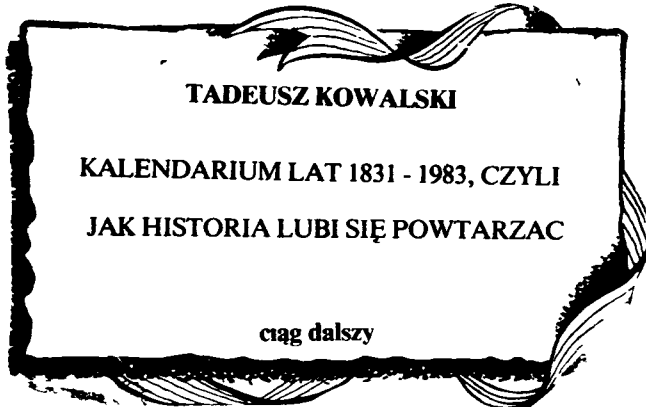
VIII 1940
Centralne kierownictwo Ruchu Ludowego powołuje do życia straż chłopską, nazwaną później (1942) Batalionami Chłopskimi

VIII - X 1940
Tzw. bitwa o Wielką Brytanię, atak lotnictwa niemieckiego. W obronie biorą udział lotnicy Polscy z Dywizjonów Myśliwskich 302 i 303

2 X 1940
Utworzenie ghetta żydowskiego w Warszawie

X 1940
Do Wielkiej Brytanii ewakuowano z Francji zaledwie 23 tys. żołnierzy polskich. Z oddziałów tych zorganizowano w Szkocji I Brygadę Strzelców i 10 Brygadę Kawalerii. Powierzono im obronę wschodnich wybrzeży Szkocji przed spodziewaną inwazją niemiecką

11 XI 1940
Emigracyjne rządy Polski i Czechosłowacji w Londynie

ogłaszają deklarację o zaprzestaniu sporów i o podjęciu ścisłej współpracy po wojnie

5 IV 1941
Ogłoszenie w Ottawie deklaracji polsko-kanadyjskiej w sprawie utworzenia polskich sił zbrojnych w Kanadzie dla służby w Europie

26 V 1941
Polski niszczyciel "Piorun" bierze udział w akcji poscigowej zakończonej zatopieniem niemieckiego pancernika "Bismarck"

22 VI 1941
Niemcy napadają na swego dotychczasowego sojusznika Rosję sowiecką

3 - 4 VII 1941
Wizyta generała Sikorskiego w Moskwie. Sikorski za-

którym nas obdarzają rządzący

A przecież naprawdę naszym językiem jest nadzieja
V 81

Prowokacje, oszczerstwa, pomowienia, kłamstwa wylewające się z ust tych, którzy chcą nas dalej zbawiać, doprowadzając nas w końcu do rozpaczliwej lub błędnej drogi. Kto im dał prawo do rządzenia nami, do kupczenia Polską, do zniewolenia nas ciągłego, do uczenia nas nienawisci
V 81

Stojąc w gestym tłumie, pełen bólu i wzruszenia, pamięci i łez, spoglądam na krzyże, które wznoszą się w sercu miasta, które symbolizuje pamięć Czerwca roku 56

I słucham przemowień, i próbuję uwierzyć, jak wszyscy, że nie będzie już strzałów oddanych do bezbronnym robotnikom, że nie przybędzie nam już takich pomników
VI 81

Jesteśmy już tak zmęczeni, że nic już nas nie męczy, poza powietrzem, nie zawsze czystym, jesteśmy już przygotowani na najgorsze, na najlepsze, bo wiemy, że będziemy sobie, Polakami

IV 81

Wszystko piszemy nadzieją, całe nasze życie, noc i dzień, krzyk i ból, słowo, które coraz więcej znaczy, kolor, który staje się coraz bardziej białoczerwony, wszystko piszemy nadzieją, Polskę

powiada udział wojsk polskich w walkach na froncie wschodnim

4 VII 1941
Zamordowanie przez Niemców we Lwowie 22 uczonych polskich, m.in. Kazimierza Bartla i Tadeusza Boy-Żelenskiego

30 VII 1941
Podpisanie w Londynie przez gen. Władysława Sikorskiego układu pomiędzy rządem polskim a Związkiem Sowieckim. Wznowienie stosunków dyplomatycznych między obu krajami, zapowiedź uwolnienia z więzień i obozów obywateli polskich i udzieleniu pomocy przy tworzeniu armii polskiej w Rosji sowieckiej. Ponieważ układ nie zawierał odwołania skutków Paktu Ribbentrop-Mołotow, a tym samym nie gwarantował polskich granic sprzed września 1939 stał się przyczyną kryzysu rządowego w rządzie londyńskim. Na znak protestu kilku ministrów podało się do dymisji

14 VIII 1941
Polsko-sowiewcka umowa wojskowa, będąca uzupełnieniem układu z 30 lipca 1941. Przewidywała zorganizowanie w ZSRR armii polskiej, która walczyłaby wraz z armią sowiecką przeciwko Niemcom. Na stanowisko dowódcy tej armii został wyznaczony gen. Władysław Anders (więziony przez Sowieców od września 1939)

XI 1941
Założenie obozu koncentracyjnego w Lublinie (Majdanek)

5 I 1941
Powstanie Polskiej Partii Robotniczej. Na miejsce rozwiązanej przez Komintern Komunistycznej Partii Polski. Pierwszym sekretarzem Marceli Nowotko

13 I 1941
Międzynarodowa deklaracja o karaniu zbrodni wojennych

14 II 1942
Związek Walki Zbrojnej przekształcony został w Armię Krajową. Pierwszym komendantem głównym gen. Stefan Rowecki, pseudonim "Grzoł"

LIRYKA

Kiedy odeszli bogowie

*bogowie odeszli nad ranem
kiedy statek zaczął tonąć i zanurzać się w mroki
ktos nawet słyszał nad ranem odchodzące kroki
maszerujących świętości
nieporządek na stołach i łózkach
świadczył o tym że uciekali w pośpiechu
nikt z nas nie przyznał się wobec bogów do grzechu
cudzołóstwa lub kradzieży
obce zony i kobiety tkwiły na swych posterunkach w
wymiętej odzieży
a ich nietknięte ciała wędry i opadały
nikt się nie śmiał ktos umarł ktos poczuł się mały
i całkiem nieważny w obliczu tragedii bezhołownia
a potem nastał głód i żądze zamarli w bezruchu
jak śpiące lub pijane nocą nietoperze
każdy z nas zbudował własną wieżę Babel na swój
prywatny użytek
i małą arkę na wypadek potopu
zaczęło się zwykłe życie w oczekiwaniu na cud
(kiedy byli bogowie cudów było w brodzie)
jakos trzymamy się nieba a statek nie zatonął jeszcze
choc przepowiadał to meteorolog i przygodni wieszcz
wynajęci za drobną opłatą
co dzień tylko ktos z nas budzi się z twarzą w wodzie
ogólnie jednak pozostajemy w zgodzie z kodeksem
Hammurabiego
czasem zdarza się że ktos zadaje niepoważne pytanie
dlaczego
odeszli bogowie*

Magdalena CZYŻYCKA

Wiersze nadesłane z kraju
LOTHAR HERBST
z nieopublikowanego tomiku "Pisane Nadzieje"

*Nowym językiem staje się
język polityki,
język dwuznaczny,
który nas kaleczy,
język fałszywy*

PROZA POETYCKA

OPUS 83, tragedia

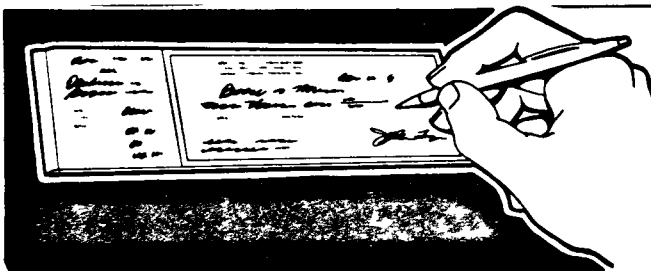
W mieście w południowej Kalifornii jest dom z czerwonej cegły, stojący przy skrzyżowaniu głównej ulicy i jakiejś innej uliczki. W pobliżu jest bar, zbierają się w nim mieszkańcy tego miasta, czasem bywa ktos przyjezdny. Dzisiaj jest tam mało ludzi. Barman znudzony nalewa whisky lub piwo, nie ma mowy o innych napojach. Miasteczko jest małe, wszyscy znają swoje tajemnice, mówią o nich drzewa i uliczki, mówią o nich samochody pozostawione przed barem. Wieczór

W domu z czerwonej cegły, na pierwszym piętrze, jest mały pokój. Na łóżku leży mężczyzna w średnim wieku, spi już od kilku godzin. Czasem porusza się niespokojnie, widocznie męczy go jakiś dziwny, niespodziewany sen

Mężczyźni sną się dwa małe drewniane patyczki, wygięte w sposób, którego nie potrafi zrozumieć. Widzi je jakby tuż przed sobą, a jednocześnie wie, że są one daleko od niego i że to proste wygięcie każdego z nich jest czymś nowym dla niego. Jeden patyczek opiera się o drugi, natomiast tamten dzięki owemu wygięciu jest oparty na pierwszym. Oba wiszą gdzieś w powietrzu, nie spadają. Mężczyźni ciągle wydają się, że już zaczynają spadać. Ale widzi też, że każdy z nich wspiera ten drugi. Rozumie, że jakikolwiek ruch jednego z patyczków byłby po jego stronie wyrazem braku zaufania do drugiego, byłby po prostu czymś brzydkim i niegodnym. Mężczyźni wydają się, że słyszą czyjs szyderczy śmiech, patyczki nie poruszają się. Nagle zaczynają rosnać, choć mężczyzna o tym nie wie, czuje się oszukany. Lecz wie, że przybliży się do nich i jest coraz mniejszy, coraz mniejszy. Jest już tej samej wielkości co one, ciągle maleje. Teraz widzi je przed sobą, wszystko zatrzymuje się. Mężczyzna czuje się zmęczony, już nie walczy ze sobą, uspokaja się. Pochylił się powoli, uklada do snu na nieruchomych patyczkach

Łódź, 28 grudnia 1977

KRZYSZTOF OSTASZEWSKI

PORADY FINANSOWE

Opcje

Opcje, czyli prawo nabycia określonej ilości danych akcji, surowców czy walut w z góry ustalonym okresie czasu należą do dość skomplikowanych i ryzykownych inwestycji. Mimo to opcje posiadają pewnego typu zalety. Wymagają zainwestowania niewielkiej ilości 5 do 10% tego co by należało wydać gdyby się chciało kupić podobną ilość akcji, kruszców czy walut (pomijam kupno akcji on margin czyli przy 50% wkładzie własnym z resztą pożyczoną od firmy brokerskiej w której się przeprowadza transakcje). Jest to szczególnie istotne jeśli kupujący dysponuje chwilowo małą sumą pieniędzy lecz jest przekonany, że teraz jest właśnie odpowiedni moment do zawarcia umowy opcyjnej. W przyszłości zgodnie właśnie z tą umową jeśli kupujący będzie dysponował większą gotówką będzie w stanie nabyć tę ilość na którą opiewa opcja, lecz po wcześniej ustalonej cenie, która w miarę upływu czasu może wzrosnąć. Ponadto ryzyko w wypadku nabycia opcji jest ściśle ograniczone, można stracić tylko tę sumę jaką się zapłaciło za opcje a nie jak w wypadku giełdy surowcowej (commodity markets) gdzie straty mogą być bez limitu. Opcje są dwójakiego rodzaju "call options" gdzie kupujący zarabia na wzroście ceny danego produktu który opiewa opcja lub też "put options" gdzie zakłada się, że spadek ceny może przynieść dochód. Opcje są rozpisywane przez właścicieli akcji, a nie przez firmę tak jak akcje, bondy, warrants itp.

Przykładowo, posiadając 100 akcji firmy x której opcje są sprzedawane na Toronto Stock Exchange można sprzedać 100 opcji. Istnieje także możliwość sprzedawania opcji nie posiadając akcji danej firmy, jednak wykluczamy tę możliwość jako zbyt ryzykowną. Jeśli są to "call options" zwykle ustala się je nieco powyżej aktualnej ceny akcji zakładając, że w terminie kiedy wygasnie opcja cena danych akcji przekroczy lub też się zbliży do danej wartości. Tak postępuje się w wypadku call options. Put options czyli opcje gdzie zarabia się na spadku zwykle ustalane są podobnie choć intencja jest odwrotna zarobić na spadku ceny. Jeśli chodzi o kruszce metali szlachetnych posiadając 10 uncji złota lub 100 uncji srebra można rozpisywać opcje. Jeśli się rozpisze "put options" wówczas spadek cen kruszcu będzie zrekompensowany przez wpływ jaki przyniosła opcja (oczywiście do tego punktu gdzie spadek nie przekroczy sumy ustalonej w opcji).

Odwrotnie w wypadku call options przykładowo Feb 350 czyli prawo nabycia złota do 3 tygodnia lutego 1985 w cenie 350 U\$ za uncje. Obecnie ta opcja kosztuje 20 U\$ za uncje. Przy cenie złota 348 U\$ (4 x 84) rozpisujący opcje zarabia 20 U\$ za uncje i ponadto różnice między 350 a ceną swego zakupu. Jeżeli do lutego cena złota nie przekroczy 350 U\$ za uncje wówczas rozpisujący zgarnie pieniądze uzyskane za opcje do własnej kieszeni. Jeśli natomiast cena złota skoczy w górę wówczas rozpisujący zarobi tyle samo czyli w jego interesie leży stabilizacja rynku danego produktu.

Natomiast w interesie kupującego jest aby rynek był możliwie najbardziej ożywiony wówczas szanse uzyskania większej ilości pieniędzy automatycznie wzrastają. Jeśli chodzi o waluty to każda z nich posiada inną ilość pokrywana przez opcje, od 5 tysięcy w wypadku funta brytyjskiego, poprzez 25 tysięcy w wypadku marki zachodniemieckiej i franka szwajcarskiego, 50 tysięcy w wypadku Dolara Kanadyjskiego i 2,5 miliona w wypadku jena japońskiego. Podobnie jak cena wszystkich produktów cena opcji jest regulowana przez prawo popytu i podaży. W wypadku gdy jest więcej chętnych do nabycia opcji niż je wystawiających, siłą rzeczy ich cena będzie szła w górę. Najważniejszym jednak czynnikiem regulującym cenę opcji jest czas. W miarę upływu czasu wszystkie opcje (przy ustabilizowanej cenie) mają tendencję do zmniejszania swej ceny. Drugim czynnikiem wpływającym oczywiście na opcje jest fluktuacja cen. Trzecim jest generalny trend rynku, który pośrednio wpływa dodatnio na wzrost cen bądź też ujemnie na ich spadek. Czwartym czynnikiem jest relacja między ceną danego produktu a ceną opcji. Dlaczego więc kupuje się opcje? Chocby dlatego żeby urozniczyć swe portfolio - czyli portfel inwestycyjny. Mało kto może sobie pozwolić na trzymanie 2,5 miliona jenów japońskich czyli circa 10 000 U\$ natomiast kupno opcji przy niewielkim wydatku zezwala na efektywne kontrolowanie określonej w kontakcie sumy. Ponadto do celów podatkowych pieniądze zarobione na opcjach liczą się tak jak "capital gains" czyli tylko połowa z nich podawana jest jako dochód wliczany do podatku. W wypadku strat czynnymi podobnie podając połowę z nich do 2 tysięcy rocznie jako "capital loss".

U W A G A
Polonia w Toronto i okolicy
POLISH ALLIANCE (TORONTO)
CREDIT UNION LTD.
2150 BLOOR ST. W.
(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762-9523

Konta depozytowe	9 1/2 %	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowane na każdy dzień depozytu)	8 1/2 %	rocznie
3-miesięczne certyfikaty	10 1/2 %	rocznie
6-miesięczne certyfikaty	10 1/2 %	rocznie
1-letnie certyfikaty	10 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty	10 1/2 %	rocznie
3-letnie certyfikaty Non-redeemable ...	11 %	rocznie
RRSP i RHOSP	9 1/2 %	rocznie
Pożyczki personalne	15 1/2 %	rocznie
Hipoteki	15 %	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNE od 12 do 2:30 po poł. i od 7:30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2:30 po poł. oraz SOBOTY od 10 do 12:30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

CREDIT UNION
SW STANISŁAWA
I SW KAZIMIERZA

220 Roncesvalles Ave
tel. 537-2181

2987 Bloor Str W
tel. 236-1225

12 Denison Ave
tel. 863-0996

PRAGNIESZ STAĆ SIĘ WŁAŚCICIELEM
DOMU, DZIAŁKI BUDOWLANEJ,
DOMKU LETNISKOWEGO?
STAN SIĘ NIM PRZY POMOCY
NAJWIĘKSZEJ NA ŚWIECIE PARAFIALNEJ

CREDIT UNION
ŚW. STANISŁAWA I
ŚW. KAZIMIERZA
KTÓRA OFERUJE
NA POWYŻSZE CELE
TRZY TYPY HIPOTEK;

O ZMIENNYM
OPROCENTOWANIU 12 3/4 %

ZAMKNIĘTE — 12 3/4 %

OTWARTE — 13 3/4 %

WSZYSTKIE
UBEZPIECZONE
NA ŻYCIE
DO SUMY
\$ 30 000.00

ARNOLD PENK

PRZEDSTAWICIEL ADDISON ON BAY LIMITED

PONTIAC, BUICK, CADILLAC

Szeroki wybór nowych i używanych samochodów. Używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję na (Parts & Labour)

GENERAL MOTORS
pożyczka na samochód
Specjalizujemy się w otrzymaniu
pożyczki na samochód
dla nowo przybyłych
minimalna wpłata
niskie miesięczne spłaty

Specjalne ceny dla Rodaków oferuje tylko

ARNOLD PENK

(Wyróżniony przez GM jako "Senior master salesman")
PO WSZELKIE INFORMACJE NA TEMAT SAMOCHODÓW LUB UBEZPIECZEN PROSZĘ
DZWONIĆ 964-3211 LUB DO DOMU W KAŻDYCH
GODZINACH 731-0757 ZOSTAWIAJĄC NAZWISKO I NUMER TELEFONU
832 BAY ST., TORONTO (przy College St.).

**Kongres Polonii Kanadyjskiej
OKRĘG TORONTO**

OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE
192 Garden Ave
Tel 532-1126
BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ
128 Fern Ave
Tel 533-9471
OŚRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM
206 Beverley Str
Tel 979-9634

**WYDZIAŁ OŚWIATY miasta Toronto
z a w i a d a m i a**

o wznowieniu kursu dla polskich nauczycieli
(język angielski - poziom podstawowy i
zaawansowany, pedagogika, pomoc w ocenie
kwalifikacji).

Zgłoszenia lub informacja p. A. Anielewicz

535 - 3777 lub **782 - 0560**

**PRACA!
Patrz str. 21
U W A G A !**

Ogłoszenia osób poszukujących i oferujących pracę zamieszczamy bezpłatnie (o ile starczy miejsca)

MECHANICZNE naprawy samochodów - 10 lat praktyki w Europie i Płn Ameryce Konkurencyjne ceny
TEL 624 0598

AUTO SPRZEDAM

● Honda Civic 77 rok, 120 tys km
● Ford Mercury 82 rok, 70 tys km
● Mercedes 73 rok 60 tys mil
Wszystkie wozy po renowacji, w b dobrym stanie. Ceny do uzgodnienia

TEL Toronto 239 - 8524
codziennie od 2 - 4 po poł

Dziecko i Ty

"Dobre wychowanie dziecka" to niezwykle popularny temat, na który prawie każdy dorosły ma zawsze coś do powiedzenia, zwłaszcza wtedy, kiedy może wytknąć błędy wychowawcze innym rodzicom. Łatwo znajdujemy pod ręką gotowe rady dla mamy, która skarży się, że jej dziecko jest niegrzeczne albo, co brzmi bardziej współcześnie, że jest dzieckiem trudnym. Z wychowywaniem dzieci jest bowiem trochę tak jak z leczeniem, nietrudno jest znaleźć znachora i chętnych do udzielania rad i porad, czyli tak zwanych "doskonałych znawców tematu". Dlaczego tak jest? Myślę, że można by znaleźć wiele różnych przyczyn, ale jedna jest bezsporna i chyba najważniejsza. Każdy z nas był kiedyś dzieckiem i ma jakieś wspomnienia z tego okresu. Wie, że istnieje bardzo ścisły związek pomiędzy życiem dorosłym (chodzi głównie o emocjonalne problemy w tym życiu) a doświadczeniami zdobytymi w dzieciństwie. Niestety, wychowując własne dzieci większość z nas, dorosłych, próbuje na wszelkie możliwe sposoby ignorować istnienie tego związku i usiłuje zapomnieć o tym, jaki w naszym własnym dzieciństwie wydawał się być świat otaczający nas wtedy dorosłych. Nie pamiętamy o tym zwłaszcza wtedy, kiedy jesteśmy uwikłani w konflikt z własnym dzieckiem. Staramy się wówczas posługiwać wyłącznie naszą dorosłą logiką i znajdujemy doskonałe wyjaśnienia zachowania dziecka, które to wyjaśnienia w gruncie rzeczy samoistnie tłumaczą i są oczywistą konsekwencją naszego wobec dziecka postępowania.

Jakże często nie jesteśmy świadomi tego, jakie są rzeczy-

wiste powody "niegrzeczności" lub choćby tylko "dziwnego" zachowania się małego człowieka. Dla przeciętnego dorosłego dużo większe znaczenie ma ocena motywów postępowania dziecka, aniżeli zrozumienie tego, co ono naprawdę znaczy. Czasami, idąc tą drogą, bardzo sobie ułatwiamy życie,

ocenając zachowanie dziecka po prostu jako "złe", karzymy je (prawie każdy dorosły ma swoje wypróbowane metody), aby historia nie powtórzyła się w przyszłości. Rzadko, dla porządku pytamy - "dlaczego to zrobiłeś?", ale zwykle nie słuchamy odpowiedzi, mając i tak wyrobione zdanie na ten temat.

No i to właściwie wszystko, hipotetyczna sytuacja jest zamknięta, dziecko mówi - "przepraszam" i wydaje się, że wszystko jest w porządku, a nasze metody dosyć skuteczne. Ale coż naprawdę osiągnęliśmy?

Otóż całkowite niezrozumienie sytuacji i pogłębiające się oddalenie od najbliższej nam osoby.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że dziecko uważamy za istotę nam bliską, że je kochamy, że chcemy, żeby było mu dobrze, że chcemy

dziecka, a czego po nim oczekujemy? Często nie widzimy w tym żadnej sprzeczności. To, jakie dziecko chcielibyśmy mieć i nasze wyobrażenie, co wobec tego jest dla niego najlepsze, prowadzi czasami do niezauważania jego realnych potrzeb i tłumaczenia sobie jego zachowania posilając się naszą o nim opinią. Znamy przecież takich rodziców, którzy już przed urodzeniem się dziecka wiedzieli, że będzie to "geniusz". Jest to naturalnie w dużej mierze zrozumiałe, każde bowiem malenstwo jest dla rodziców cudowne, niepowtarzalne i genialne. Gorzej, kiedy od razu wiadomo, że będzie lekarzem lub dyrektorem wielkiego przedsiębiorstwa, a na pewno zrobi to wszystko, czego my sami nie mogliśmy bądź nie zdążyliśmy zrobić.

Wszystko o czym mówię nie jest naturalnie takie proste, ale czasem mogłoby być łatwiejsze, gdybyśmy na nasze dziecko potrafili popatrzeć jak na osobę. I nie tylko popatrzeć! Gdybyśmy mogli je potraktować jak osobę, która naprawdę myśli, która bardzo uważnie słucha i przygląda się temu, co się wokół niej dzieje i zdecydowanie rzadko robi coś wyjątkowo, aby zwrócić na siebie uwagę.

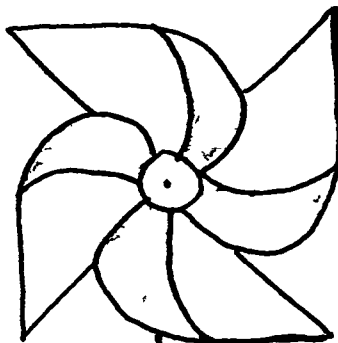
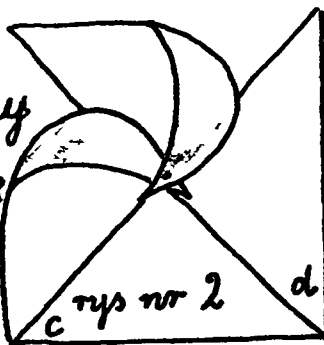
Ja ze swej strony mogę spróbować podzielić się z Państwem moją wiedzą i doświadczeniem, jakie zdobyłam w wieloletniej pracy z dziećmi i dorosłymi. Nie będą to żadne nowe recepty na dobre, cudowne dziecko, nic co można zastosować w każdej sytuacji i do każdego dziecka. Będą to raczej moje refleksje o tym, jak można najlepiej i najefektywniej zajmować się wychowaniem małego człowieka. Zachęcam także do dyskusji, do nadsyłania listów z pytaniami, na które postaram się udzielić rzeczowych i konkretnych odpowiedzi.

Mgr psychologii -
ANNA GIFFORD

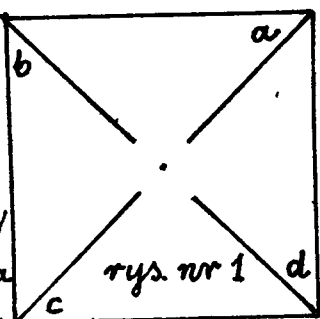
No i otóż to, czego właściwie chcemy dla naszego

COŚ DLA DZIECI

Wiatraczek
Z dostatecznie sztywnego, ale elastycznego papieru, wycinamy kwadrat dowolnej wielkości. Oznaczamy kropką jego środek. Nacinamy kwadrat tak, jak pokazuje rys. nr 1. Teraz zaginamy (nie zatamujemy) rogi w kolejności a, b, c i d do punktu oznaczającego środek kwadratu i przymocujemy szpilką lub pinę do pałyczka. Pod główkę szpilki dobrze jest podłożyć maty krążek ze sztywnego kartonu. Ostre końce szpilki, jeśli przechodzi na drugą stronę pałyczka, należy zagaić i zakleić kawałkiem taśmy klejącej. Gotowy wiatraczek (rys. nr 3) będzie się obracał na wietrze. Można go przymocować do roweru lub ozdobić nim balkon.
Porozmawiamy z nr 104
Krawiec, Włk Warszawa
Radom, Banan Włsta

rys. nr 3

rys. nr 1

krążek z kartonu

GRUPA 5 ZPWK I OŚRODEK SZTUKI TANCA

zaprasza
WE ŚRODĘ 10 PAŹDZIERNIKA, 1984 r o GODZINIE 7.30 wiecz.
w lokalu na 28 Heintzman Avenue na spotkanie z
JANINĄ I ANDRZEJEM JAKUBOWSKIM
zawodowymi mistrzami i reprezentantami Polski na
Mistrzostwa Świata w 1984 roku w TANCU TOWARZYSKIM
Główna atrakcja programu
demonstracja dziesięciu najbardziej popularnych na świecie
tańców towarzyskich

Państwo Jakubowscy przebywać będą w Toronto przejazdem pomiędzy występami w Madison Square Garden w Nowym Jorku, USA, gdzie w ostatnią sobotę 6 października odbyły się Mistrzostwa Świata w tańcach standardowych, a Puchar Świata, który odbędzie się w Montrealu 12 października, 1984 r.
Ze względu na walory artystyczne spotkania, zapraszamy wszystkich, a zwłaszcza działaczy organizacji, którzy szukają dróg włączenia młodzieży do ruchu polonijnego.
Jest to jedyna okazja zaprezentowania Polonii, najlepszych polskich reprezentantów na najwyższym światowym poziomie w dziedzinie tańca towarzyskiego

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

KOMUNIKAT

Bezpłatny kurs angielskiego dla dorosłych odbywa się codziennie w kościele św. Leo (St. Leo's Church) przy 277 Royal York Rd (róg Royal York i Stanley Ave., pomiędzy Queensway a Lakeshore Blvd.) Zajęcia przeprowadzane są od poniedziałku do piątku w godzinach od 9:00 do 14:30. Istnieje duża możliwość pracy indywidualnej ze studentem. Zapewniamy bezpłatną opiekę nad dziećmi.
Po więcej informacji proszę dzwonić
232 - 1664

JESZCZE RAZ KRATY

Wielkie kraty i szachownice na jesiennych strojach przypominają kolekcje Chanel z lat 60-tych. Lina "Coco" preferowała kraty w formie dużej pepity. Tegoroczne kraty to szachownice i klasyczne kraty szkockie.

W kolorystyce obserwuje się dużą różnorodność. Zestawienia szarości, brązów i brązów sąsiadują z kombinacjami czerni, fioletów, rudoci, żółci i niebieskości.

Z kraciastych materiałów, głównie wełen, szyje się wszystko: spodnie, spódnice, marynarki, palta i czapki.

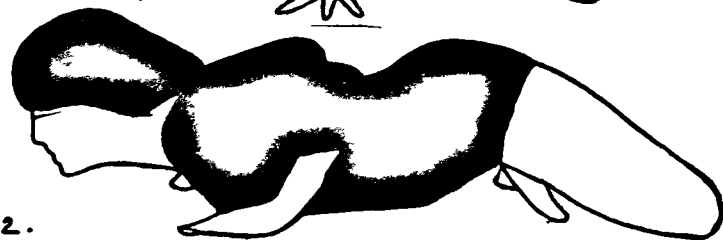
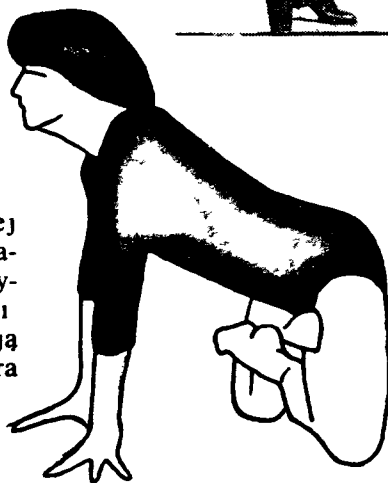
Nieodzownym elementem sezonu jesienno-zimowego są swetry. Te przeważnie mają klasyczną linię angielskiego swetra męskiego w serek lub, jak w poprzednich sezonach, są luźne i mają nieskomplikowany krój.

Dużo swetrów rozpinanych - bez kołnierzy i kamizelek. Wszystkie, przynajmniej z przodu, mają symetryczny zakardowy wzór lub kratkę.

JOGA NA EMIGRACYJNY STRES

MAKARA SANA 1 - REKIN

W prastarej jodze uważano Makarasanę za pozycję do medytacji. Dzisiaj stosujemy ją jako pozycję poprawiającą postawę.

Pozycja ta przez zaplecenie rąk i nog idealnie prostuje sylwetkę. Poprawia ukrwienie i zakres ruchomości w stawach barkowych. Siadamy w lotosie, opieramy przed sobą ręce na ziemi i przechodzimy do pozycji kłęczącej na czworakach. Chwilę tak pozostajemy i głęboko oddychamy. Potem, w czasie wydechu, zginając ręce w łokciach, opuszczamy się w dół i opieramy podbródek i klatkę piersiową na ziemi. Zakładamy ręce na plecach, składając dłonie wewnętrzna stroną do siebie i krzyżując kciuki. Dłonie z palcami skierowanymi w górę przesuwamy możliwie wysoko wzdłuż kręgosłupa. W czasie ćwiczenia oddychamy normalnie. Pozostajemy w asanie od kilkunastu sekund do kilku minut. Ćwiczenie kończymy relaksem.

bródek i klatkę piersiową na ziemi. Zakładamy ręce na plecach, składając dłonie wewnętrzna stroną do siebie i krzyżując kciuki. Dłonie z palcami skierowanymi w górę przesuwamy możliwie wysoko wzdłuż kręgosłupa. W czasie ćwiczenia oddychamy normalnie. Pozostajemy w asanie od kilkunastu sekund do kilku minut. Ćwiczenie kończymy relaksem.

TYLKO DLA CIEBIE

Dlaczego nie rosną?

Ile razy zadajemy sobie to pytanie, szcztokując przed lustrem nasze włosy. A tymczasem włosy rosną, i to średnio o 1 cm na miesiąc. Oczywiście, aby taka norma utrzymywała się stale, konieczne jest zachowanie równowagi witaminowej, szczególnie jeżeli chodzi o witaminy A i B. Podobnie sprawa wygląda z paznokciami, które co miesiąc rosną o 3 mm. Aby nie łamały się, nie były miękkie ani kruche, musimy dostarczać organizmowi

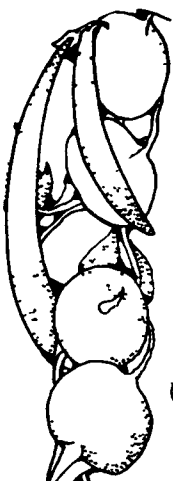
właściwą ilość żelaza i wapnia. Komórki naskórki regenerują się co 4 tygodnie, o ile mamy w organizmie odpowiednią ilość witaminy B. A więc jeżeli jutro znowu zadamy sobie pytanie - "dlaczego nie rosną?", pamiętajmy o tym, że istnieje około 18 różnych substancji o charakterze materiałów podstawowych lub uzupełniających, które są potrzebne, aby paznokcie u rąk oraz skóra i włosy były silne i zdrowe.

KLAUDYNA

SALATKA PROWANSALSKA

Na 4 osoby 1 główka sałaty, 4 średnie pomidory, 2 seler, 3 jajka na twardo, 4 łyżki oliwy, 1 łyżka octu, sól, pieprz, oliwki czarne (kto lubi). Wymyć, osuszyć sałatę, posiekać seler w obrane patyczki długości 4 cm. Z oliwek usunąć pestki. Pomidory i jajka pok-

roić w cwiartki. Sos z octu i z oliwy doprawić do smaku. Ułożyć składniki w salaterce układając pomidory, cwiartki jajek. Można przybrać naciąg z selera. Posypać oliwkami - polać sosem. Jest to raczej lekka sałatka. Bardziej zakąska niż danie. Dobra na przyjęcie. Jeśli ułożymy seler tak by wystawały z talerza będzie zdobić stół.

Co NIECO

ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI
ZLECENIA PROSIMY PRZYSYLAĆ NA ADRES (tylko dla korespondencji)
DZIAŁAMY OD 1982 ROKU CIESZYMY SIĘ ZAUFANIEM RODAKÓW NADAJĄCYCH PACZKI Z KRAJÓW
SAP pomoc 1180 Mississauga Valley Blvd Unit 24 MISSISSAUGA ONTARIO L5A 3M9 Canada

ARTYKUŁY DO WYBORU		5 Can.	szk.
1	Szynka konserwowa	900 g	6 20
2	Szynka konserwowa	450 g	3 20
3	Szynka mielona	340 g	1 80
4	Salami	900 g	6 10
5	Paszтет	200 g	1 20
6	Bekon	450 g	2 80
7	Wieprzowina w konserwie	300 g	1 90
8	Wołowina w konserwie	400 g	2 50
9	Sardynki w oliwie	125 g	0 90
10	Makrela w pomidorach	125 g	0 90
11	Filety śledziowe	200 g	1 50
12	Ser twardy w kawałku	500 g	4 90
13	Masło w puszcze	1 kg	6 20
14	Margaryna	500 g	1 40
15	Olej roślinny	1 litr	2 50
16	Dzemu pomarańczowy	450 g	1 50
17	Miód naturalny	450 g	2 90
18	Ananas w puszcze	750 g	1 30
19	Brzoskwinie w puszcze	750 g	1 20
20	Koktail owocowy w puszcze	750 g	1 30
21	Figi suszone	250 g	1 40
22	Rodzynki	200 g	1 20
23	Migdały	200 g	1 60
24	Orzeszki ziemne	200 g	1 40
25	Herbata w torebkach	25 szt	1 20
26	Herbata w wiórkach	500 g	4 30
27	Kawa ziarnista	500 g	3 50
28	Kawa instant typu Nescafe	100 g	2 50
29	Kakao	250 g	2 50
30	Czekolada do picia w proszku	800 g	3 90
31	Czekolada mleczna	100 g	0 80
32	Czekolada z bakaliami	100 g	1 00
33	Czekolada z orzechami	100 g	1 00
34	Batonik czekoladowy	1 szt	0 25
35	Cukierki owocowe z witaminami	500 g	2 50
36	Guma do żucia miętowa	12 szt	1 00
37	Guma do żucia owocowa	12 szt	1 00
38	Guma balonowa	12 szt	1 20
39	Pieprz czarny	100 g	1 10
40	Koncentrat pomidorowy	50 g	0 30
41	Kostki rosółowe (z kury) na 5 litrów	100 g	1 00
42	Kostki rosółowe (wołowe) na 5 litrów	100 g	1 00
43	Mleko w proszku	400 g	3 10
44	Infant formula w proszku	1 kg	10 70
45	MILUPA z bananami	300 g	3 10
46	MILUPA z mieszanką owocami	850 g	7 70
47	Witamina dla dzieci	100 szt	2 30
48	Aspiryna Bayer	20 szt	1 80
49	Wata	200 g	0 75
50	Pasta do zębów (duża)	150 g	1 40
51	Mydło toaletowe	100 g	0 50
52	Szampun do włosów	1 litr	2 50
53	Proszek do prania	3 kg	4 90
54	Proszek do szorowania	500 g	1 50
55	Płyn do mycia naczyń	1 litr	1 90
56	Zapalniczka gazowa	1 szt	0 90
57	Rajstopy damskie (małe)	1 szt	1 00
58	Rajstopy damskie (średnie)	1 szt	1 00
59	Rajstopy damskie (duże)	1 szt	1 30
60	Dzinsy Montana	1 szt	13 00

Paczki do Polski

- SPECJALIZUJEMY SIĘ W PACZKACH NA ZLECENIE
- PACZKI PAKOWANE SĄ W NIEMCZECH ZACHODNIICH I DOSTARCZANE DO DOMU ODBIORCY NA TERENIE CAŁEJ POLSKI W TERMINIE OK 15-25 DNI
- PACZKI EXPRESOWE DORĘCZAMY W OK 7-10 DNI. Dodatkowa dopłata wynosi \$6
- CENY W DOLARACH KANADYJSKICH W CENACH ZAWARTY JEST KOSZT TRANSPORTU
- ANI ODBIORCA ANI NADAWCA DO NASZYCH CEN NIC WIĘCEJ NIE DOPLACAJĄ
- PRZESYŁAMY PISEMNE POTWIERDZENIE ODBIORU
- W RAZIE ZAGINIĘCIA PACZKI GWARANTUJEMY WYSYŁANIE PACZKI O TEJ SAMEJ WARTOŚCI NA NASZ KOSZT
- NAJMNIEJSZE ZLECENIE \$20 LUB 5 KG
- PRZESYŁAMY RÓWNIEŻ TANIO PIENIĄDZE DO POLSKI
- Dodatkowe informacje przesyłamy na życzenie
- DATKI NA KOSCIOŁY W POLSCE PRZESYŁAMY BEZPŁATNIE
- JAK WYŚLAĆ PACZKĘ
- 1 Wytłumacz ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI
- 2 Zaznacz ilość zamawianych artykułów i zsumuj ich wartości
- 3 Na oddzielnej kartce wyraźnie napisz swój adres i telefon oraz adres odbiorcy w Polsce
- 4 Wysłaj w zaadresowanej do nas kopercie ZLECENIE WYSYŁKI PACZKI kartkę z adresem oraz money order lub czek (płatny dla SAP) na kwotę równą wartości paczki

OWOCE			
Pomarańcze (świeże)	10 kg	16 40	5 kg 9 00
Grejpfruty (świeże)	10 kg	17 40	5 kg 9 50
Cytryny (świeże)	10 kg	17 40	5 kg 9 50
Ananasy (świeże)	5 szt	12 00	1 szt 2 60

Ponadto możecie Państwo wysłać przez nas do Polski samochód (nowy lub używany) oraz artykuły techniczne i odzieżowe a także świeże kwiaty z okazji ślubu i imienin itp. Oferujemy również sprowadzenie do Kanady na zamówienie samochodu lub innych artykułów z Europy. Ceny powyższych usług ustalamy indywidualnie.

TEL (416) 273-5729

Mecenas January

PRAWO I TY

PRAWA PRACOWNIKA I PRACODAWCY

Pokrzepiony indykiem, mecenas po krótkiej przerwie wraca na łamy, przepraszając za chwilową nieobecność

Tematem tym będziemy się teraz przez pewien czas zajmowali bardziej szczegółowo Dla większości z nas praca najemna jest tu, w Ameryce Południowej, podstawowym źródłem utrzymania Pozostali z nas, mniej liczni, są pracodawcami Prawa pracownika i pracodawcy to temat, który żywo obchodzi niemal każdego

W świecie anglosaskim, stosunek między pracownikiem a pracodawcą przechodził, jak i gdzie indziej, swoistą ewolucję Przed połową czternastego wieku w Anglii niemal nie istniały prawa, regulujące kwestie, związane z umową o pracę W miastach warsztaty rzemieślnicze podlegały przepisom cechowym, na wsi panowały stosunki feudalne — chłop miał obowiązek osobście służyć panu i pracować dla niego — choć tu i ówdzie zaczęto zastępować to poddaństwo zapłatą za pracę

W połowie XIV wieku plaga „Czarnej Śmierci” przetrzebiła ludność kraju Robotnik, trudny do zdobycia, znalazł się nagle w sytuacji, umożliwiającej targowanie się o zapłatę z pracodawcą Sfery rządzące Anglią przyjęły to z niepokojem i uchwaliły ustawy, zapewniające, w stosunkach pracodawca — pracownik, zdecydowaną przewagę temu pierwszemu W ten sposób, po raz pierwszy, umowa o pracę stała się kontraktem, zaskarżalnym w sądzie Sady mogły teraz, na żądanie zainteresowanych stron, egzekwować wywiązywanie się z umowy o pracę, a za łamanie

umowy, prawo przewidywało kary

Poza tym, określono wynagrodzenie za niektóre rodzaje pracy Pracownik, żądający wyższego wynagrodzenia, lub takie wynagrodzenie przyjmujący, popełniał przestępstwo kryminalne Dotyczyło to nie tylko płacy, której wysokość określało prawo, ale i zapłaty, określonej przez zwyczaj i tradycję Pracownik nie miał prawa targować się o zapłatę

Dzisiaj pracownik jest wolny od wszelkich takich restrykcji i kar W kodeksie kryminalnym pozostały tylko przepisy, karzące własnowolne zerwanie umowy o pracę w sytuacjach, w których pracownik powinien zdawać sobie sprawę, że porzucenie pracy spowoduje zagrożenie ludzkiego życia, poważne obrażenia ciała, lub narazi ceną własności na zniszczenie lub poważne uszkodzenie

Ewolucja społeczeństw zachodnich szła w kierunku zapewnienia swobody jednostce Dotyczy to również pracy ludzkiej Nie istnieje wpisany w prawa obowiązek pracy, choć nadal wiele rodzin amerykańskich wychowuje dzieci w poczuciu moralnego obowiązku pracy, głęboko zakorzonego w etyce protestanckiej Do etyki tej zbliża się też katolicyzm Nasz Jan Paweł II widzi pracę jako jeden z podstawowych obowiązków katolika

Świat komunistyczny stara się uczynić obywatela narzędziem państwa, narzuca prawny przymus pracy dla potrzeb tego państwa Często używaną i trafną chyba metaforą państwa komunistycznego jest obóz pracy przymusowej

Za tydzień Podstawowe zasady zatrudnienia

WYCIECZKI W ZNANE I ZNIEZNANE

Czy grozi nam matriarchat?

Naukowcy są zdania, że era planowanej regulacji płci u ludzi jest już tuż tuż

Japoński badacz, doktor Uniwersytetu w Keio - Rihachi Izuka określa nawet dokładny czas - 1985 lub 1986 rok A więc za kilka lat stanie się rzeczywistością to, co do niedawna opisywali wyłącznie autorzy książek sf W związku z tym problemem nasuwa się podstawowe pytanie - czy możliwość regulacji płci będzie dla człowieka rzeczywistym dobrodziejstwem? Gdyby zapytać hodowców zwierząt o to, czy korzystniej byłoby uzyskiwać na przykład cielęta płci żeńskiej czy męskiej - odpowiedzą zgodnie żeńskiej, naturalnie! Oplacalność bowiem hodowania samic jest dużo większa, natomiast samców może się rodzić mniej, jako że ich rola polega wyłącznie na funkcjach rozrodczych

Podobnie rzecz ma się w całej przyrodzie płec męska potrzebna jest zazwyczaj tylko do jednego celu zapłodnienia Istnieją gatunki, które potrafią się rozmnażać w ogóle bez udziału samców (pewna odmiana długonogiastych jaszczurek) Na ogół zaś dzieje się tak, że funkcje reproduktorów pełnią tylko niektóre samce, cała reszta zaś potrzebna jest po to, aby istniał dobor naturalny, czyli - mówiąc zartem - aby samice miały w czym wybierać!

Fakt dominacji płci żeńskiej potwierdza także reguła pierwotności, według której rozwój organizmów bez interwencji męskiego chromosomu Y przebiegałby wyłącznie w kierunku żeńskim A więc pierwotna gonada jest zawsze żeńska, dopiero ingerencja chromosomu Y pochodzącego z plemnika powoduje jej zmianę Według ostatnich badań embriologów z Oxfordu większość samców rodzi się z mózgiem, który niezależnie od płci warunkuje żeńskie zachowanie się organizmu Dopiero późniejszy rozwój zmusza mózg do „przeobrażenia” się na odpowiedni tory A więc wszyscy rodzimy się kobietami

Przy dzieworódtwie zaś, czyli rozmnażaniu się bez udziału komórki męskiej, powstają z a w s z e samice Płec żeńska zawiera dwa chromosomy żeńskie XX, męska zaś XY czyli zestaw męsko-żeński, a więc już z góry wykazuje „żeńskie” predyspozycje Skoro więc płec jest zdeterminowana przez rodzaj plemnika, który zapłodni komórkę jajową naturalnym jest, że człowiek od wieków stara się odkryć cudowną receptę na zaplanowanie płci mającego się urodzić dziecka Swojego czasu we Francji opublikowano nawet plan diety dla rodziców jedzenie potraw „ostrzych”, za-

wierający dużo soli i potasu miało gwarantować urodzenie chłopca, zaś dieta bogata w potrawy mleczne, wapń i magnez miała sprzyjać urodzeniu dziewczynki

Ostatnio zaś uczeni japońscy dokonali odkrycia, które może mieć decydujące znaczenie w omawianej kwestii Oto okazało się, że plemniki X i Y mają różne właściwości magnetyczne i można je łatwo rozdzielić w elektromagnetycznym polu Uczeni z Californii natomiast pracują nad metodą, która oparta jest na różnicy szybkości przemieszczania się plemników w roztworze pewnych białek

Skoro więc istnieje szansa na to, aby już niedługo opracowane zostały metody pozwalające wybierać z góry płec dziecka, czy możliwość ta może zachwiać proporcje płci wśród ludzi? Socjologowie twierdzą, że tak i przewidują, że w pierwszej fazie rodzic się będą osobnicy płci męskiej Ale do czasu - drodzy panowie! Patriarchat praktycznie nie ma racji bytu, gdyż społeczeństwo złożone w większości z mężczyzn narażone jest na zmniejszanie się jego liczebności Natomiast społeczeństwo kobiece mogłoby poradzić sobie doskonale bez mężczyzn, gdyż jak wiemy, dzieworódtwo kobiet może być całkiem możliwe w miarę rozwoju technik medycznych A więc przed nami era matriarchatu Może lepiej przygotować się na to zawczasu???

MARAX

“PANI JADWIGA” Polski program radiowy ze stacji CHWO 1250 w Oakville - od godz 1 do 2 w każdą sobotę Reklamy i ogłoszenia handlowe oraz wszelkie komunikaty - przyjmuje się telefonicznie 691 - 8789

POLSKI PROGRAM RADIOWY na stacji CJVB w VANCOUVER - 1470 AM w każdą niedzielę od 14 30 do 16 00 TEL 327 - 6892

Adres P O BOX - 58262 - Stn L-, Van B C V6P 6E3 Wiadomości z Polski, ogłoszenia i komunikaty polonijne, komentarze, koncert życzeń, ogłoszenia handlowe

Echo Ojczyzny

codzienny polski program radiowy nadawany od godziny 11.05 od poniedziałku do piątku włącznie. ze stacji CHIN FM 100.7 tel. 531-9991

Prowadzi Karola Kęsik.

Muzyka, wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze. Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe i wszelkie komunikaty.

“POLONEZ” Polski program radiowy Producent MAREK J GOŁDYN 2120 Bloor St. W Toronto, M6S 1M8, Tel (416) 762-7254 W soboty 3:30 - 4:30 1250 AM CHWO

“POLONIA REVIEW” Polski Program Telewizyjny

Wtorki i piątki - godzina 7 30 wieczorem, Czwartki - godzina 6 30 wieczorem na kanale 10 (Maclean-Hunter Parkdale)

Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia Polonii kanadyjskiej

jive samba rumba cha cha cha

Toronto i okolice od 21 września do 21 grudnia 12 tygodni, 24 spotkania, 48 godzin

KURSY TAŃCA TOWARZYSKIEGO

Trzy lokalizacje, na wschodzie, zachodzie i północy Toronto, grupowo, indywidualnie organizacje prywatnie pozatkujące i zaawansowani program niedzielny

NAUKA PO POLSKU

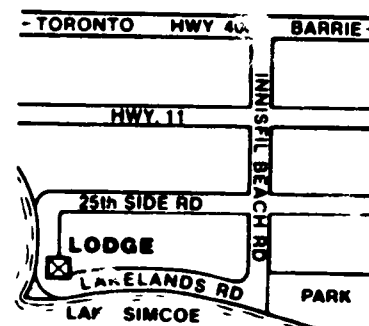
Dzieci 10-12 lat, młodzież 13-17 lat Dorosli 18-40, 40-65, 65 i więcej lat

Ballroom Dancing '84 in English
Starting OCTOBER 1, 1984

TEL.: (416) 782 - 9776
Art of Dancing Place

disco, break free style

foxrotty tango waltz polonez krakowiak polka

DOGODNY DOJAZD 70 km OD TORONTO
SAVANNAH LODGE & HOTEL
NAD PIĘKNYM JEZIOREM SIMCOE

Proszę pisać lub telefonować

TEL 705 - 436-3005

- MIEJSCE SPOTKAN DLA PRAGNĄCYCH SIĘ POZNAC
- WIECZORKI TANECZNO—ZAPOZNAWCZE
- HOTEL — ATRAKCYJNE CENY
- DUZY PARKING — BEZPŁATNY
- RESTAURACJA — DOSKONAŁA KUCHNIA MIĘDZYNARODOWA

SAVANNAH LODGE

Alcona Beach, Stroud, Ont

HOROSKOP TYGODNIA

Z TELESKOPU ESMERALDY

13.X. - 19.X.

BARAN
(Aries)
21 03 - 20 04

Nic tak nie komplikuje życia jak rozgłaszanie tajemnic własnej alkowy bądź dyskretnej. W innych dziedzinach życia nie grożą teraz komplikacje. Jeżeli nie zabraknie ci zapалу a także ambicji, wyniki okażą się wprost znakomite! Narzuc sobie więcej dyscypliny i skoncentruj się wyłącznie na tym, co obecnie najważniejsze. Pomimo to doprowadzić szczególnie urodzonych w koncu marca do wyznaczonego celu 16-ego niewykluczone ostre nieporozumienie z przyjaciółmi.

BYK
(Taurus)
21 04 - 21 05

Chciałbyś żyć ze wszystkimi w zgodzie kochać i być kochanym. Aże niestety twoje zmęczone przyczynić się może do narastającej irytacji i w konsekwencji do konfliktów z otoczeniem. Staraj się kontrolować swoje reakcje i rozładowywać stany wewnętrznej napięcia. W sprawach zawodowych bądź jeszcze bardziej realistyczny i konkretny niż zwykle. W domu najważniejsze będą teraz dzieci. Mają one jakies dylematy których rozwiązanie wymaga twojej domyślności i pomocy.

BLIŹNIAKI
(Gemini)
22 05 - 21 06

Możesz liczyć na swoich bliskich. W domu spotkasz się z takim ciepłem i zrozumieniem że z miejsca nabierzesz optymizmu i wiary w siebie. A będzie ci to tym bardziej potrzebne ze poza domem nie wszystko układac się będzie gładko. Trochę z racji twojego własnego nastawienia a trochę za sprawą licznych oporów zewnętrznych. Jakies okoliczności skomplikują ci życie i zahamują rozwój inicjatywy. Trzeba będzie postępować ostrożnie i z rozwagą nie zdając się na łaskę losu.

RAK
(Cancer)
22 06 - 23 07

Pozbędziesz się wkrótce wahan i kompleksów. Od luznych dywagacji przejdziesz wreszcie do czynów a te z kolei doprowadzą do szybkich i satysfakcjonujących zmian. Jakis niewygodny układ zmieni się wreszcie na twoją korzyść. Dobrze byłoby jednocześnie pozbyć się wreszcie nieprzyjemnych "zaszłości" domowo-rodziny. Jeżeli zdolność nieprzejmionych "zaszłości" domowo-rodziny. Jeżeli zdolność nieprzejmionych "zaszłości" domowo-rodziny.

LEW
(Leo)
24 07 - 23 08

Zaabsorbuj cię w nadchodzącym tygodniu jakiś problem od dłuższego czasu domagający się radykalnego rozwiązania. Znajdziesz na szczęście właściwą metodę i humor ci się poprawi tym bardziej że Amor zaczyna spoglądać na Lwa łaskawym okiem. Natomiast w miejscu pracy nie należy teraz ulegać emocjom. Pilnuj się i nie popełniaj błędów. Mogłoby być wykorzystac kogoś kto ma ci to owo za złe. Wiadomości dotyczące finansów a otrzymane 19-ego będą bardzo korzystne.

PANNA
(Virgo)
24 08 - 23 09

Spadnie ci wreszcie kamień z serca. Uwolnisz się od kogoś lub czegoś może od niepokojących przewidywań. Dzięki tej pozytywnej i dawno oczekiwanej zmianie odczujesz przypływ siły i energii. Zabierz się też koniecznie do uporządkowania bałaganu który minione miesiące wprowadziły w twoje życie prywatne. Podobnie jak wiosną może ci teraz dopisać szczęście w grze kup więc los. Twoje szczęśliwe liczby to 633 i 529. Twoim duchowym oparciem będzie teraz Koziorożec.

WAGA
(Libra)
24 09 - 23 10

Dla Wag nadchodzący tydzień będzie dobrą porą na układanie dalekosiężnych planów. Jeżeli myślisz o jakiejś dalszej podróży dobrze byłoby podjąć decyzję właśnie teraz. Rozważ jednak wszystko na chłodno i dokładnie, bo niewykluczone że od tego co teraz postanowisz zależy twoja przyszłość. Natomiast w najbliższych dniach nawet jeśli nie masz tego w zwyczaju kup los, masz szansę na rozbić banku. Pamiętaj, że twoim szczęśliwym kolorem jest błękit, dniem piątek, metalem miedź, kwiatami - róże lub orchidee.

SKORPION
(Scorpio)
24 10 - 22 11

Odczujesz wyraźną poprawę sytuacji materialnej. Pamiętaj jednak że nie upowaznia cię to do lekkomyślnych wydatków. W życiu zawodowym dalszy ciąg korzystnej passy którą należy spożytkować maksymalnie. Nie odkładaj niczego na później bo nie wiadomo kiedy się znów powtórzy tak pomyslny zbieg okoliczności. Możesz również oczekiwać sympatycznych zmian w życiu codziennym. Samotne Skorpiony powinny zwrócić uwagę na marzycielskie Ryby 19-ego uważaj na schodach i w wąskich przejściach!

STRZELEC
(Sagittarius)
23 11 - 21 12

Zrobisz teraz zdecydowany krok naprzód. Będzie w tym sporo twojej własnej zasługi ale i usłowności przyjaznych ludzi. Masz ich wokół siebie wielu nie sądz jednak że całe twoje otoczenie jest ci w równej mierze życzliwe. Może zresztą uda ci się pozyskać tych którym jesteś solą w oku? Spróbuj bo w nadchodzącym okresie będzie ci się wiodło na wszystkich co dotyczą dziedziny uczuć. Może nawet przeżyjesz chwile upojenia z Wodnikiem lub Lwem. Nie odmawiaj sobie prawa do małych szaleństw.

KOZIOROŻEC
(Capricorn)
22 12 - 20 01

Prawdopodobnie dadzą się wkrótce we znaki niezbyt groźne dolegliwości reumatyczne lub żołądkowe. W innych sprawach dopisywać ci będzie zmienne szczęście. W perspektywie jakies kłopoty zajęcia wymagające energii i operatywności ale jednocześnie poprawa pozycji zawodowej uznania dla twoich umiejętności i talentów. W miłości zas wiele zależeć będzie teraz od właściwego wyboru. Dobrą towarzyszką wydaje się być Panna. Nie oglądaj się za siebie wszystkie możliwości na leżą do dnia dzisiejszego.

WODNIK
(Aquarius)
21 01 - 19 02

Jeżeli planujesz jakies operacje finansowe zamierzasz kupic cos lub sprzedac bądź ostrożny. Nagle i nieprzemysłane decyzje mogą ci narzucić na poważne straty. Jeżeli jednak nie powiedzie ci się w interesach pech zostanie zrekomensowany szczęśliwą miłością. W dziedzinie zawodowej potrzebny będzie krytycyzm i umiejętność odroczenia prawdziwej życzliwości i chęci współdziałania od samych pozorów. Stresy i kłopoty 15-ego zas 17-ego staraj się być niezwykle analityczny przy ocenie faktów. Możesz zaufać Strzelcowi i Bliźniętom.

RYBY
(Pisces)
20 02 - 20 03

Czeka cię teraz seria ciekawych spotkań podczas których usłyszysz słowa podziwu i sympatii. Do poprawy nastroju przyczyni się również wyraźna poprawa twojej sytuacji zawodowej. Nie obędzie się przy tym bez udziału twojej własnej aktywności i wzrastającej siły przebiecia. Jedynie w domu mogą nastąpić drobne niepowodzenia i spięcia. Staraj się wyjasnić nieporozumienia na bieżąco. Spiętnienie małych konfliktów może doprowadzić z czasem do poważnych rozdzwieków z kims bliskim. Koniecznie zainteresuj się wymagającym ale niezwykle miłym Skorpionem.

ZŁOTO I BRYLANTY
OD PRODUCENTÓW I IMPORTERÓW 21 DUNDAS ST, SUITE 1601, TORONTO, ONT M5B 1B7
HOLDER DIAMONDS Inc
Diamond Importers
● Pierścienie z brylantami ● Złote lancuszki 14 i 18 karatowe
● Kokczyki i wisorki ● Perły ● Bizuteria wykonywana na zamówienie
TEL. (416) 368-7186
Od poniedziałku do srody 9-5
czwartki 9-8 30
lub proszę telefonować w sprawie terminu wizyty

WSPANIAŁA OKAZJA!
UNITY TRAVEL
100 University Ave Suite 807
Toronto, Ont Canada M5J 1V6
Telephone (416) 595-1244
Telex 06-22186 PWT
TANIE LOTY DO KOPENHAGI I POLSKI
Odlot 27 września
Czas pobytu od 1 do 8 tygodni
Ceny
KOPENHAGA \$ 499
WARSZAWA lub SWINOUJŚCIE \$ 649
Firma nasza specjalizuje się też w innych wycieczkach i przelotach do krajów całego świata. Prosimy Państwa o zainteresowanie się naszymi **OBNIŻONYMI CENAMI** do innych miast Europy, jak **BERGEN, BRUKSELA, GOETEBORG, OSLO, SZTOKHOLM, HELSINKI, BELGRAD, ZAGRZEB, WIEN, MALTA** oraz wycieczki **DO RIO DE JANEIRO W BRAZYLII**.
Po dalsze informacje i rezerwacje prosimy telefonować - **TORONTO 595-1244**
prosić p. Krystynę
Od osób spoza Toronto akceptujemy "collect calls" tylko w sprawie rezerwacji

SWISLA PARCEL SERVICE
49 Roncesvalles Avenue
Toronto, Ontario M6R 2K5
TEL 534-9864
Jedyna Firma Wysyłająca Do Polski Towar Na Zlecenie!!

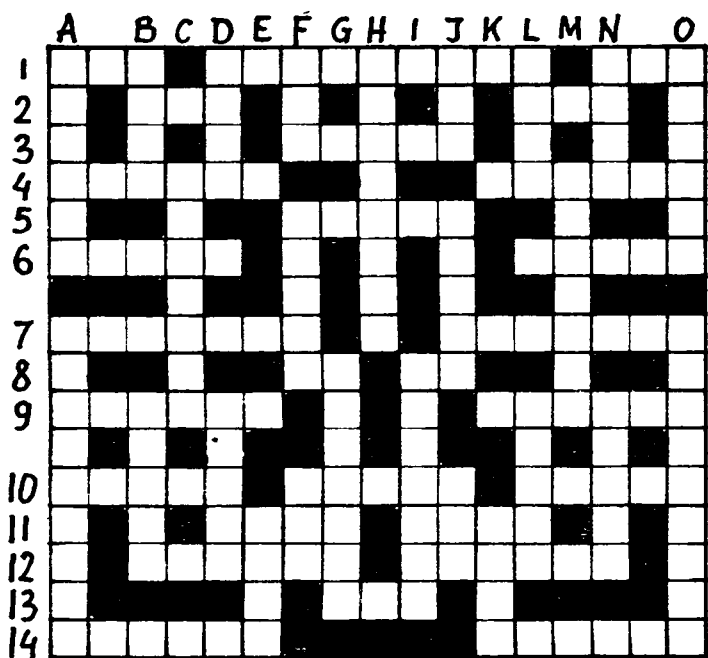
POLECA
● ARTYKUŁY SPOŻYWCZE
● SAMOCHODY I CIĄGNIKI
● LEKARSTWA
● ARTYKUŁY GOSPODARCZE
● ALKOHOL I SOKI
● OWOCE CYTRUSOWE
● DYWANY, FIRANKI ITP
● BILETY LOTNICZE DO POLSKI
NAJMNIEJSZE ZAMOWIENIE \$ 30
ALBO PACZKA 5 KG MINIMUM
KAWA ZIARNISTA NAJTANSZA - \$ 6 ZA KG,
DZINSY 3 PARY \$ 39
WSZYSTKIE PACZKI DOSTARCZANE SĄ DO RĄK ODBIORCY
oferujemy
NAJNIŻSZE CENY W AMERYCE POŁNOECNEJ
OPŁATY W DOLARACH KANADYJSKICH
Najnowsze ograniczenia w Polsce dla firm wysyłających paczki naszej firmy nie dotyczą!

14TH ST. AUTO BODY AND COLLISION LTD.
74 - 14th Street, TEL 251-2892
Wszelkie naprawy karoserii i lakierowanie samochodów
Bezpłatna wycena
Prowadzimy oddział samoobsługi
● wynajęcie stanowiska naprawczego 1 godzina - \$ 3,
● cały dzień \$ 25, ● tydzień - \$ 120
● Komora lakiernicza - \$ 35
Klient przygotowuje samochód - my lakierujemy - \$ 130

Peter Burdon
PONTIAC BUICK LIMITED
Przedstawiciel General Motors
348 Danforth Ave. E. Toronto,
TEL. (416) 469-5531 ext. 281
Posiada dla państwa bogaty zestaw fabrycznie nowych i używanych samochodów
● Najlepsze ceny
● Niskie miesięczne spłaty!
● Udzielamy długoterminowych pożyczek
● Ułatwiamy otrzymanie ubezpieczenia na bardzo dogodnych warunkach
● Udzielamy gwarancji na 60 000 km (Acadian, Skylark, Phoenix)
● Każdy kupujący otrzymuje bezpłatnie olej na 100 tys km
● Specjalna zniżka na samochody Pontiac 2000
Wszystkie sprawy załatwiamy w języku polskim

PAZIERNIA
11 C Aldony, Aleksandra, Dobromy, Emula, Sergiusza
12 P Eustachego, Grzymisława, Maksymiliana, Serafina
13 S Edwarda, Geralda, Kalmana, Reginalda, Ziemisława
14 N Alana, Fortunaty, Kaliksta, Liwu, Radzima
15 P Długosławy, Jadwigi, Teresy
16 W Ambrozego, Florentyny, Gawła, Radzysława
17 S Ignacego, Małgorzaty, Wiktora, Sulisławy

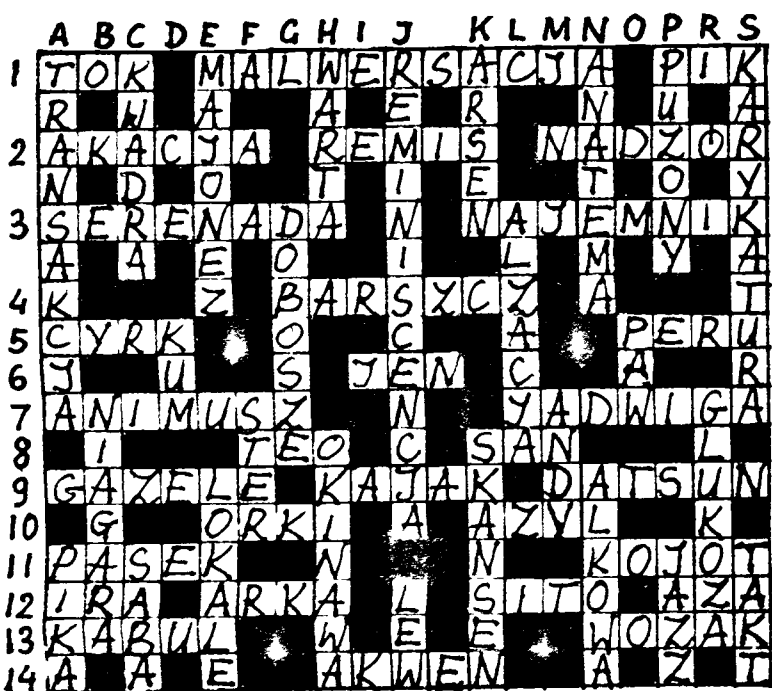
Najlepiej kupisz lub sprzedasz nieruchomości korzystając z firmy **EVA FIRLA**
Tel. 237-0137
A.E. LePage R.E. Services Ltd.
Realtor W51176

Praca

DIEMASTER TOOL Inc
 MISSISSAUGA 160 Watline Ave
 (okolice Hwy 401 Hwy 10)
ZATRUDNIMY operatorow pras (punch press operators) Na początek \$5 na godz Wszystkie świadczenia łącznie z Dental Plan Praca na 2 zmiany
 TEL 621 7378 od 10 3 po poł lub 273 7111 od 4 23 po poł
MECHANIK samochodowy 40 lat praktyki w Europie i Ameryce Płn szuka pracy TEL 624 0598 xxx
DRIVER wanted for delivering food South Etobicoke area English spoken Must have own car Part time help wanted
 TEL 233 5886 ask for Dominic
NOWO PRZYBYŁY INŻYNIER specjalności ogrzewanie, klimatyzacja instalacje wodne i kanalizacyjne 7 lat praktyki w projektowaniu w Polsce i Maroko poszukuje pracy Kresle także rysunki architektoniczne i konstrukcje betonowe Narazie słaby angielski mówię po francusku.
 TEL 534 5169 po godz 3 p m
POTRZEBNI zrzęzni pracownicy **WANDYMEN'** w dziedzinie napraw i remontów mieszkań oraz kobiety do sprzątnia
 Angielski, chociaż trochę, potrzebny
 TEL 823-8985
SKRUPULATNA osobę mieszkającą w Mississauga, do prostych rachunkach biurowych przyjmę Godziny pracy do ustalenia język angielski niekonieczny
 TEL 273 7352

Nr 101

Nr 104

Poziomo
 1-A narzędzie do prymitywnej młocki
 1-D dominacja, przewaga polityczna, przywództwo
 1-N rzadki drapieżnik polskich lasów
 2-B rodzaj utworu poetyckiego
 2-L podtrzymują godło Wielkiej Brytanii
 3-F punkt na niebie nad głową obserwatora
 4-A krotkie spodenki
 4-K japońska szkoła walki wręcz
 5-F suma pieniędzy
 6-A przykładowe egzemplarze, eksponaty
 6-L ryba morska, żyje w ławicach
 7-A polska jazda ciężka XVII w
 7-J pomieszczenie na czasowy pobyt wojska
 8-F symbol chem radu
 8-I jednostki specjalne armii w

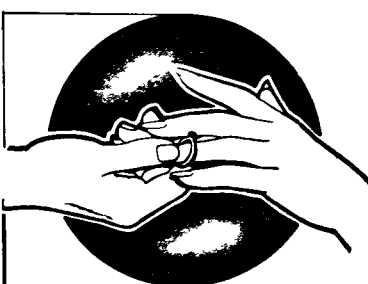
faszystowskich Niemczech
 9-A kraina historyczna w Czechosłowacji
 9-K psopodobny, żywi się padliną
 10-A drewniany instrument dęty
 10-F miejska kolej podziemna
 10-L legendarny potwór ulepiiony z gliny
 11-D państwo w Zatoce Perzkiej
 11-I lub
 12-B końcówki urządzeń kreslących
 12-I góra w Grecji, legendarna siedziba Muz
 13-G na wiosnę płynie rzeką
 14-A duże naczynie greckie
 14-K rycerski "Strój"

1-H państwo azjatyckie
 1-J gdy piłka musnie brzeg siatki
 1-L ptak morski
 1-N jedna z tych co w PRL nie bierze
 1-O nalot na miedzi, grynspan
 4-C rozsądek
 4-M gra hazardowa
 5-F gruba gałąź
 5-J uzupełnienie, załącznik, dodatek
 7-A choroba krwi
 7-O przyjęcie uchwały jednogłosnie bez głosowania
 8-G człowiek wątłej budowy
 8-I tyran, namiestnik prowincji w państwie perskim
 9-B surowosc, karnosc, dyscyplina
 9-D chłop - premier Polski międzywojennej
 9-L długie wąskie poletko
 9-N gigant
 10-F kwiat polny
 10-J imię żeńskie
 11-E błyszczący minerał
 11-K metal na posąg

Pionowo

1-A z rodzynkami lub zakalcem
 1-B gra rozgrywana na koniach
 1-D cecha ducha człowieka niezłomnego
 1-F na słuczzonej głowie

PRACUJĄCE małżeństwo zatrudni niepalącą panią do opieki nad dzieckiem (4 miesiący) i pomocy w prowadzeniu domu Pożądana znajomość angielskiego
 TEL Toronto 755-7260, 755-7260
 6 8 wieczór

KAWALER 34 wysokiego wzrostu, przebywający w Kanadzie z wizytą, pozna panią w odpowiednim wieku, miłą, kubicą, z poczuciem humoru i optymistycznym nastawieniem do życia, zdecydowaną na zawarcie małżeństwa TEL 762 7070 w godz od 18 00 20 00

Uczciwy kulturalny emeryt, właściciel posiadłości w krainie lasów i pól, pragnie poznać miłą prawego charakteru panią domatorkę lubiącą życie wśród przyrody, w celu matrymonialnym Fotooferty proszę przesyłać do E T dla B001 lub dzwonić (705) 645-4898

KAWALER lat 28, na stałe w Kanadzie, bardzo samotny, pogodnego usposobienia pozna panią do lat 30 o podobnym zainteresowaniu w celu matrymonialnym

NIEZALEŻNA matralna 34 lata, 2 dzieci, pogodna, szczupła, poszukuje bratniej duszy Tel (519) 728-6808 A 11

KAWALER, lat 30, od 3 lat w Toronto, ustablizowany, interesujący się poezją, muzyką klasyczną, filmem, z bardzo dobrą aparycją, pozna Panią do lat 30 w celu nawiązania kontaktów towarzyskich, najchętniej z nowo przybyłą emigracją, z kulturalnym obyczajem i minimum średnim wykształceniem Poważne foto-oferty kierować na adres E T Dla A-334 87-89

PANNA, lat 29/164 Szatynka, oczy niebieskie z dobrą aparycją Poważnie myśląca o życiu Wykształcenie średnie Od kilku miesięcy zamieszkała w Kanadzie Pozna kawalera do lat 30, z kulturalnym obyczajem, dobrej powierzchowności Minimum średnie wykształcenie Zdjęcie mile widziane Poważne oferty proszę kierować na adres redakcji E T

BRYDŻ
 CZY MUSIAŁEŚ LEŻEĆ?
REDAGUJE Północ 15-CP
 KIBIC ♠ K86 ♠ KJ10 ♠ Axx ♠ KJ109
Zachód ♠ Q1075 ♠ x ♠ KQJxxx ♠ xx
Wschód ♠ - ♠ Qxxxxx ♠ xx ♠ Qxxxx
KONTRAKT Deklarant ♠ AJ9432 ♠ Axx ♠ xx ♠ Ax
WYJSCIE ♠ Ax
Król karo ♠ Ax

Nie zyjący już angielski ekspert brydzowy S J Simon napisał kapitalną książkę o brydżu pod tytułem **DLACZEGO PRZEGRYWASZ W BRYDŻA** (Why You Lose at Bridge) Mr Simon pisze językiem bardzo przejrzystym i śmiało wytyka błędy do których sami nie lubimy się przyznawać Oto jak maluje nasz portret "Jesteś przeciętnym graczem, jakich wielu Rozgrywasz dość dobrze, aczkolwiek nie aż tak dobrze jak to sobie wyobrazasz. Toja licytacja jest - powiedzmy - przywoita ale Twoja obrona jest pod psem Owszem, nie masz ambicji zostania mistrzem ale - lubisz wygrywać Każdemu mówisz " W skali

rocznej zawsze wychodzę na swoje" Bujasz, bracie, i sam dobrze o tym wiesz Zasadnicze powody Twego przegrywania to - niedostateczna technika rozgrywki i - fałszywa taktyka licytacji
 Odnośnie pierwszego punktu nie wiele mogę Ci pomóc Nabrałeś sporo złych nawyków druga ręka nisko, trzecia wysoko, figur na figur, nie graj bawole, Dama chodzi za Waletem i t p Nie lubisz zawracać sobie głowy grą na końcówkę wpustkę, przegrywająca na przegrywającą, przymusówki Zostawiasz to ekspertom, i przyznaję Ci rację przecież grasz tylko dla przyjemności Chciałbym, jednak, abyś nauczył się nie "pogrywać" łatwych rąk
 Wiem, że jesteś pechowcem, karta Ci nie idzie, impasy nigdy nie wychodzą a partner stale Ciebie "pakuje" To prawda, święta prawda Twierdzą, jednak, że grasz dostatecznie dobrze aby nie tracić lew na skutek błędów których nie powinienes popełniać
 Weźmy dzisiejszy przykład Króla karo zabiłeś Asem i oparłeś plan na założeniu, że jeśli tylko jeden z impasów Ci wyjdzie to zrobisz swoje Nie ma co, śliczny plan Więc zgrywasz Króla pik ze stołu W nie dodał, więc już musisz oddać 2 piki Z kolei idzie następny punkt Twego planu blotka trefl do Asa i małe trefl do Króla Teraz grasz Waleta trefl ze stołu, W przepuścił("psiakość, miałem nadzieję, że Dama spadnie") więc bijesz atutem w ręku. ale z nadbił, wziął dobrą Damę karo i odegrał Waleta karo Przebiłeś, oddałeś lewę na atu i wszystko sprowadziło się do impasu kierowego Zagrałeś Asa kier, blotkę ze stołu i klops! Bez jednej Oto Twoje "głupie" błędy - nieprawidłowo rozegrałeś atu - nie zagrałeś przegrywającą na przegrywającą - nie policzyłeś wszystkich rąk
 Atu należało zagrać do Asa Obojętne czy Z czy W ma 4 atuty, oddasz tylko jedną lewę Po ściągnięciu atutów grasz Asa trefl i małe do Króla Teraz grasz Waleta trefl jeśli W nie pokryje, strącasz z ręki kier Jeśli pokryje przebijasz, przechodzisz na stół Asem kier i na dobre trefl strącasz kier z ręki
 A nawet, grając po Twojemu liczysz rozkłady Z ma 4 atu, 2 trefle i 6 kar A więc singiel kier! Grając uważnie robisz nadrobkę a Ty się położyłeś" (Kibic pyta nieśmiało czyś musiał?)

INFORMATOR TURYSTYCZNY SEAT SALE

CHICAGO	\$ 135 RT
MIAMI	\$ 174 RT
TAMPA	\$ 174 RT
DALLAS	\$ 183 RT
HOUSTON, TEXAS	\$ 183 RT
LOS ANGELES	\$ 299 RT
SAN FRANCISCO	\$ 299 RT

ODLOT WTORKI, SRODY, CZWARTKI I SOBOTY, REZERWACJA 14 DNI PRZED ODLOTEM

CZARTERY

WARSZAWA	\$ 579
WIENIEN	\$ 759

ODLOT 1 LISTOPADA, POWRÓT 21 LISTOPADA

ŻYCZYMY PAŃSTWU PRZYJEMNEJ PODRÓŻY

598 - 3337

Wskaznik

Uwaga!

TORONTO - WARSZAWA - TORONTO

CENA \$649

Po szczegółowe informacje prosimy zgłaszać się do

**EXPRESS
TRAVEL AGENCY Ltd.**

185 Roncesvalles Ave., Toronto M6R 2L5
(naprzeciw Credit Union)
Tel. (416) 536-3554, 536-6991

**PACZKI DO POLSKI
NAJSOLIDNIEJ NAJTANIEJ**
CHCESZ NAPRAWDĘ POMÓC RODZINIE W POLSCE
WYSYLAJ PACZKI TYLKO ZA POŚREDNICTWEM FIRMY

TransCanPol

jedynej firmy posiadającej kanadyjski serwis w Polsce

GWARANTUJEMY:

- dostawę paczki do drzwi odbiorcy
- ubezpieczenie przesyłki
- potwierdzenie odbioru przez odbiorcę na czwartej kopii dowodu nadania
- uprzejmą i miłą obsługę w Kanadzie i w Polsce
- rzetelną informację

UNIKAJCIE PAŃSTWO:

- dodatkowych kosztów i opłat (portowych, lotniskowych i za serwis w Polsce, którego faktycznie firmy nie rozwożące paczek w Polsce nie wykonują)
- rozkradnięcia paczki przez nieuczciwych magazynierów, którzy w firmach nie dowożących paczek do domów, mają czas na "kontrolowanie" zawartości paczki, zanim zgłosi się odbiorca
- oszczędźcie swoim najbliższym straty czasu i dodatkowych kosztów związanych z podróżą po odbiór paczki

**PORÓWNAJCIE PAŃSTWO RODZAJ OFEROWANEGO
SERWISU - PEWNOŚĆ CENY, A PRZEKONACIE SIĘ, ŻE**

TransCanPol

393 Roncesvalles Ave
Toronto, Ont. M6R 2N1, tel 535-9944

**OFERUJE PAŃSTWU NAJTANSZY I NAJSOLIDNIEJSZY
SERWIS**

Posiadamy materiały do pakowania paczek
**SZCZEGÓLOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE
I DEALERZY**

COPERNICUS LODGE

Już od 1979 roku istnieje w Toronto Copernicus Lodge - określane przez niektórych jako polski dom spokojnej starości

W 1979 roku ukończono budowę bloku mieszkalnego. W styczniu 1984 otwarto nową część - "Residential Care unit", czyli zespół zapewniający rezydentom specjalną opiekę, wyposażony w 198 łóżek

Koncepcja Copernicus Lodge polega na tym, by emerytom zapewnić niezależność, swobodę a jednocześnie odpowiedni spokój, przy tym jednak stworzyć warunki nieskrępowanego przyjmowania odwiedzin rodziny i przyjaciół

Copernicus Lodge m.in. wyposażony jest w klimatyzację, na każdym piętrze ma pomieszczenia dla spotkań i różnych imprez, przy domu jest duże, słoneczne patio

Ogrzewanie jest elektryczne, we wszystkich pokojach i pomieszczeniach są dywany na całą podłogę

Lokatorzy otrzymują ręczniki i pościel, mają do dyspozycji pralnię, mogą korzystać z obszernych schowków na kufry, bagaż itp.

Dla wygody pensjonariuszy jest na miejscu bank, zakład fryzjerski i kosmetyczny

Każdy pokój i każda łazienka mają dzwonki alarmowe, pozwalające w razie potrzeby wezwać natychmiastową pomoc

Posiłki są pożywne i starannie zaplanowane, kuchnia jest głównie polska. Jadalnia mieści się obok Solarium

Do dyspozycji pensjonariuszy, 24 godziny na dobę, jest lekarz i personel pielęgniarski

Copernicus Lodge przyjmuje osoby, które ukończyły 60 lat życia i mieszkają w Kanadzie co najmniej jeden rok

Pożyteczna ta instytucja jest położona w sercu polskiej dzielnicy, blisko komunikacji miejskiej i sklepów

SPORT SPORT

TENIS STOŁOWY

Grubba zwycięża w Grand Prix RFN

Andrzej Grubba został zwycięzcą grupy "B" zawodów o Grand Prix RFN w tenisie stołowym. Polak wygrał w czwartek, czwarty i ostatni turniej grupy "B" w miejscowości Pforzheim. W finale nasz reprezentant pokonał Szweda Jana-Ove Waldnera 21 23, 21 16, 21 15.

W ćwierćfinale Grubba wygrał z Jindrzichem Panskim (CSRS) 17 21, 21 18, 23 21, a w półfinale zwyciężył zawodnika RFN Petera Engela. W najbliższą niedzielę w Neckarsulm od-

będzie się finałowy turniej z udziałem osmiu graczy, którzy w obu grupach uzyskali największą liczbę punktów.

W grupie "B" zwyciężył Andrzej Grubba 21 pkt przed Janem-Ove Waldnerem 15 i Hual Junem (Junem (ChRL) oraz Patrickiem Birocheau (Francja) - obaj po 12 pkt.

Ostatni turniej grupy "A" odbył się w Paderborn. Konkurs klasyfikacyjny 1 Ulf Carlsson (Szwecja) 21 pkt 2-3 Ulf Bengtsson (Szwecja) i Wang Huiyuan (ChRL) - po 15

FORMUŁA 1

Niki Lauda znów mistrzem?

Do końca sezonu pozostały jeszcze dwa wyścigi. Szanse na zdobycie tytułu mistrza świata Formuły 1 mają tylko dwaj kierowcy zespołu Marlboro - McLaren - Niki Lauda i Alan Prost. Austriak wyprzedza swego koleżkę o 10,5 punktu. Trzeci w klasyfikacji Elio de Angelis ma aż 23 pkt straty do Prosta.

Być może losy mistrzostw rozstrzygną się już podczas najbliższego wyścigu Grand Prix Europy, który zostanie rozegrany na torze Nurburgring. Słynny niemiecki tor po przebudowie należy do najnowocześniejszych na świecie. Zapewnia on też maksymalne bezpieczeństwo.

Jeżeli mistrza świata nie poznamy na Nurburgringu, to zostanie jeszcze ostatnia elimi-

nacja - GP Portugalii w Estoril (21,10).

Lauda u Renaulta? W ubiegłym tygodniu Niki Lauda podpisał się z przedstawicielem firmy Renault w sprawie podpisania kontraktu na rok 1985. Dwukrotny mistrz świata zażądał za swój podpis 2,5 miliona dolarów oraz swobody w wykorzystaniu swego nazwiska do celów reklamowych.

Austriak postawił jeszcze jeden warunek - dowolne dysponowanie całą powierzchnią kombinizonu wyścigowego. Czy Renault wyłoży tę kwotę? Być może tak się stanie, gdy Lauda zostanie mistrzem świata.

RAJDY SAMOCHODOWE

ANDRZEJ KOPER MISTRZEM KRAJÓW SOCJALISTYCZNYCH

TYTUŁ mistrza krajów socjalistycznych zdobyło trzech Polaków - Maciej Stawowiak, Błazej Krupa i kilka dni temu Andrzej Koper.

Sukces Andrzeja Kopera został osiągnięty podczas startu w siedmiu eliminacjach Pucharu Pokoju i Przyjaźni. Oto rajdy, w których startował Andrzej Koper:

Rajd Bałtycki 11-12,2 (ZSRR) Tallin, 28 m - 17 pkt Pilot Jacek Lewandowski

Rajd Salgatarian 30,3-1,4 - (Węgry) Pecs, 9 m - 36 pkt Pilot Jacek Lewandowski

Rajd Sachsenring 14-15,4 - (NRD) Zwickau, 8 m - 37 pkt Pilot Jacek Lewandowski

Rajd Złote Piaski 12-13,5 - (Bulgaria) Złote Piaski, 4 m - 41 pkt Pilot Jacek Lewandowski

Rajd Dacii 13-15,6 - (Rumunia) Sibiu, 2 m - 46 pkt Pilot Krzysztof Winkowski

Rajd Polski - 6-7,7 - (Polska) Wrocław, 2 m - 46 pkt Pilot Krzysztof Geborys

Rajd Tatry 14-15,9 - (CSRS) Poprad, 8 m - 37 pkt Pilot Krzysztof Geborys

W ostatnim swoim starcie Andrzej Koper był kontrolowany przez niemal wszystkich Bułgarów, którzy pracowali dla znajdującego się na drugiej pozycji Radko Christowa. Ostatecznie dzięki osmej lokacie Polak zgromadził 207 pkt, wyprzedzając o jeden punkt swego najgroźniejszego rywala.

Oceniając sezon Andrzej Koper powiedział między innymi - W Rajdzie Bałtyckim wypadłem tak słabo, ponieważ nie miałem stosownego ogumienia.

Podczas Rajdu Salgatarian organizatorzy poprowadzili trasę przez rzekę. Uszkodziłem podczas tej kąpieli lampę i straciłem czwartą lokatę. Natomiast w NRD nic mi nie szło, nic się nie układało, jechałem za wolno. W Złotych Piaskach zaś miałem awarię ogumienia i straciłem jedno miejsce.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Francuz Alain Prost wygrał wyścig na torze w Nurburgring przedłużając tym szansę na wyprzedzenie Laudy w generalnej klasyfikacji. Prost zajął w zeszłorocznej klasyfikacji drugie miejsce za Nelsonem Piquet. Do kiepskiej pierwszej połowie sezonu w zeszłym roku Prost wygrał prawie wszystkie wyścigi pod koniec sezonu nie był już jednak w stanie dogonić Piquet. Czy w tym roku mu się uda? W Nurburgring drugie miejsce zajął Włoch Michele Alboreto na Ferrari, a trzecie Piquet - obu tym kierowcom benzyna w samochodach skończyła się zaraz po przekroczeniu mety.

Triathlon

Na Hawajach odbyły się do- roczne zawody triathlonistów. Trzeci kolejny sukces w tym morderczym wyścigu zanotował Amerykanin Dave Scott w czasie 8 54 20 czyli o 11 minut gorzej niż jego własny rekord trasy ustanowiony w ubiegłym roku. Po 3870 m wyścigu pływackim Scott zajmował piąte miejsce - prowadził Brazylijczyk Djan Madruga, który ten dystans w przybrzeżnych wodach pokonał w 47 min 48 sek. Po 180-kilometrowym wyścigu kolarskim Scott był drugi i prowadzącego Marka Allena z USA (mistrz świata z przed miesiąca) dogonił na 26 kilometrów maratonu.

Drugie miejsce zajął ostatecznie Scott Tinley z czasem 9 18 54, trzecie Grant Boswell 9 23 55 (obaj USA) czwarty był Holender Rob Barel, a dopiero piąty mistrz świata Mark Allen. Z 1029 zawodników do północy ukończyło wyścig aż 905.

W konkurencjach kobiecych jak zwykle bezkonkurencyjne były kanadyjskie bliźniaczki z Montrealu Sylviane i Patricia Puntous. Wygrała Sylviane 10 25 13 o dwie minuty przed swą siostrą.

Na następnych dwóch rajdach, w Rumuni i w Polsce, jechałem już według swoich możliwości i moim zdaniem najlepiej. Nic więcej poza drugimi miejscami nie dało się wywalczyć. W ostatniej eliminacji jechałem już faktycznie o utrzymanie 1 miejsca.

Nowy regulamin rozgrywek Pucharu Pokoju i Przyjaźni wyklucza starty na Renault 5. Dlatego też myślę już dzisiaj, by przygotować na przyszłoroczne starty Poloneza 2000. Zdając sobie sprawę, że jest to samochód większy, cięższy i wolniejszy od Renault 5. Tym niemniej będę się starał, by Polonezem startować równie skutecznie.

Nie zrywam jednak z Renaultem. Od fabryki otrzymać będę nadal pomoc w postaci niezbędnych części, ale już do obiecanego Renault 11 turbo. Tymczasem w imprezach poza Pucharem Pokoju i Przyjaźni i do chwili otrzymania modelu R-11, jeździć będę na R-5.

SPORT

SPORT

SPORT

W ekstraklasie
piłkarskiej

Przekraczanie półmetka rundy jesiennej futbolowej ekstraklasy nie obyło się bez niespodzianek, a także burzliwych wydarzeń. Niewątpliwie szlagierem numer jeden jest przegrana Pogoni na własnym stadionie z Motorem 0 2. Pow szechnie szczecinie, zwłaszcza po udanym srodowym występie przeciwko FC Koeln w Pucharze UEFA, byli uważani za faworytów tej ligowej konfrontacji. Wydaje się jednak, że zapłacili wysoką cenę za uciążliwą podróż autokarem, no i za włożony wysiłek w pucharowe spotkanie.

Zresztą nie tylko oni odczuwali zmęczenie. Osłabiony Lech grając u siebie tylko zremisował (0 0) z GKS Katowice, także na chorzowskim stadionie Widzew w meczu z Ruchem zdobył jeden punkt bez bramki.

Z pucharowego reprezentacyjnego kwartetu bez wątplenia najlepiej spisala się Wisła Krakowianie pokonali na własnym boisku gdanską Lechię aż 4 0. Właśnie beniaminek z Wrzeszcza przejął po wislakach czerwoną latarnię. Przynajmniej na razie biało-zieloni z Trójmiasta spisują się znacznie poniżej oczekiwan.

Jesli idzie o burzliwe wydarzenia, w wyjątkowo nerwowej atmosferze przebiegało od 37 minuty spotkanie Radomiaka z Legią. Wówczas arbiter główny Ryszard Wdowiak z Legnicy podyktował rzut karny dla gospodarzy. Warszawianie absolutnie nie chcieli się pogodzić z tą decyzją, energicznie protestowali. Widmo awantury unosilo się nad murawą aż do zakończenia meczu.

- Pogoń — Motor 0 2
- LKS — Śląsk 1 0
- Wisła — Lechia 4 0
- Ruch — Widzew 0 0
- Radomiak — Legia 1 1
- Zagłębie — Górnik Z 1 1
- Bałtyk — Górnik Włb 2 2
- Lech — GKS Katowice 0 0

TABELA I LIGI

1 Widzew Łódź	4	4	0	12:4	8-2
2 Legia Warszawa	4	3	1	11:5	13-7
3 Górnik Zabrze	4	3	1	11:5	7-2
4 Lech Poznań	2	6	0	10:6	8-5
5 Motor Lublin	4	1	3	9:7	9-7
Radomiak	3	3	2	9:7	9-7
7 Zagłębie Sosnowiec	3	3	2	9:7	11-10
8 Pogoń Szczecin	4	1	3	9:7	8-8
9 Bałtyk Gdynia	3	3	2	9:7	6-8
10 GKS Katowice	2	3	3	7:9	6-6
11 Ruch Chorzów	2	3	3	7:9	8-10
12 Wisła Kraków	2	1	5	5:11	5-7
13 Górnik Wałbrzych	1	3	4	5:11	10-14
14 Śląsk Wrocław	2	1	5	5:11	7-11
15 LKS Łódź	2	1	5	5:11	2-6
16 Lechia Gdańsk	1	3	4	5:11	6-13

We wtorkowy wieczór zapaliły się światła nad lodowiskami ekstraklasy, hokeiści rozpoczęli sezon 1984/85. Jak to na starcie, poziom meczów nikogo nie przyprawił o zawrót głowy, ale ponieważ dwa spośród pięciu spotkań zakończyły się raczej nieoczekiwanymi wynikami - trudno powiedzieć, że był to początek nijaki.

Niespodzianka nr 1 - w Tychach Gospodarze, jedna z lepszych drużyn naszej ligi, zaledwie zremisowali z beniaminkiem, Stoczniowcem Gdansk. Nie tak zapewne wyobrazali sobie inaugurację kibice i nowy trener tyszan, Zenon Hajduga. Pretensji nie można mieć jedynie do niezawodnego kapitana reprezentacji, Henryka Grutha, pozostali wypadli bardzo blado. Za 2 2 stoczniowcom należą się gratulacje, nieczęsto w naszej ekstraklasie beniaminek tak dzielnie sobie poczyna, a gdanszczanie - przy odrobienie szczęścia - mogli nawet wygrać.

Niespodzianka nr 2 - zwycięstwo GKS Katowice nad nowotarskim Podhalem 6 3. Katowiczanie są trenowani od niedawna przez Czesława Borowicza, eks-opiekuna Podhala. Widac wiedział, jak ustawić swoją nową drużynę przeciw starej, choć pewnie w głębi serca żał mu było, że "Szarotki" - tak

oni, zwyciężył oświęcimską Unię aż 16 0. Pięć goli zdobył Jan Piecko, zgłaszając w ten sposób gotowość zgarnięcia następnej nagrody "PS" dla najlepszego strzelca sezonu. Unia potwierdziła, że reprezentuje w tej chwili poziom nie wróżący niczego dobrego, szczególnie w kontekście wyniku Stoczniowca w Tychach.

Ruszyła ekstraklasa hokeja

dobrze spisujące się w przedligowych turniejach - już właściwie w pierwszych 20 minutach przegrały mecz. Podhale nie "zwyciężyli" natomiast w klasyfikacji kar - odsiedzieli na ławie aż 28 minut (katowiczanie - 18).

W Bytomiu - wielkie strzelanie. Mistrz Polski, zespół Polo-

Również bez trudu, choć nie tak wysoko (11 4) wygrało Zagłębie na lodowisku w Sosnowcu z Cracovią. Widzowie liczone (2,5 tys.) przybyli na otwarcie sezonu, marzli przez godzinę, oczekując, aż gospodarzom obiektu uda się usunąć z lodu maszynę do przygotowywania tafli. Hokeiści Zagłębia wynagrodzili to kibicom, strzelając w ciągu pierwszych 9 minut sześć bramek.

Janowski Naprzód pokonał ŁKS 9 4, ale goście dużą część spotkania grali bez swojego najlepszego hokeisty, Jana Stopczyka.

OKRUCHY SPORTOWE

PARYŻ 37-letni Włodzimierz Lubanski został grającym trenerem francuskiego II-ligowego zawodowego zespołu Quimper. Dotychczas trenerem piłkarzy Quimper był Francuz Jacky Castellan.

W szwajcarskiej miejscowości Uster odbył się międzynarodowy bieg na dystans 19 km. Pierwsze miejsce zajął Markus Ryffel (Szwajcaria) - 56 51, wyprzedzając Jerzego Kowola (Polska) 56 52 oraz Christopha Herlego (RFN) - 57 00.

Srebrny medalista olimpijski, Kanadyjczyk Steve Bauer wygrał 80 km wyciąg kolarski w Nowym Jorku. Bauer występu-

jący we włoskim klubie Megnoni wyprzedził o 228 m następnego na mecie Toma Broznowskiego USA.

Christ Evert Lloyd (USA) w finale turnieju Manhattan Beach (Kalifornia) pokonała Australijkę Wendy Turnbull 6-2, 6-3.

Kanadyjska reprezentacja w siatkówce mężczyzn przegrała w Tokio z reprezentacją Japonii 1 3 (16 14, 14 16, 8 15, 15 17). Japonczycy to wielokrotni mistrzowie świata i olimpijcy. Wynik Kanadyjczyków należy uznać więc za bardzo dobry. Tym bardziej, że wystąpili zaraz

po długotrwałej podróży do Japonii.

12 czołowych działaczy moskiewskiego klubu Lokomotiw zostało skazanych na kary więzienia do 15 lat za nadużycia finansowe. Jak podają agencje prasowe, tradycje gogalowskich "martwych dusz" są nadal żywe w społeczeństwie sowieckim.

Na niestwierdzonych sportowców figurujących na listach wyplat działaczy klubu łącznie z dyrektorami Solowjewem i Gorbunowem pobierali nienależne im wyplaty, a z funduszków klubowych wybudowali saunę i pokoje klubowe do swego wyłącznego użytku. Gdzie odbywały się zbiorowe orgie

Czy odrodzi się polska reprezentacja?

W rozegranym w srodę na stadionie Gryfa w Słupsku międzynarodowym towarzyskim meczu piłkarskim Polska pokonała Turcję 2 0 (1 0). Bramki zdobył Dariusz Dziekanowski - w 18 min i w 56 min (z karnego). Widzów 25 tys.

Polska: Kazimierski - Kubicki, Zmuda, Matysik, Wdowczyk - Ostrowski (od 46 min), Tarasiewicz, Wijas, Buncol (od 46 min), Okonski, Karas (od 76 min), Dziuba - Dziekanowski, Pałasz.

Turcja: Arif - K. Ismail, Mujdat, Abdulkerim, Muharrem, Rasit, Ridvan, D. Ismail, Ilyas, Fikret, Zafer, Sedziował, Siegfried Kirchen (NRD).

Gdy generalna proba robi kłapę, sztuka długo ponoc nie schodzi z afisza. Trudno określić czy polscy piłkarze są dobrymi aktorami, ale trenerowi Antoniemu Piechniczkiemu nie można odmówić talentu reżysera. Przed meczami eliminacyjnymi do mistrzostw świata z Grecją (17 X) i Albanią (31 X) potrafił wprowadzić na

widowni nastrój trwożnego oczekiwania.

W Norwegii Polaków nie oklaskiwano. Szczęśliwe zakończenie meczu zawdzięczają bardziej rutynie kilku piłkarzy niż dobrej grze. W Finlandii zespół jakby się odrodził. Na ile jednak recenzje samych aktorów mogą być prawdziwe? Bój z Turcją w Słupsku miał być rozstrzygający. Niestety, brak kilku podstawowych graczy za-

mienił go w drobną potyczkę. Nadal więc nie wiemy czy zespół jest już gotowy do wielkiej gry, czy można go puszczać jedynie na boczne boisko.

W Słupsku ci, którzy niedawno zbierali najlepsze oceny - zawiadli. Trener Piechniczek sądził, że znalazł wreszcie obu bocznych obrońców. Po meczu nie był już tego pewny. Wdowczyk sprawiał wrażenie boksera po ciężkim ciosie walczący, ale przeciwnikowi zadnej krzywdy

zrobić nie mógł. Kubicki zaś usiłował włączyć się do akcji ofensywnych, z dużą jednak szkodą dla gry w obronie. Zmuda nie wie chyba kto wróg, a kto przyjaciel.

W każdym meczu trener Piechniczek przydziela mu innego partnera. W tym galimatiasie zdarzały mu się kiksy, po których mógł tylko bezradnie rozkładać ręce. Tym razem Zmuda grał z Matysikiem, a później z Dziubą. W

przyszłości wystąpi prawdopodobnie z Wojcikiem.

O ile obronę było widać, nie mogliśmy dostrzec w padającym deszczu pomocników. Wijas próbował wystąpić w roli Deyny, choć nie od dzis wiadomo, że powinien wzorować się raczej na Maszyczku. Skutek był taki, że sam kilkakrotnie niecelnie strzelał, zespół zaś nie grał. Ostrowskiego w zależności od potrzeb drużyny i wiji

trenera przerzuca się z obrony do pomocy i na odwrót. W Słupsku grał w drugiej linii, wyróżniał się jedynie walecznością. Karasowi i Buncolowi nawet tego "zarzucić" nie można. Po prostu nie dostrzegało się ich na boisku.

Trudno ocenić napastników przy takich pomocnikach. Walory Pałasza są znane. Jeżeli wykorzystuje choć 30 procent wypracowanych przez siebie sytuacji, należy do bardzo nie-

bezpiecznych graczy. Ale w Słupsku jego skuteczność była znacznie mniejsza.

Jedną z barwniejszych postaci tego meczu był Dziekanowski. Strzelił dwie bramki i dopóki na rozkaz trenera nie cofnął się do drugiej linii, był jedynym piłkarzem w naszej drużynie zdolnym do celnego strzału. Szybkością imponować nie może, ale odzyskuje to, co niedługo było jego atutem - wie

POLSKA - TURCJA 2:0

OGŁOSZENIA		OGŁOSZENIA		OGŁOSZENIA			
<p>Ballroom Dancing TANIEC TOWARZYSKI</p> <p>Nowosci międzynarodowy socjalny polski grupowo indywidualnie organizacje prywatnie prelekcje na bale zabawy imprezy uroczystosci mlodziez doroshi amatorzy zawodowcy</p> <p>NAUKA POKAZY TRENING</p> <p>TEL. 416 - 782-9776</p> <p>walce tango foxtroty - rumba samba chacha vive</p>		<p>14 TRA Restauracja</p> <p>3832 A Bloor St West, TEL 233 - 9898</p> <p>Podajemy alkohole Polskie i europejskie damy</p>		<p>KWIATY NA WSZELKIE OKAZJE JASMIN FLORIST</p> <p>Dostarczamy kwiaty na wesela pogrzeby itp Ceny konkurencyjne</p> <p>97 Roncesvalles Ave Toronto, Ont M6R 2K9 TEL 536-2440, po godzinach 536-2440</p>		<p>POLSKA KSIĘGARNIA WYSYŁKOWA</p> <p>posiada słowniki francuskie angielskie techniczne i inne książki do nauki języków kulinarne młodzieżowe bajki religijne karty świąteczne</p> <p>MONTREAL P Q</p> <p>Postal Box - 647</p> <p>N D G H4A 3R1 Canada</p> <p>TEL (514) 489-0396</p>	
<p>THOMAS ALUMINUM PRODUCTS</p> <p>TEL Toronto 239-6476</p> <p>po 6 wieczorem</p> <p>TANIO i z GWARANCJĄ wykonujemy - aluminiowe obicia domów (siding) Thermal Windows, rynny, krycie dachów ("Shingle" i płaskie dachy) oraz roboty elektryczne</p> <p>Metro Licenc B 1390</p>		<p>DIVORCE AID K. BELDOWSKI</p> <p>Rozwód \$155</p> <p>226 Queen St W suite 200 Toronto, Ont M5V JZ6 tel. (416) 598-1127</p>		<p>Polanta interiors</p> <p>POLSKA FIRMA specjalizująca się w architekturze wnętrz udzieli Ci porady jak urządzać gustownie i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom</p> <p>Sprzedajemy nowoczesne zastawy okienne tzw VERTICAL HORIZONTAL BLINDS po bardzo dogodnych cenach</p> <p>Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję</p> <p>2368 Bloor Str W Toronto Ont M6S 1P5 TEL 762 9638</p>		<p>POLISH CONSULATING BUREAU</p> <p>618 Queen St West TORONTO, ONT M6J 1E4</p> <p>TEL (416) 864 1182, godz 4-7 po poł</p> <p>Udzielanie porad i pomocy we wszelkich sprawach oraz załatwianie ich na terenie Polski, m.in. małżeńskich (małżeństwa przez pełnomocnika) rozwojowych w Polsce majątkowych kupna i sprzedaży nieruchomości i mieszkan spadkowych</p> <p>PONADTO pełnomocnictwa do Polski sprawy paszportowe odwołania od odmowy paszportów sprowadzanie krewnych pisma do polskich urzędów i sądów</p> <p>Długoletnia praktyka adwokacka w Polsce</p> <p>J DZIWIŃSKA, LL M</p>	
<p>ADAM'S SHOE REPAIR AND DRY CLEANER</p> <p>REPERACJA WSZELKIEGO RODZAJU I TYPU OBUWIA ORAZ SYSTEMU MONTAŻU</p> <p>Wymiana obcasów i całych spodów obuwia Wymiana usztywniaczy stalowych i prawidłowe dopasowanie wysokości obcasu do skłonu obuwia Zmiana koloru obuwia Renowacja ze skór zamkowych wełnowych</p> <p>• Pranie odzieży (dry cleaning) • Renowacja czyszczenie i reperacja odzieży skórzanej</p> <p>SPECJALIZUJEMY SIĘ w reperacjach butów kowbojskich ortopedycznych i damskich torebek</p> <p>3096 DUNDAS STR W (przy Quebec na zachód po prawej stronie)</p> <p>OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU 9-6 SOBOTA 9-5</p> <p>TEL 767 - 5966</p>		<p>dermatone</p> <p>ZAKŁAD KOSMETYCZNY</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pielęgnacja twarzy rąk i stóp • Usuwanie zbędnego owłosienia • Specjalistyczna aparatura • Jakosciowe kosmetyki • Wizyty prosimy zamawiac telefonicznie <p>2285 DUNDAS St W Toronto TEL 537 - 0542</p>		<p>COPERNICUS MEAT PROD</p> <p>79 Roncesvalles Ave TEL 536 - 4054</p> <p>Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie Szwynki boczek balerony kiełbasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesow ogorki kiszzone kapusze z beczki sledge pierogi</p> <p>T S PAKULSKI</p>		<p>BIKOL CONSTRUCTION</p> <p>Instalacja i wymiana okien (Thermal) drzwi aluminiowy siding rynny dachy budowa garaży Pracę wykonaną przez ekspertów i z gwarancją Wycena bezpłatna Proszę kontaktować się z Zuzanną TEL 251-4466 Metro Licencja B 3229</p>	
<p>PRZESZŁO \$ 20 NA GODZINĘ zarabia wykwalifikowany spawacz ŚWIADECTWO SPAWACZA W 5 TYGODNI</p> <p>można uzyskać w</p> <p>INSTITUTE OF TECHNICAL TRADES</p> <p>który szkoli specjalistów już 25 lat z górą</p> <ul style="list-style-type: none"> • nowoczesne urządzenia • rysunek techniczny • kursy dzienne, wieczorowe, sobotnie i na zmiany • dokogne opłaty tygodniowe <p>734 Kipling Ave., Toronto TEL 255 - 2369</p> <p>po godzinach TEL 536-008 921-3886</p> <p>Infornacji udzielają MARK NIEWIADOMSKI lub ANDRZEJ MAJ</p>		<p>Mamy zaszczyt zawiadomic Panstwa o otwarciu firmy</p> <p>MASTER PRINTING</p> <p>251 Sorauen Ave. Toronto, TEL. 536 - 6638</p> <p>Oferujemy pełny zakres usług i konkurencyjne ceny</p>		<p>KARL S BUTCHER & GROCERY</p> <p>Własciciel Karol Jarząbek</p> <p>Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa wędliny własnego wyrobu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze</p> <p>105 Roncesvalle Ave, Toronto, TEL 531 1622</p>		<p>HUMBERVIEW INSURANCE</p> <p>STEFAN BORYS</p> <p>AUTA - DOMY - SKLEPY</p> <p>337 Roncesvalles Ave Toronto, Ont TEL 531-4647</p>	
<p>WĘDZONE NA MIEJSCU</p> <p>SLYNNE NA CAŁE TORONTO I ONTARIO</p> <p>POLSKIE KIEŁBASY</p> <p>Szynki, kabanosy, wędliny, mięsa, różne delikatesy</p> <p>Superior Sausage Co</p> <p>1004 DUNDAS ST W TEL 531 8422</p> <p>Konkurencyjne ceny!</p>		<p>Dr V T, BLOK GŁOWCZYŃSKA, M A, O D OPTOMETRYSTA OKULISTA</p> <p>Badanie i ćwiczenia oczu okulary contact lenses</p> <p>2391 - A Bloor St W (Jane Subway) TEL 766 - 5580</p> <p>Codziennie z wyjątkiem wtorkow</p>		<p>ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD</p> <p>783 Queen St W TEL 364-7720</p> <p>157 Roncesvalles Av TEL 535-4648</p> <p>świeże mięso wędliny wędzone domowe delikatesy</p>		<p>ADWOKAT, NOTARIUSZ RICHARD E KULIS</p> <p>B A B E d M A, LL B</p> <p>uprzejmie zawiadamia ze biuro czynne jest codziennie od 9 rano i wieczorami po porozumieniu telefonicznym</p> <p>2991A Bloor Street West Toronto (przy Royal York Road obok Credit Union) TEL 231 0327</p>	
<p>TP & ASSOCIATES Ltd</p> <p>Niezależni specjaliści w zakresie ubezpieczenia (life Insurance) R R S P i R H O S P oraz funduszy inwestycyjnych</p> <p>Prosimy telefonować lub pisać, wysyłamy bezpłatnie</p> <p>FINANCIAL PLANNING REVIEW ANDREW SIEDZ</p> <p>194 Wilson Ave Suite G-8 TORONTO, ONT M5M 3A7 TEL 482 - 0175, dom 625-1529</p>		<p>DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWIŃSKI D T</p> <p>z 25-letnim doświadczeniem</p> <p>404 A Roncesvalles Ave Toronto (obok kina Revue) TEL 531 - 8545</p>		<p>Bayer's Delicatessen</p> <p>2988 Dundas St West (Skrzyżowanie Dundas i Pacific)</p> <p>Domowe wyroby smaczne dania - pierogi gołąbki fiaczki naleśniki salatk i inne europejskie na miejscu i na wynos</p> <p>Specjalizujemy się w przygotowywaniu wszelkich uroczystosci</p> <p>Otwarte 6 dni w tygodniu, od poniedziałku do soboty, od godz 9 do 6</p> <p>TEL 767 - 2018</p>		<p>ADAMS CARPET CLEANING SERVICE</p> <p>Oferuje czyszczenie dywanow i tapicerki meblowej najnowszą metodą Steam-Brush Praca fachowa Gwarantowana Ceny konkurencyjne TEL 537 5089 całą dobę</p>	
<p>WEST YORK CHEV OLDS</p> <p>Przedstawiciel Ted MOSZYŃSKI poleca duży wybór nowych i używanych samochodow</p> <p>Dogodne warunki finansowe</p> <p>1785 St Clair Ave W przy Keele Str TEL 656 - 1200</p>		<p>DENTURE THERAPY CLINIC</p> <p>Jan M Wisniewski D T Pierwsza Polska Protezownia Dentystyczna</p> <p>2337 Dundas St W Toronto Ont (Bloor Dundas Square Bldg) TEL (416) 533 8811 M6P 1W7</p>		<p>ANNA'S TAILORING</p> <p>KOŻUCHY I ODZIEŻ SKORZANA Damskie kostiumy suknie płaszcze zamowe wykonujemy na miarę według projektow własnych lub zleconych</p> <p>REPERACJE (wymiana podszewek)</p> <p>POSIADAMY FUTRA Ceny bardzo atrakcyjne 87 Roncesvalles Ave TORONTO, tel - 532 - 4060</p>		<p>ADWOKAT, NOTARIUSZ RICHARD E KULIS</p> <p>B A B E d M A, LL B</p> <p>uprzejmie zawiadamia ze biuro czynne jest codziennie od 9 rano i wieczorami po porozumieniu telefonicznym</p> <p>2991A Bloor Street West Toronto (przy Royal York Road obok Credit Union) TEL 231 0327</p>	
<p>THE FUTURE BAKERY</p> <p>NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHŁEB</p> <p>Dostarczamy do sklepów i domow</p> <p>739 Queen St W - Toronto, Ont TEL 368 - 4235</p>		<p>ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER</p> <p>2374 Bloor Street West, Toronto, M6S 1P5 TEL 769 - 4488</p> <p>Zdjęcia i portrety na różne okazje</p>		<p>"PLUMBER"</p> <p>Naprawy, przeróbki oraz montaż nowych instalacji hydraulicznych, wraz z centralnym ogrzewaniem, wykonuje rzemieślnik z licencją i długoletnią praktyką</p> <p>TEL Toronto 533-5543 (po 6 wiecz) 89-100</p>		<p>ADWOKAT, NOTARIUSZ RICHARD E KULIS</p> <p>B A B E d M A, LL B</p> <p>uprzejmie zawiadamia ze biuro czynne jest codziennie od 9 rano i wieczorami po porozumieniu telefonicznym</p> <p>2991A Bloor Street West Toronto (przy Royal York Road obok Credit Union) TEL 231 0327</p>	
<p>ONTARIO BREAD Co Ltd</p> <p>178 Ossington Ave Toronto, Ont TEL 532 - 4929</p> <p>Pyszny świeży chleb do nabycia we wszystkich sklepach</p>		<p>INTERNATIONAL CAMERA REPAIR COMPANY LTD</p> <p>Kupujemy wszelkich marek sprzęt fotograficzny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprzedaż • Reperacje • "Trade-ins" • Wypożyczanie <p>Bezpłatne wyceny</p> <p>3351 BLOOR St W Toronto TEL 239 - 1882</p>		<p>M-C DAIRY Co Ltd PRODUCTS</p> <p>Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do każdego sklepu w Toronto, Wyrabiamy kwasną śmietanę Yogourt, huslanke, sery białe i topione</p> <p>Zadzajcie naszych wyrobow w swoich sklepach</p> <p>Godziny otwarcia 7 00 do 4 00</p> <p>212 Mavety St TEL 766-6711</p>		<p>ADWOKAT, NOTARIUSZ RICHARD E KULIS</p> <p>B A B E d M A, LL B</p> <p>uprzejmie zawiadamia ze biuro czynne jest codziennie od 9 rano i wieczorami po porozumieniu telefonicznym</p> <p>2991A Bloor Street West Toronto (przy Royal York Road obok Credit Union) TEL 231 0327</p>	
<p>WAWROW FOODS</p> <p>POLSKIE DANIA</p> <p>przygotowujemy przyjęcia na wszystkie okazje sprzedajemy pierogi, gołąbki, barszcz, patyczki, itp</p> <p>po cenach hurtowych</p> <p>570 Annette St., TORONTO, TEL 767 - 7323</p>		<p>KOMIS</p> <p>305 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2M6 TEL 531-8872</p> <p>Polecamy odwiedzić nasz KOMIS wielobranżowy Przyjmujemy rzeczy do sprzedaży i sprzedajemy po cenach przystępnych dla każdego</p> <p>WSTĄP DO 'KOMISU' A PRZEKONASZ SIĘ</p>		<p>DOSKONAŁE WYROBY MIĘSNE I WĘDLINIARSKIE</p> <p>Sprzedaz detaliczna i hurtowa - dostarczamy do sklepow</p> <p>Ceny konkurencyjne</p> <p>PACIFIC WHOLESALE MEATS LTD.</p> <p>JUREK ZOCHNIAK STEVE PAKLOS</p> <p>2986 DUNDAS St W Toronto TEL 767 - 0000</p> <p>Sprzedaz detaliczna tylko w czwartki, piątki i soboty</p>			